This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

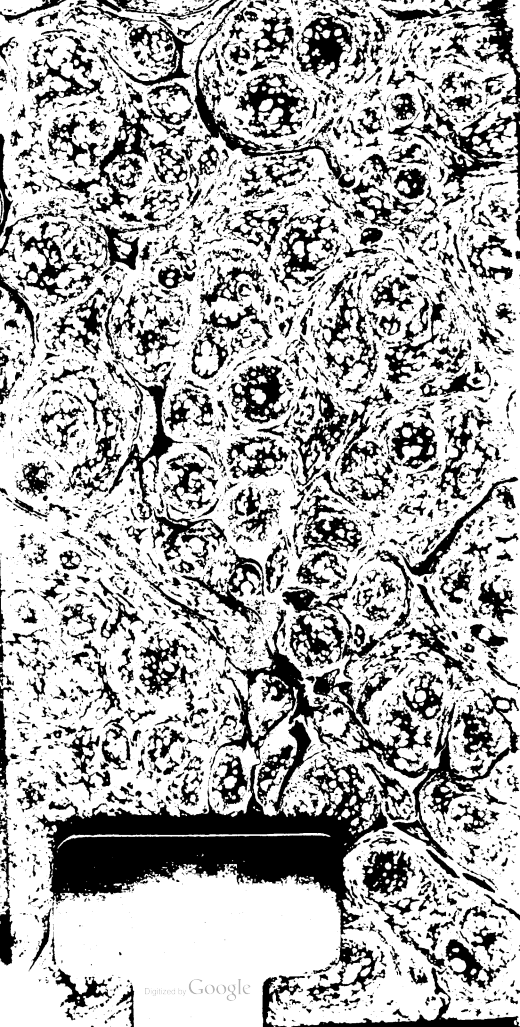
Digitized by Google

225

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

OFICIO

DE LA

SEMANA SANTA

SEGUN

EL MISAL Y BREVIARIO

ROMANOS.

Que se publicaron por mandado de su Santidad Pio V. y se reconocieron de su Santidad CLEMENTE VIII. y URBANO VIII.

CON *LICENCIA*.

BARCELONA: POR MATEO BARCELÓ,
Plaza de Junqueras.

Digitized by Google

Digitized by Google

DOMINGO DE RAMOS.

Acabada de cantar la Tercia, hecho el aspersorio como otras veces, saldrá el Sacerdote sin casulla con capa morada (si quisiere) y los Ministros en albas. Estarán preparados ramos de olivo, y si no los hubiere, de otros árboles: y para bendecirlos se pondrá el Sacerdote al lado de la Epístola ó en el medio del Altar: y el Coro cantará la Antífona siguiente.

Hosanna filio David, benedictus qui venit in nomine Domini. O Rex Israël: Hosanna in excelsis.

Despues el Sacerdote al lado de la Epístola, sin volverse al pueblo, dirá en el tono que se suelen decir las Colectas en las Misas feriales. ℣. Dominus

Digitized by Google

vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Deus, quem diligere & amare, justitia est; ineffabilis gratiæ tuæ in nobis dona multiplica: & qui fecisti nos in morte Filii tui sperare quæ credimus; fac nos eodem resurgente pervenire quò tendimus. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

El Subdiácono en el lugar que suele canta en tono de Epístola la Leccion que se sigue.

Lectio libri Exodi. *c.* 15. *d.* & 16.

In diebus illis: Venerunt filii Israël in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum, & septuaginta palmæ, & castrameta-

Digitized by Google

ti sunt juxta aquas. Profectique sunt de Elim, & venit omnis multitudo filiorum Israël in desertum Sin, quod est inter Elim, & Sinai, quintodecimo die mensis secundi, postquam egressi sunt de terra Ægypti. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israël contra Moysen & Aaron in solitudine. Dixeruntque filii Israël ad eos: Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Ægypti: quando sedebamus super ollas carnium, & comedebamus panem in saturitate: cur duxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen: Ecce, ego pluam vobis panes de cœlo: egrediatur populus, & colligat quæ sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum utrum ambulent in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod inferant: & sit duplum quàm colligere solebant

Digitized by Google

per singulos dies. Dixeruntque Moyses & Aaron ad omnes filios Israël: Vespere scietis quòd Dominus eduxerit vos de terra Ægypti: & manè videbitis gloriam Domini.

Acabada esta Leccion, el Subdiácono le besa la mano al Sacerdote: y en el Coro se empieza á cantar este Gradual. ℟. Collegerunt Pontifices & Pharisæi concilium, & dixerunt: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum: * Et venient Romani, & tollent nostrum locum, & gentem. ℣. Unus autem ex illis, Caiphas nomine, cùm esset Pontifex anni illius, prophetavit, dicens: Expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, & non tota gens pereat. Ab illo ergo die cogitaverunt interficere eum, dicentes. Et venient.

O este Responso. In monte

Digitized by Google

Oliveti oravit ad Patrem: Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. * Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma: fiat voluntas tua. ℣. Vigilate, & orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem.

Mientras el Coro canta este Responso, el Diácono pondrá sobre el Altar el libro de los Evangelios. Y mientras tanto se han de llegar al Sacerdote el Subdiácono y Ministro, el uno con el incensario, y el otro con la navecilla: y en echando incienso el Sacerdote, dirá el Diácono, Munda cor meum, *y tomando el libro del Altar pedirá la bendicion al Sacerdote y despues teniéndosele el libro el Subdiácono, en medio de dos Acólitos que tengan ciriales encendidos, hará la señal de la cruz en el libro; incensarále, y cantará este Evangelio del modo que se suele.*

Digitized by Google

Sequentia sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Cap. 21.

In illo tempore: Cùm appropinquasset Jesus Jerosolymam, & venisset Bethphage ad montem Oliveti: tunc misit duos discipulos suos, dicens eis: Ite in castellum quod contra vos est, & statim invenietis asinam alligatam, & pullum cum ea: solvite, & adducite mihi: & si quis vobis aliquid dixerit, dicite quia Dominus his opus habet: & confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam, dicentem: Dicite filiæ Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam, & pullum, filium subjugalis. Euntes autem discipuli, fecerunt sicut præcepit illis Jesus. Et adduxerunt asinam, & pullum, & imposuerunt super eos vestimenta

Digitized by Google

sua, & eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via: alii autem cædebant ramos de arboribus, & sternebant in via: turbæ autem quæ præcedebant, & quæ sequebantur clamabant dicentes: Hosanna filio David: Benedictus, qui venit in nomine Domini.

En acabando, le llevará el Subdiácono el libro al Sacerdote, para que lo bese, y el Diácono le incensará al mismo Sacerdote.

Para bendecir los ramos empezará el Sacerdote en tono de Oracion ferial. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Auge fidem in te sperantium Deus, & supplicum preces clementer exaudi: veniat super nos multiplex misericordia tua: bene ✠ dicantur & hi palmites

Digitized by Google

palmarum, seu olivarum: & sicut in figura Ecclesiæ multiplicasti Noe egredientem de arca, & Moysen exeuntem de Ægypto cum filiis Israël: ita nos portantes palmas, & ramos olivarum, bonis actibus occurramus obviam Christo: & per ipsum in gaudium introeamus æternum. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Sursum corda. ℟. Habemus ad Dominum. ℣. Gratias agamus Domino Deo nostro. ℟. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, æquum, & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui gloriaris in conciliio sanctorum tuorum. Tibi enim serviunt creaturæ tuæ: quia te solum auctorem & Deum cognoscunt:

Digitized by Google

& omnis factura tua te collaudat, & benedicunt te sancti tui. Quia illud magnum Unigeniti tui nomen coram regibus & potestatibus hujus sæculi, libera voce confitentur. Cui assistunt Angeli & Archangeli, Throni & Dominationes; cumque omni militia cœlestis exercitus, hymnum gloriæ tuæ concinunt, sine fine dicentes:

Canta Sanctus *el Coro.*

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis. *Síguese.* ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Petimus, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus: ut hanc creaturam olivæ, quam

Digitized by Google

ex ligni materia prodire jussisti, quamque columba rediens ad arcam proprio pertulit ore, bene ✠ dicere, & sanctificare ✠ digneris: ut quicumque ex ea receperint, accipiant sibi protectionem animæ & corporis, fiatque, Domine, nostræ salutis remedium, tuæ gratiæ sacramentum. Per Dominum. ℟. Amen.

Oremus.

Deus, qui dispersa congregas, & congregata conservas: qui populis obviam Jesu ramos portantibus benedixisti: bene✠dic etiam hos ramos palmæ & olivæ, quos tui famuli ad honorem nominis tui fideliter suscipiunt: ut in quemcumque locum introducti fuerint, tuam benedictionem habitatores loci illius consequantur: & omni adversitate effugata, dextera tua protegat quos redemit Jesus

Digitized by Google

Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum vivit.

Oremus.

Deus, qui miro dispositionis ordine, ex rebus etiam insensibilibus, dispensationem nostræ salutis ostendere voluisti: da, quæsumus, ut devota tuorum corda fidelium salubriter intelligant, quid mysticè designet in facto, quòd hodiè cœlesti lumine afflata, Redemptori obviam procedens, palmarum atque olivarum ramos vestigiis ejus turba substravit. Palmarum igitur rami de mortis principe triumphos expectant: surculi verò olivarum, spiritualem unctionem advenisse quodammodo clamant. Intellexit enim jam tunc illa hominum beata multitudo præfigurari: quia Redemptor noster humanis condolens miseriis, pro totius mundi vita cum mortis principe

Digitized by Google

esset pugnaturus, ac moriendo triumphaturus. Et ideò talia obsequens administravit, quæ in illo & triumphos victoriæ, & misericordiæ pinguedinem declararent. Quod nos quoque plena fide & factum, & significatum retinentes, te Domine sancte, Pater omnipotens æterne Deus, per eundem Dominum nostrum Jesum Christum suppliciter exoramus; ut in ipso, atque per ipsum, cujus nos membra fieri voluisti, de mortis imperio victoriam reportantes, ipsius gloriosæ resurrectionis participes esse mereamur. Qui tecum vivit.

Oremus.

Deus, qui per olivæ ramum pacem terris columbam nuntiare jussisti: præsta quæsumus, ut nos olivæ, ceterarumque arborum ramos, cœlesti bene-✠dictione sanctifices: ut cunc-

Digitized by Google

to populo tuo proficiant ad salutem. Per Christum Dominum nostrum.

Oremus.

Bene ✠ dic, quæsumus Domine, hos palmarum, seu olivarum ramos, & præsta, ut quod populus tuus in tui veneratione hodierna die corporaliter agit, hoc spiritualiter summa devotione proficiat, de hoste victoriam reportando, & opus misericordiæ summoperè diligendo. Per Dominum nostrum.

En llegando aquí, pondrá el Sacerdote incienso en el incensario; y despues rociará tres veces los ramos con agua bendita, diciendo la Aña. Asperges me *sin canto y sin Salmo: incensará los ramos tres veces, y dirá:* ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Digitized by Google

Oremus.

Deus, qui filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum pro salute nostra in hunc mundum misisti, ut se humiliaret ad nos, & nos revocaret ad te: cui etiam, dum Jerusalem veniret, ut adimpleret Scripturas, credentium populorum turba fidelissima devotione vestimenta sua cum ramis palmarum in via sternebant; præsta quæsumus; ut illi fidei viam præparemus, de qua, remoto lapide offensionis, & petra scandali, frondeant apud te opera nostra justitiæ ramis: ut ejus vestigia sequi mereamur. Qui tecum vivit & regnat.

Acabada la bendicion de los ramos se ha de llegar al Altar la persona de mas autoridad del Clero que estuviere en el Coro, y le dará un ramo bendito al Sacerdote; el cual no

Digitized by Google

hincará la rodilla, ni besará la mano de quien se lo dá. Luego el Sacerdote estando delante del Altar, se volverá hacia el pueblo, y distribuirá los ramos que bendijo, dando el primero á la misma persona de quien lo recibió; los otros al Diácono, Subdiácono, y á los demas Clérigos por su órden, y despues á los legos. Todos los que recibieren ramos, si no fueren Prelados, se hincarán de rodillas, y besarán el ramo y mano del Sacerdote que los dá, y desde que se empiezan á repartir, va cantando el Coro estas Antífonas.

Pueri Hebræorum portantes ramos olivarum obviaverunt Domino, clamantes, & dicentes: Hosanna in excelsis.

Otra Antífona.

Pueri Hebræorum vestimenta prosternebant in via, & clamabant dicentes: Hosanna filio

Digitized by Google

David: benedictus qui venit in nomine Domini.

Si estas dos no bastaren, vuélvanse á repetir hasta que se acaben de repartir todos los ramos; y luego diga el Sacerdote. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Dominum nostrum Jesum Christum super pullum asinæ sedere fecisti, & turbas populorum vestimenta, vel ramos arborum in via sternere, & Hosanna decantare in laudem ipsius docuisti: da quæsumus; ut illorum innocentiam imitari possimus, & eorum meritum consequi mereamur. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Hácese despues la Procesion. El Sacerdote pone incienso en el incensario, y el Diácono

Digitized by Google

vuelto al pueblo, dice: Procedamus in pace. *Responde el Coro*: In nomine Christi. Amen.

En la procesion ha de ir delante el que lleva el incensario con incienso. Seguirá luego el Subdiácono con el Guion en medio de dos Acólitos, que tengan ciriales encendidos: despues el Clero por su órden; y el último de todos el que celebra, llevando á su siniestra al Diácono, todos han de tener ramos benditos. Iránse cantando estas Antífonas, ó todas, ó las que bastaren, hasta que se acabe la Procesion.

Antífona.

Cùm appropinquaret Dominus Jerosolymam, misit duos ex discipulis suis, dicens: Ite in castellum, quod contra vos est: & invenietis pullum asinæ alligatum, super quem nullus hominum sedit: solvite, & adducite mihi. Si quis vos interroga-

Digitized by Google

verit, dicite: Opus Domino est. Solventes adduxerunt ad Jesum: & imposuerunt illi vestimenta sua, & sedit super eum: alii expandebant vestimenta sua in via, alii ramos de arboribus sternebant: & qui sequebantur, clamabant: Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini: benedictum regnum patris nostri David: Hosanna in excelsis: miserere nobis, fili David.

Otra Antífona.

Cùm audisset populus, quia Jesus venit Jerosolymam, acceperunt ramos palmarum: & exierunt ei obviam, & clamabant pueri, dicentes: Hic est, qui venturus est in salutem populi. Hic est salus nostra, & redemptio Israël. Quantus est iste, cui Throni & Dominationes occurrunt? Noli timere filia Sion: ecce Rex tuus venit tibi, sedens super pullum asinæ, sicut scriptum est. Salve Rex fa-

Digitized by Google

bricator mundi, qui venisti redimere nos.

Otra Antífona.

Ante sex dies solemnis Paschæ, quando venit Dominus in civitatem Jerusalem occurrerunt ei pueri: & in manibus portabant ramos palmarum, & clamabant voce magna, dicentes: Hosanna in excelsis; benedictus qui venisti in multitudine misericordiæ tuæ: Hosanna in excelsis.

Otra Antífona.

Occurrunt turbæ cum floribus & palmis Redemptori obviam: & victori triumphanti digna dant obsequia: Filium Dei ore gentes prædicant, & in laudem Christi voces tonant per nubila: Hosanna in excelsis.

Otra Antífona.

Cum Angelis & pueris fideles inveniamur, triumphatori mor-

Digitized by Google

tis clamantes: Hosanna in excelsis.

Otra Antífona.

Turba multa, quæ convenerat ad diem festum, clamabat Domino: Benedictus qui venit in nomine Domini: Hosanna in excelsis.

Cuando vuelve la Procesion, dos cantores ó cuatro (si se quisiere hacer con mas solemnidad) entran en la Iglesia, cierran las puertas, y estando con las caras vueltas hácia la Procesion empiezan el Verso Gloria, laus, *y prosiguen cantando los dos Versos primeros. El Sacerdote y Clero, que está fuera de la Iglesia, los repite. Luego los que están dentro, cantan los siguientes, ó todos, ó parte, segun pareciere, y los que están fuera, dicho cada Verso responderán:* Gloria, laus, *como lo hicieron al principio.*

Digitized by Google

Gloria, laus, & honor, tibi sit Rex Christe Redemptor:
Cui puerile decus prompsit Hosanna pium.
Israël es tu Rex, Davidis & inclyta proles:
Nomine qui in Domini Rex benedicte venis. ℟. Gloria, laus.
Cœtus in excelsis te laudat cœlicus omnis,
Et mortalis homo, & cuncta creata simul. ℟. Gloria, laus.
Plebs Hebræa tibi cum palmis obvia venit;
Cum prece, voto, hymnis adsumus ecce tibi. ℟. Gloria, laus.
Hi tibi passuro solvebant munia laudis:
Nos tibi regnanti pangimus ecce melos. ℟. Gloria, laus.
Hi placuere tibi, placeat devotio nostra,
Rex bone, Rex clemens, cui

Digitized by Google

bona cuncta placent. ℟. Gloria, laus.

El Subdiácono da á la puerta con el hastil de la cruz: abrénla al punto los de á dentro, y entra la Procesion en la Iglesia, cantando este Responso: Ingrediente Domino in sanctam civitatem, Hebræorum pueri resurrectionem vitæ pronuntiantes, * Cum ramis palmarum Hosanna clamabant in excelsis. ℣. Cum audisset populus, quòd Jesus veniret Jerosolymam, exierunt obviam ei. Cum ramis. *Y no se dice* Gloria Patri.

Luego empiézase la Misa, y todos tendrán los ramos en sus manos, mientras se canta la Pasion y el Evangelio solamente.

Statio ad S. Joan. in Laterano.

Introito.

Domine, ne longè facias auxilium tuum à me, ad defen-

Digitized by Google

sionem meam aspice: libera me de ore leonis, & à cornibus unicornium humilitatem meam.

Salmo. Deus Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti ? longè à salute mea verba delictorum meorum. Domine, ne longè.

Oracion.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, & crucem subire fecisti: concede propitius; ut & patientiæ ipsius habere documenta, & resurrectionis consortia mereamur. Per eundem Dominum nostrum. *Dícese sola esta Oracion.*

Digitized by Google

Lectio Epistolæ Beati Pauli Apostoli ad Philippenses.
Cap. 2.

Fratres: Hoc enim sentite in vobis quod & in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo: sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu (*Híncase de rodíllas*) omne genu flectatur cœlestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus-Christus in gloria est Dei Patris.

Gradual. Tenuisti manum dexteram meam: & in voluntate

Digitized by Google

tua deduxisti me: & cum gloria assumpsisti me. ℣. Quàm bonus Israël Deus rectis corde! mei autem penè moti sunt pedes, penè effusi sunt gressus mei, quia zelavi in peccatoribus, pacem peccatorum videns.

Tracto. Deus Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? ℣. Longè à salute mea verba delictorum meorum. ℣. Deus meus clamabo per diem, nec exaudies: in nocte, & non ad insipientiam mihi. ℣. Tu autem in sancto habitas, laus Israël. ℣. In te speraverunt patres nostri: speraverunt, & liberasti eos. ℣. Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt: in te speraverunt, & non sunt confusi. ℣. Ego autem sum vermis, & non homo: opprobrium hominum, & abjectio plebis. ℣. Omnes qui videbant me, aspernabantur me: locuti sunt labiis, & moverunt caput. ℣. Speravit in Domino, eripiat eum: salvum

Digitized by Google

faciat eum, quoniam vult eum. ℣. Ipsi verò consideraverunt, & conspexerunt me: diviserunt sibi vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem. ℣. Libera me de ore leonis: & à cornibus unicornium humilitatem meam. ℣. Qui timetis Dominum, laudate eum: universum semen Jacob magnificate eum. ℣. Annuntiabitur Domino generatio ventura: & annuntiabunt cœli justitiam ejus. ℣. Populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

Empiézase la Pasion absolutamente, *sin decir*, Munda cor meum: *no se pide bendicion*, *no se encienden ciriales*, *ni se echa incienso*: *no se dice*, Dominus vobiscum: *ni se responde*, Gloria tibi Domine: *y el Sacerdote ó Diácono cuando dice*, Passio Domini nostri, *no se persigna ni hace la señal de la Cruz en el li-*

Digitized by Google

bro. Regla que se ha de guardar tambien en todos los demas dias, en que se cantará la Pasion.

Digitized by Google

PASSIO
DOMINI NOSTRI
JESU CHRISTI

SECUNDUM MATTHÆUM.

Cap. 26. & 27.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: ✠ Scitis quia post biduum Pascha fiet, & Filius hominis tradetur ut crucifigatur. *C.* Tunc congregati sunt principes sacerdotum, & seniores populi, in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: & consilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent, & occiderent. Dicebant autem: *S.* Non in die festo, ne fortè tumultus fieret in populo. *C.* Cùm autem Jesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi, accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi, & effudit super caput ipsius recumbentis. Viden-

Digitized by Google

tes autem discipuli, indignati sunt, dicentes: *S.* Ut quid perditio hæc? Potuit enim istud venundari multò, & dari pauperibus. *C.* Sciens autem Jesus, ait illis: ✠ Quid molesti estis huic mulieri? Opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum: me autem non semper habetis. Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc evangelium in toto mundo, dicetur & quod hæc fecit in memoriam ejus. *C.* Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur Judas Iscariotes, ad principes sacerdotum, & ait illis: *S.* Quid vultis mihi dare & ego vobis eum tradam? *C.* At illi constituerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat opportunitatem ut eum traderet. Prima autem die Azymorum accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes: *S.*

Digitized by Google

Ubi vis paremus tibi comedere Pascha? *C.* At Jesus dixit: ✠ Ite in civitatem ad quemdam, & dicite ei: Magister dicit: Tempus meum propè est, apud te facio Pascha cum discipulis meis. *C.* Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Jesus, & paraverunt Pascha. Vesperè autem facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis. Et edentibus illis dixit: ✠ Amen dico vobis, quia unus vestrum me traditurus est. *C.* Et contristati valdè, cœperunt singuli dicere: *S.* Numquid ego sum Domine? *C.* At ipse respondens ait: ✠ Qui intingit mecum manum in paropside, hic me tradet. Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de illo: væ autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur; bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. *C.* Respondens autem Judas, qui tradidit eum, dixit: *S.* Numquid ego sum Rabbi? *C.*

Digitized by Google

Ait illi. ✠ Tu dixisti. *C.* Cœnantibus autem eis accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: ✠ Accipite, & comedite: Hoc est corpus meum. *C.* Et accipiens calicem, gratias egit, & dedit illis, dicens: ✠ Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem vobis: non bibam amodò de hoc genimine vitis usque in diem illum, cùm illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei. *C.* Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti. Tunc dicit illis Jesus: ✠ Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim: Percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam. *C.* Respondens autem Petrus ait illi: *S.* Etsi omnes scandalizati fuerint in te,

Digitized by Google

ego numquam scandalizabor. *C.* Ait illi Jesus: ✠ Amen dico tibi: quia in hac nocte, antequam gallus cantet, ter me negabis. *C.* Ait illi Petrus: *S.* Etiam si oportuerit me mori tecum, non te negabo. *S.* Similiter & omnes discipuli dixerunt. Tunc venit Jesus cum illis in villam, quæ dicitur Gethsemani, & dixit discipulis suis: ✠ Sedete hìc, donec vadam illuc, & orem. *C.* Et assumpto Petro, & duobus filiis Zebedæi, cœpit contristari & mæstus esse. Tunc ait illis: ✠ Tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hìc, & vigilate meeum. *C.* Et progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans, & dicens: ✠ Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste. Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. *C.* Et venit ad discipulos suos, & invenit eos dormientes, & dicit Petro: ✠ Sic non potuistis una hora vigilare

Digitized by Google

mecum? Vigilate, & orate ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. *C.* Iterùm secundò abiit, & oravit, dicens: ✠ Pater mi, si non potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. *C.* Et venit iterùm, & invenit eos dormientes, erant enim oculi eorum gravati. Et relictis illis, iterùm abiit, & oravit tertiò, eumdem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos, & dicit illis: ✠ Dormite jam, & requiescite: ecce appropinquavit hora, & Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite eamus: ecce appropinquavit qui me tradet. *C.* Adhuc eo loquente, ecce Judas unus de duodecim venit, & cum eo turba multa cum gladiis & fustibus, missi á principibus sacerdotum, & senioribus populi. Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens: *S.* Quemcumque osculatus fue-

Digitized by Google

ro, ipse est, tenete eum. *C.* Et confestim accedens ad Jesum; dixit: *S.* Ave Rabbi. *C.* Et osculatus est eum. Dixitque illi Jesus: ✠ Amice, ad quid venisti? *C.* Tunc accesserunt, & manus injecerunt in Jesum & tenuerunt eum. Et ecce unus ex his, qui erant cum Jesu, extendens manum, exémit gladium suum, & percutiens servum principis sacerdotum, amputavit auriculam ejus. Tunc ait illi Jesus: ✠ Converte gladium tuum in locum suum. Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt. An putas, quia non possum rogare Patrem meum, & exhibebit mihi modò plus quàm duodecim legiones Angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri? *C.* In illa hora dixit Jesus turbis: ✠ Tamquam ad latronem existis eum gladiis & fustibus comprehendere me: quotidie apud vos sedebam docens in

Digitized by Google

templo, & non me tenuistis. *C.* Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturæ Prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. At illi tenentes Jesum, duxerunt ad Caipham principem sacerdotum, ubi Scribæ, & seniores convenerant. Petrus autem sequebatur eum à longè, usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intrò, sedebat cum ministris ut videret finem. Principes autem sacerdotum, & omne concilium, quærebant falsum testimonium contra Jesum, ut eum morti traderent: & non invenerunt, cùm multi falsi testes accessissent. Novissimè autem venerunt duo falsi testes, & dixerunt: *S.* Hic dixit: Possum destruere templum Dei, & post triduum reædificare illud. *C.* Et surgens princeps sacerdotum, ait illi: *S.* Nihil respondes ad ea, quæ isti adversum te testificantur. *C.* Jesus autem tace-

Digitized by Google

bat. Et princeps sacerdotum ait illi: *S.* Adjuro te per Deum vivum, ut dicas nobis, si tu es Christus Filius Dei. *C.* Dicit illi Jesus: ✠ Tu dixisti. Verumtamen dico vobis, amodò videbitis Filium hominis sedentem à dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus cœli. *C.* Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens: *S.* Blasphemavit; quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam: quid vobis videtur? *C.* At illi respondentes, dixerunt: *S.* Reus est mortis. *C.* Tunc expuerunt in faciem ejus, & colaphis eum cæciderunt: alii autem palmas in faciem ejus dederunt, dicentes: *S.* Prophetiza nobis Christe, quis est, qui te percussit? *C.* Petrus verò sedebat foris in atrio, & accessit ad eum una ancilla, dicens: *S.* Et tu cum Jesu Galilæo eras. *C.* At ille negavit coram omnibus, dicens: *S.* Nescio quid dicis. *C.*

Digitized by Google

Exeunte autem illo januam, vidit eum alia ancilla, & ait his, qui erant ibi: *S.* Et hic erat cum Jesu Nazareno. *C.* Et iterum negavit cum juramento: Quia non novi hominem. Et post pusillum accesserunt qui stabant, & dixerunt Petro: *S.* Verè & tu ex illis es, nam & loquela tua manifestum te facit. *C.* Tunc cœpit detestari, & jurare quia non novisset hominem. Et continuò gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi Jesu, quod dixerat: Priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras flevit amarè. Manè autem facto, consilium inierunt omnes principes sacerdotum, & seniores populi adversus Jesum, ut eum morti traderent. Et vinctum adduxerunt eum, & tradiderunt Pontio Pilato præsidi. Tunc videns Judas, qui eum tradidit quòd damnatus esset; pœnitentia ductus, retulit triginta argenteos principibus sacerdo-

Digitized by Google

tum, & senioribus dicens: S. Peccavi, tradens sanguinem justum. C. At illi dixerunt: S. Quid ad nos? Tu videris. C. Et projectis argenteis in templo recessit, & abiens, laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum, acceptis argenteis, dixerunt: S. Non licet eos mittere in corbonam, quia pretium sanguinis est. C. Consilio autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus est, ager ille, Haceldama, hoc est ager sanguinis, usque in hodiernum diem. Tunc impletum est, quod dictum est per Jeremiam Prophetam, dicentem: Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati, quem appretiaverunt à filiis Israël: & dederunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus. Jesus autem stetit ante præsidem, & interrogavit eum præses, dicens: S. Tu es Rex Judæorum? C. Di-

Digitized by Google

cit illi Jesus: ✠ Tu dicis. *C.* Et cùm accusaretur à principibus sacerdotum & senioribus, nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus: *S.* Non audis quanta adversum te dicunt testimonia? *C.* Et non respondit ei ad ullum verbum, ita ut miraretur præses vehementer. Per diem autem solemnem consueverat præses populo dimittere unum vinctum quem voluissent. Habebat autem tunc vinctum insignem, qui dicebatur Barabbas. Congregatis ergo illis, dixit Pilatus: *S.* Quem vultis dimittam vobis? Barabbam, an Jesum, qui dicitur Christus? *C.* Sciebat enim quòd per invidiam tradidissent eum. Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor ejus, dicens: *S.* Nihil tibi, & justo illi. Multa enim passa sum hodie per visum propter eum. *C.* Principes autem sacerdotum, & seniores persuaserunt populis ut peterent Barabbam, Je-

Digitized by Google

sum verò perderent. Respondens autem præses, ait illis: *S.* Quem vultis vobis de duobus dimitti? *C.* At illi dixerunt: *S.* Barabbam. *C.* Dicit illis Pilatus: *S.* Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur Christus? *C.* Dicunt omnes: *S.* Crucifigatur. *C.* Ait illis præses: *S.* Quid enim mali fecit? *C.* At illi magis clamabant, dicentes: *S.* Crucifigatur. *C.* Videns autem Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, accepta aqua, lavit manus coram populo, dicens: *S.* Innocens ego sum à sanguine justi hujus: vos videritis. *C.* Et respondens universus populus, dixit: *S.* Sanguis ejus super nos, & super filios nostros. *C.* Tunc dimisit illis Barabbam, Jesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur. Tunc milites præsidis suscipientes Jesum in prætorium, congregaverunt ad eum universam cohortem: & exuentes eum, chlamydem coc-

Digitized by Google

cineam circumdederunt ei. Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus, & arundinem in dextera ejus. Et genu flexo ante eum, illudebant ei, dicentes: *S.* Ave Rex Judæorum. *C.* Et expuentes in eum, acceperunt arundinem, & percutiebant caput ejus. Et postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, & induerunt eum vestimentis ejus, & duxerunt eum ut crucifigerent. Exeuntes autem invenerunt hominem Cyrenæum, nomine Simonem: hunc angariaverunt ut tolleret crucem ejus. Et venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est, Calvariæ locus. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et cum gustasset, noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt vestimenta ejus, sortem mittentes: ut impleretur quod dictum est per Prophetam dicentem: Diviserunt sibi vesti-

Digitized by Google

menta mea, & super vestem meam miserunt sortem. Et sedentes servabant eum. Et imposuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Hic est Jesus Rex Judæorum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones, unus à dextris, & unus à sinistris. Prætereuntes autem blasphemabant eum, moventes capita sua, & dicentes: *S.* Vah qui destruis templum Dei, & in triduo illud reædificas: salva temetipsum: Si Filius Dei es, descende de cruce. *C.* Similiter & principes sacerdotum illudentes cum Scribis & senioribus, dicebant: *S.* Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere: si Rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credimus ei; confidit in Deo: liberet nunc, si vult eum; dixit enim: Quia Filius Dei sum. *C.* Idipsum autem & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei. A sexta autem hora tenebræ factæ sunt super

Digitized by Google

universam terram usque ad horam nonam. Et circa horam nonam clamavit Jesus voce magna, dicens: ✠ Eli, Eli, lammasabactani? *C.* Hoc est: ✠ Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? *C.* Quidam autem illic stantes, & audientes, dicebant: *S.* Eliam vocat iste. *C.* Et continuò currens unus ex eis, acceptam spongiam implevit aceto, & imposuit arundini, & dabat ei bibere. Ceteri verò dicebant: *S.* Sine, videamus an veniat Elias liberans eum. *C.* Jesus autem iterùm clamans voce magna, emisit spiritum. (*Aquí se hinca de rodillas, y se hace una breve pausa.*) Et ecce velum templi scissum est in duas partes à summo usque deorsum, & terra mota est, & petræ scissæ sunt, & monumenta aperta sunt & multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus, ve-

Digitized by Google

nerunt in sanctam civitatem, & apparuerunt multis. Centurio autem, & qui cum eo erant, custodientes Jesum, viso terræmotu & his quæ fiebant, timuerunt valdè, dicentes: *S.* Verè *Filius* Dei erat iste. *C.* Erant autem ibi mulieres multæ à longè, quæ secutæ erant Jesum à Galilæa, ministrantes ei: inter quas erat Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Joseph mater, & mater filiorum Zebedæi. Cùm autem serò factum esset, venit quidam homo dives ab Arimathæa, nomine Joseph, qui & ipse discipulus erat Jesu. Hic accessit ad Pilatum, & petiit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. Et accepto corpore, Joseph involvit illud in sindone munda. Et posuit illud in monumento suo novo, quod exciderat in petra. Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti, & abiit. Erat autem ibi Maria Magdalene, & altera

Digitized by Google

Maria; sedentes contra sepulchrum.

Luego se dice: Munda cor meum, *pídese la bendicion, llévase incienso é inciénsase el libro*; *no se llevan ciriales, ni se dice*: Dominus vobiscum. *El que ha de decir el Evangelio, no persigna, ni hace la señal de la cruz en el libro, y canta en tono de Evangelio lo que se sigue. Acabado de cantar besará el libro el Sacerdote, y le incensarán. Y esta regla guárdese á la letra en todas las demas Pasiones, salvo en la del Viernes, donde se dirá solamente*: Munda cor meum.

Altera autem die, quæ est post Parasceven, convenerunt principes sacerdotum, & Pharisæi ad Pilatum, dicentes: Domine, recordati sumus, quia seductor ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam. Jube ergo custodiri sepulchrum us-

Digitized by Google

que in diem tertium: ne fortè veniant discipuli ejus, & furentur eum, & dicant plebi: Surrexit à mortuis, & erit novissimus error pejor priore. Ait illis Pilatus: Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes lapidem, cum custodibus.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de cœlis. (*Híncanse de rodillas*) Et incarnatus est de Spiritu

Digitized by Google

Sancto ex Maria Virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundùm Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.

Ofertorio. Improperium expectavit cor meum, & miseriam; & sustinui qui simul mecum contristaretur, & non fuit: consolantem me quæsivi, &

Digitized by Google

non inveni, & dederunt in escam meam fel: & in siti mea potaverunt me aceto.

Secreta.

Concede quæsumus Domine, ut oculis tuæ majestatis munus oblatum, & gratiam nobis devotionis obtineat, & effectum beatæ perennitatis acquirat. Per Dominum nostrum.

Prefacion de la Santa Cruz.

Per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Sursum corda. ℟. Habemus ad Dominum. ℣. Gratias agamus Domino Deo nostro. ℟. Dignum, & justum est.

Verè dignum, & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui salu-

Digitized by Google

tem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret, & qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur: per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt potestates. Cœli, cœlorumque virtutes, ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua; Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Comunion. Pater, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum: fiat voluntas tua.

Digitized by Google

Poscomunion.

Per hujus, Domine, operationem mysterii, & vitia nostra purgentur, & justa desideria compleantur. Per Dominum.

En las Misas privadas léese al acabar la Misa el Evangelio Cùm appropinquasset, *como arriba en la bendicion de los Ramos, 7.*

LUNES DE LA SEMANA SANTA.

Statio ad sanctam Praxedem.

Introito.

Judica Domine nocentes me, expugna impugnantes me, apprehende arma & scutum, & exurge in adjutorium meum, Domine virtus salutis meæ. *Salmo.* Effunde frameam, & conclude adversus eos qui per-

Digitized by Google

sequuntur me; dic animæ meæ, salus tua ego sum. Judica Domine.

Oracion.

Da, quæsumus omnipotens Deus: ut qui in tot adversis ex nostra infirmitate deficimus, intercedente Unigeniti Filii tui passione respiremus. Qui tecum vivit, & regnat.

Otra Oracion contra los que persiguen la Iglesia.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admitte: ut destructis adversitatibus & erroribus universis, secura tibi serviat libertate. Per Dominum.

Digitized by Google

Ú otra por su Santidad.

Oracion.

Deus omnium fidelium Pastor & rector, famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Dominum nostrum.

No se dice tercera Oracion.

Lectio Isaiæ Prophetæ.
Cap. 50. *b.*

In diebus illis: Dixit Isaias: Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non contradico: retrorsum non abii. Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus: fa-

Digitized by Google

ciem meam non averti ab increpantibus, & conspuentibus in me. Dominus Deus auxiliator meus, ideò non sum confusus, ideò posui faciem meam ut petram durissimam, & scio quoniam non confundar. Juxta est qui justificat me, quis contradicet mihi? Stemus simul, quis est adversarius meus? Accedat ad me. Ecce Dominus Deus auxiliator meus, quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum conterentur, tinea comedet eos. Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem servi sui? Qui ambulavit in tenebris, & non est lumen ei, speret in nomine Domini, & innitatur super Deum suum.

Gradual. Exurge Domine, & intende judicio meo, Deus meus & Dominus meus in causam meam. ℣. Effunde frameam, & conclude adversus eos qui me persequuntur.

Tracto. Domine, non secun-

Digitized by Google

dùm peccata nostra, quæ fecimus nos: neque secundùm iniquitates nostras retribuas nobis. ℣. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum: citò anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis. (*Híncanse de rodillas*) ℣. Adjuva nos Deus salutaris noster: & propter gloriam nominis tui Domine libera nos, & propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Sequentia sancti Evangelii secundùm Joannem. *Cap.* 12.

Ante sex dies Paschæ venit Jesus Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem suscitavit Jesus. Fecerunt autem ei cœnam ibi, & Martha ministrabat, Lazarus verò unus erat ex discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi, & unxit pedes Jesu, & extersit pedes ejus capil-

Digitized by Google

lis suis: & domus impleta est ex odore unguenti. Dixit ergo unus ex discipulis ejus, Judas Iscariotes, qui erat eum traditurus: Quare hoc unguentum non veniit trecentis denariis, & datum est egenis? dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat ad eum, sed quia fur erat, & loculos habens, ea, quæ mittebantur, portabat. Dixit ergo Jesus: Sinite illam, ut in diem sepulturæ meæ servet illud. Pauperes enim semper habetis vobiscum, me autem non semper habetis. Cognovit ergo turba multa ex Judæis quia illic est, & venerunt, non propter Jesum tantùm, sed ut Lazarum viderent, quem suscitavit à mortuis.

Ofertorio. Eripe me de inimicis meis Domine: ad te confugi, doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Secreta.

Hæc sacrificia nos, omnipo-

Digitized by Google

tens Deus, potenti virtute mundatos, ad suum faciant puriores venire principium. Per Dominum.

Otra Secreta contra los que persiguen la Iglesia.

Protege nos Domine tuis mysteriis servientes: ut divinis rebus inhærentes, & corpore tib famulemur, & mente. Per Dominum nostrum.

Ú otra por su Santìdad.

Oblatis, quæsumus Domine, placare muneribus: & famulum tuum N. quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, assidua protectione guberna. Per Dominum nostrum.

Prefacion de la S. Cruz.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi

Digitized by Google

semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret: & qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur: per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Cœli, Cœlorumque virtutes, ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, &c.

Comunion. Erubescant, & revereantur simul, qui gratulantur malis meis: induantur pudore & reverentia, qui maligna loquuntur adversum me.

Digitized by Google

Poscomunion.

Præbeant nobis, Domine, divinum tua sancta fervorem, quo eorum pariter & actu delectemur, & fructu. Per Dominum nostrum.

Dícese otra Poscomunion: y será ó contra los que persiguen la Iglesia.

Quæsumus Domine Deus noster; ut quos divina tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacere periculis. Per Dominum nostrum.

Ó por su Santidad.

Hæc nos, quæsumus Domine, divini sacramenti perceptio protegat: & famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, una cum commisso sibi grege, salvet semper

Digitized by Google

& muniat. Per Dominum.

Al pueblo. Oremus. Humiliate capita vestra Deo.

Oracion.

Adjuva nos Deus salutaris noster, & ad beneficia recolenda, quibus nos instaurare dignatus es, tribue venire gaudentes. Per Dominum.

MARTES DE LA SEMANA SANTA.

Statio ad Sanctam Priscam.

Introito.

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, & resurrectio nostra: per quem salvati & liberati sumus. *Salmo.* Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri. Nos autem.

Digitized by Google

Oracion.

Omnipotens sempiterne Deus, da nobis ita Dominicæ passionis sacramenta peragere; ut indulgentiam percipere mereamur. Per eundem Dominum.

Otra Oracion, ó contra los que persiguen la Iglesia.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admitte: ut destructis adversitatibus & erroribus universis, secura tibi serviat libertate. Per Dominum.

Ó por el Pontífice. Oracion.

Deus omnium fidelium Pastor & rector, famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest,

Digitized by Google

proficere, ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Dominum. *No se dice tercera Oracion.*

Lectio Jeremiæ Prophetæ. *Cap.* II. *d.*

In diebus illis: Dixit Jeremias: Domine demonstrasti mihi, & cognovi: tunc ostendisti mihi studia eorum. Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam, & non cognovi quia cogitaverunt super me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem ejus, & eradamus eum de terra viventium: & nomen ejus non memoretur amplius. Tu autem Domine Sabaoth, qui judicas justè & probas renes & corda, videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam, Domine Deus meus.

Gradual. Ego autem, dum mihi molesti essent, induebam

Digitized by Google

me cilicio, & humiliabam in jejunio animam meam, & oratio mea in sinu meo convertetur. ℣. Judica Domine nocentes me, expugna impugnantes me; apprehende arma & scutum, & exurge in adjutorium mihi.

Digitized by Google

Digitized by Google

PASSIO
DOMINI NOSTRI
JESU CHRISTI

SECUNDUM MARCUM.

Cap. 14. & 15.

In illo tempore: Erat Pascha & Azyma post biduum, & quærebant summi sacerdotes, & Scribæ quomodo Jesum dolo tenèrent, & occiderent. Dicebant autem: *S.* Non in die festo, ne fortè tumultus fieret in populo. *C.* Et cùm esset Jesus Bethaniæ in domo Simonis leprosi, & recumberet: venit mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi: & fracto alabastro, effudit super caput ejus. Erant autem quidam indignè ferentes intra semetipsos & dicentes: *S.* Ut quid perditio ista unguenti facta est? Poterat enim unguentum istud venumdari

Digitized by Google

plus quam trecentis denariis, & dari pauperibus. *C.* Et fremebant in eam. Jesus autem dixit: ✠ Sinite eam, quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me. Semper enim pauperes habetis vobiscum; & cùm volueritis, potestis illis benefacere: me autem non semper habetis. Quod habuit hæc, fecit: prævènit ungere corpus meum in sepulturam. Amen dico vobis: Ubicumque prædicatum fuerit Evangelium istud in universo mundo, & quod fecit hæc, narrabitur in memoriam ejus. *C.* Et Judas Iscariotes unus de duodecim abiit ad summos sacerdotes, ut proderet eum illis. Qui audientes, gravisi sunt, & promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum opportunè traderet. Et primo die Azimorum, quando Pascha immolabant, dicunt ei discipuli. *S.* Quò vis eamus, & paremus ti-

Digitized by Google

bi ut manduces Pascha? *C.* Et mittit duos ex discipulis suis, & dicit eis: ✠ Ite in civitatem: & occurret vobis homo lagenam aquæ bajulans, sequimini eum, & quòcumque introierit, dicite domino domus, quia magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis demonstrabit cœnaculum grande, stratum & illic parate nobis. *C.* Et abierunt discipuli ejus, & venerunt in civitatem, & invenerunt sicut dixerat illis, & paraverunt Pascha. Vespere autem facto, venit cum duodecim. Et discumbentibus eis, & manducantibus, ait Jesus: ✠ Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum. *C.* At illi cœperunt contristari, & dicere ei singulatim: *S.* Numquid ego? *C.* Qui ait illis: ✠ Unus ex duodecim, qui intingit mecum manum in catino. Et Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum

Digitized by Google

est de eo: Væ autem homini illi, per quem Filius hominis tradetur. Bonum erat ei, si non esset natus homo ille. *C.* Et manducantibus illis, accepit Jesus panem, & benedicens fregit, & dedit eis, & ait: ✠ Sumite, hoc est corpus meum. *C.* Et accepto calice, gratias agens dedit eis, & biberunt ex illo omnes. Et ait illis: ✠ Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur. Amen dico vobis, quia jam non bibam de hoc genimine vitis usque in diem illum, cùm illud bibam novum in regno Dei. *C.* Et hymno dicto, exierunt in montem Olivarum. Et ait eis Jesus: ✠ Omnes vos scandalizabimini in me in nocte ista: quia scriptum est: Percutiam pastorem, & dispergentur oves. Sed postquam resurrexero, præcedam vos in Galilæam. *C.* Petrus autem ait illi: *S.* Et si omnes scandalizati fuerint in te, sed non ego. *C.* Et ait illi

Digitized by Google

Jesus: ✠ Amen dico tibi, quia tu hodie in nocte hac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter me es negaturus. *C.* At ille ampliùs loquebatur: *S.* Et si oportuerit me simul commori tibi, non te negabo. *C.* Similiter autem & omnes dicebant. Et veniunt in prædium, cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis suis: ✠ Sedete hìc donec orem. *C.* Et assumit Petrum, & Jacobum, & Joannem secum, & cæpit pavère, & tædère. Et ait illis: ✠ Tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hìc, & vigilate. *C.* Et cùm processisset paululùm, procidit super terram, & orabat, ut, si fieri posset, transiret ab eo hora, & dixit: ✠ Abba Pater, omnia tibi possibilia sunt: transfer calicem hunc à me: sed non quod ego volo, sed quod tu. *C.* Et venit, & invenit eos dormientes. Et ait Petro: ✠ Simon dormis? Non potuisti una hora vigilare? Vi-

Digitized by Google

gilate, & orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro verò infirma. *C.* Et iterum abiens oravit, eumdem sermonem dicens. Et reversus, denuò invenit eos dormientes (erant enim oculi eorum gravati) & ignorabant quid respondèrent ei. Et venit tertiò, & ait illis: ✠ Dormite jam, & requiescite. Sufficit: venit hora: ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, eamus. Ecce qui me tradet, propè est. *C.* Et adhuc eo loquente, venit Judas Iscariotes unus de duodecim, & cum eo turba multa cum gladiis & lignis, missi à summis sacerdotibus, & Scribis, & senioribus. Dederat autem traditor ejus signum eis, dicens: *S.* Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenète eum, & ducite cautè. *C.* Et cùm venisset, statim accedens ad eum, ait: *S.* Ave Rabbi. *C.* Et osculatus est eum.

Digitized by Google

At illi manus injecerunt in eum, & tenuerunt eum. Unus autem quidam de circumstantibus educens gladium, percussit servum summi sacerdotis, & amputavit illi auriculam. Et respondens Jesus, ait illis: ✠ Tamquam ad latronem existis cum gladiis & lignis comprehendere me. Quotidie eram apud vos in templo docens, & non me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturæ. *C.* Tunc discipuli ejus relinquentes eum, omnes fugerunt. Adolescens autem quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo, & tenuerunt eum. At ille rejecta sindone, nudus profugit ab eis. Et adduxerunt Jesum ad summum sacerdotem, & convenerunt omnes sacerdotes, & Scribæ, & seniores. Petrus autem à longè secutus est eum usque intrò in atrium summi sacerdotis, & sedebat cum ministris ad ignem, & calefaciebat se. Summi verò sacerdo-

Digitized by Google

tes, & omne concilium quærebant adversus Jesum testimonium, ut eum morti traderent, nec inveniebant. Multi enim testimonium falsum dicebant adversus eum, & convenientia testimonia non erant. Et quidam surgentes, falsum testimonium ferebant adversus eum, dicentes: *S.* Quoniam nos audivimus eum dicentem: Ego dissolvam templum manufactum, & per triduum aliud non manufactum ædificabo. *C.* Et non erat conveniens testimonium illorum. Et exurgens summus sacerdos in medium, interrogavit Jesum, dicens: *S.* Non respondes quidquam ad ea, quæ tibi objiciuntur ab his? *C.* Ille autem tacebat, & nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum, & dixit ei: *S.* Tu es Christus Filius Dei benedicti? *C.* Jesus autem dixit illi: ✠ Ego sum: & videbitis Filium hominis sedentem

Digitized by Google

à dextris virtutis Dei, & venientem cum nubibus cœli. *C.* Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua, ait: *S.* Quid adhuc desideramus testes? Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? *C.* Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis. Et cœperunt quidam conspuere eum, & velare faciem ejus, & colaphis eum cædere, & dicere ei: *S.* Prophetiza. *C.* Et ministri alapis eum cædebant. Et cùm esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi sacerdotis, & cùm vidisset Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait: *S.* Et tu cum Jesu Nazareno eras. *C.* At ille negavit dicens: *S.* Neque scio, neque novi quid dicas. *C.* Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. Rursus autem cùm vidisset illum ancilla, cœpit dicere circumstantibus: quia hic ex illis est. At ille iterùm negavit. Et post pusillum rursus

Digitized by Google

qui stabant, dicebant Petro: *S.* Verè ex illis es: nam & Galilæus es. *C.* Ille autem cœpit anathematizare, & jurare: quia nescio hominem istum, quem dicitis. Et statim gallus iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi, quod dixerat ei Jesus: Priusquam gallus cantet bis, ter me negabis. Et cœpit flere. Et confestim, manè consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus, & Scribis, & universo concilio, vincientes Jesum, duxerunt, & tradiderunt Pilato. Et interrogavit eum Pilatus: *S.* Tu es Rex Judæorum? *C.* At ille respondens, ait illi: ✠ Tu dicis. *C.* Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursum interrogavit eum dicens: *S.* Non respondes quidquam? vide in quantis te accusant. *C.* Jesus autem amplius nihil respondit, ita ut miraretur Pilatus. Per diem autem festum solebat dimittere illis unum ex

Digitized by Google

vinctis, quemcumque petiissent. Erat autem qui dicebatur Barabbas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium. Et cùm ascendisset turba, cœpit rogare, sicut semper faciebat illis. Pilatus autem respondit eis, & dixit: *S.* Vultis dimittam vobis Regem Judæorum? *C.* Sciebat enim quòd per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis Barabbam dimitteret eis. Pilatus autem iterùm respondens, ait illis: *S.* Quid ergo vultis faciam Regi Judæorum? *C.* At illi iterùm clamaverunt: *S.* Crucifige eum. *C.* Pilatus verò dicebat illis: *S.* Quid enim mali fecit? *C.* At illi magis clamabant: *S.* Crucifige eum. *C.* Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis Barabbam, & tradidit Jesum flagellis cæsum, ut crucifigeretur. Milites autem duxerunt

Digitized by Google

eum in atrium prætorii, & convocant totam cohortem, & induunt eum purpura, & imponunt ei plectentes spineam coronam. Et cœperunt salutare eum: Ave Rex Judæorum. Et percutiebant caput ejus arundine, & conspuebant eum, & ponentes genua, adorabant eum. Et postquam illuserunt ei, exuerunt illum purpura, & induerunt eum vestimentis suis, & educunt illum ut crucifigerent eum. Et angariaverunt prætereuntem quempiam Simonem Cyrenæum venientem de villa, patrem Alexandri & Rufi, ut tolleret crucem ejus. Et perducunt illum in Golgotha locum: quod est interpretatum Calvariæ locus. Et dabant ei bibere myrrhatum vinum, & non accepit. Et crucifigentes eum, diviserunt vestimenta ejus, mittentes sortem super eis, quis quid tolleret. Erat autem hora tertia: & crucifixerunt eum. Et

Digitized by Google

erat titulus causæ ejus inscriptus: Rex Judæorum. Et cum eo crucifigunt duos latrones; unum à dextris, & alium à sinistris ejus. Et impleta est Scriptura, quæ dicit: Et cum iniquis reputatus est. Et prætereuntes blasphemabant eum, moventes capita sua, & dicentes: *S.* Vah qui destruis templum Dei, & in tribus diebus reædificas: salvum fac temetipsum descendens de cruce. *C.* Similiter & summi sacerdotes illudentes, ad alterutrum cum Scribis dicebant: *S.* Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere. Christus Rex Israël descendat nunc de cruce, ut videamus, & credamus. *C.* Et qui cum eo crucifixi erant, conviciabantur ei. Et facta hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam terram, usque in horam nonam. Et hora nona exclamavit Jesus voce magna, dicens: ✠ Eloi, Eloi, lamma sabactha-

Digitized by Google

ni? *C.* Quod est interpretatum: ✠ Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? *C.* Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant: *S.* Ecce, Eliam vocat. *C.* Currens autem unus & implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei dicens: *S.* Sinite, videamus si veniat Elias ad deponendum eum. *C.* Jesus autem emissa voce magna expiravit: (*Híncanse de rodillas, y se hace una breve pausa*). Et velum templi scissum est in duo, à summo usque deorsum. Videns autem Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans expirasset, ait: *S.* Verè hic homo Filius Dei erat. *C.* Erant autem & mulieres de longè aspicientes: inter quas erat Maria Magdalene, & Maria Jacobi minoris & Joseph matèr, & Salome: & cùm esset in Galilæa, sequebantur eum, & ministrabant ei: & aliæ multæ, quæ simul cum eo

Digitized by Google

ascenderant Jerosolymam.

Lo que se sigue se canta en tono de Evangelio, con las ceremonias que pusimos arriba.

Et cùm jam serò esset factum (quia erat Parasceve, quod est ante sabbatum) venit Joseph ab Arimathæa nobilis decurio, qui & ipse erat expectans regnum Dei, & audacter introivit ad Pilatum, & petiit corpus Jesu. Pilatus autem mirabatur si jam obiisset. Et accersito Centurione, interrogavit eum si jam mortuus esset. Et cùm cognovisset à Centurione, donavit corpus Joseph. Joseph autem mercatus sindonem, & deponens eum involvit sindone, & posuit eum in monumento, quod erat excisum de petra, & advolvit lapidem ad ostium monumenti.

Ofertorio. Custodi me Domine de manu peccatoris, & ab

Digitized by Google

hominibus iniquis eripe me.

Secreta.

Sacrificia nos, quæsumus Domine, propensiùs ista restaurent, quæ medicinalibus sunt instituta jejuniis. Per Dominum.

Otra Secreta se dice, ó contra los que persiguen la Iglesia.

Protege nos Domine tuis mysteriis servientes: ut divinis rebus inhærentes, & corpore tibi famulemur, & mente. Per Dominum.

Ó por el Pontífice.

Oblatis, quæsumus Domine, placare muneribus, & famulum tuum N. quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, assidua protectione guberna. Per Dominum nostrum.

Digitized by Google

Prefacion de la S. Cruz.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret: & qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur: per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Cœli, cœlorumque virtutes ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua, Hosanna in excelsis. Benedic-

Digitized by Google

tus qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.

Comunion. Adversum me exercebantur, qui sedebant in porta, & in me psallebant, qui bibebant vinum: ego verò orationem meam ad te Domine: tempus beneplaciti Deus in multitudine misericordiæ tuæ.

Poscomunion.

Sanctificationibus tuis, omnipotens Deus, & vitia nostra curentur, & remedia nobis sempiterna proveniant. Per Dominum.

Segunda Poscomunion, que se dice, ó contra los que persiguen la Iglesia.

Quæsumus Domine Deus noster: ut quos divina tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacère periculis. Por Dominum nostrum.

Digitized by Google

Ó por el Pontífice.

Hæc nos, quæsumus Domine, divini sacramenti perceptio protegat: & famulum tuum N. quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, una cum commisso sibi grege, salvet semper & muniat. Per Dominum.

Al Pueblo. Oremus. Humiliate capita vestra Deo.

Oracion.

Tua nos misericordia, Deus, & ab omni subreptione vetustatis expurget, & capaces sanctæ novitatis efficiat. Per Dominum.

Digitized by Google

MIERCOLES DE LA SEMANA SANTA.

Statio ad S. Mariam Majorem.

Introito.

In nomine Jesu omne genu flectatur cœlestium, terrestrium, & infernorum: quia Dominus factus est obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: ideò Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

Salmo. Domine exaudi orationem meam: & clamor meus ad te veniat. In nomine.

Despues, Kyrie eleison. *Dícese tambien* Oremus: Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Præsta quæsumus omnipotens Deus: ut qui nostris excessibus incessanter affligimur, per unigeniti Filii tui passionem libe-

Digitized by Google

remur. Qui tecum vivit.

Lectio Isaiæ Prophetæ.
Cap. 62. *d* & 63.

Hæc dicit Dominus Deus: Dicite filiæ Sion: Ecce Salvator tuus venit: ecce merces ejus cum eo. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suæ. Ego, qui loquor justitiam, & propugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, & vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus. Et de Gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, & conculcavi eos in ira mea, & aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea & omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo, annus redemptionis meæ venit. Circumspexi, &

Digitized by Google

non erat auxiliator: quæsivi, & non fuit qui adjuvaret: & salvavit mihi brachium meum, & indignatio mea ipsa auxiliata est mihi. Et conculcavi populos in furore meo, & inebriavi eos in indignatione mea, & detraxi in terram virtutem eorum. Miserationum Domini recordabor, laudem Domini super omnibus quæ reddidit nobis Dominus Deus noster.

Gradual. Ne avertas faciem tuam à puero tuo, quoniam tribulor: velociter exaudi me. ℣. Salvum me fac Deus, quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam: infixus sum in limo profundi, & non est substantia.

Aquí se dice. Dominus vobiscum. *Sin* Flectamus genua.

Digitized by Google

Oracion.

Deus, qui pro nobis Filium tuum crucis patibulum subire voluisti, ut inimici à nobis expelleres potestatem: concede nobis famulis tuis; ut resurrectionis gratiam consequamur. Per eumdem Dominum nostrum.

Otra Oracion contra los que persiguen la Iglesia.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admitte: ut destructis adversitatibus & erroribus universis, secura tibi serviat libertate. Per Dominum.

Ó por el Papa. Oracion.

Deus omnium fidelium Pastor & rector famulum tuum N. quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, propitius res-

Digitized by Google

pice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest, proficere: ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Dominum nostrum. *No se dice tercera Oracion.*

Lectio Isaiæ Prophetæ. *Cap.* 53.

In diebus illis, dixit Isaias: Domine, quis credidit auditui nostro? Et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendet sicut virgultum coram eo, & sicut radix de terra sitienti: non est species ei, neque decor: & vidimus eum, & non erat aspectus, & desideravimus eum. Despectum, & novissimum virorum, virum dolorum, & scientem infirmitatem: & quasi absconditus vultus ejus, & despectus, unde nec reputavimus eum. Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse por-

Digitized by Google

tavit: & nos putavimus eum quasi leprosum, & percussum à Deo & humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostræ super eum, & livòre ejus sanati sumus. Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit: & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est quia ipse voluit, & non aperuit os suum: sicut ovis ad occisionem ducetur, & quasi agnus coram tondente se obmutescet: & non aperiet os suum. De angustia, & de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, & divitem pro morte sua: eò quòd iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dominus voluit conterere eum in

Digitized by Google

infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longævum, & voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo quòd laboravit anima ejus, videbit & saturabitur: in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, & iniquitates eorum ipse portabit. Ideò dispertiam ei plurimos: & fortium dividet spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam, & cum sceleratis reputatus est: & ipse peccata multorum tulit, & pro transgressoribus rogavit.

Tracto. Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat. ℣. Ne avertas faciem tuam à me: in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam. ℣. In quacumque die invocavero te, velociter exaudi me. ℣. Quia defecerunt sicut fumus dies mei: & ossa mea sicut in frixorio confrixa sunt. ℣. Percussus sum sicut fœnum,

Digitized by Google

& aruit cor meum: quia oblitus sum manducare panem meum. ℣. Tu exurgens Domine misereberis Sion: quia venit tempus miserendi ejus.

Digitized by Google

Digitized by Google

PASSIO
DOMINI NOSTRI
JESU CHRISTI
SECUNDUM LUCAM.
Cap. 22.

In illo tempore: Appropinquabat dies festus Azymorum qui dicitur Pascha, & quærebant principes sacerdotum, & Scribæ, quomodo Jesum interficerent; timebant verò plebem. Intravit autem satanas in Judam, qui cognominabatur Iscariotes, unum de duodecim. Et abiit, & locutus est cum principibus sacerdotum, & magistratibus, quemadmodum illum traderet eis. Et gavisi sunt, & pacti sunt pecuniam illi dare. Et spopondit. Et quærebat opportunitatem ut traderet illum sine turbis. Venit autem dies

Digitized by Google

Azymorum, in qua necesse erat occidi Pascha. Et misit Petrum & Joannem, dicens: ✠ Euntes parate nobis Pascha, ut manducemus. *C.* At illi dixerunt: *S.* Ubi vis paremus? *C.* Et dixit ad eos: ✠ Ecce, introeuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo quidam amphoram aquæ portans: sequimini eum in domum, in quam intrat, & dicetis patrifamilias domus: Dicit tibi Magister: Ubi est diversorium, ubi Pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse ostendet vobis cœnaculum magnum stratum, & ibi parate. *C.* Euntes autem invenerunt sicut dixit illis, & paraverunt Pascha. Et cùm facta esset hora, discubuit, & duodecim Apostoli cum eo. Et ait illis: ✠ Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, antequam patiar. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducabo illud, donec im-

Digitized by Google

pleatur in regno Dei. *C.* Et accepto calice, gratias egit, & dixit: ✠ Accipite, & dividite inter vos. Dico enim vobis quod non bibam de generatione vitis, donec regnum Dei veniat. *C.* Et accepto pane gratias egit, & fregit, & dedit eis, dicens: ✠ Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur: hoc facite in meam commemorationem. *C.* Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens; ✠ Hic est calix novum testamentum in sanguine meo, qui pro vobis fundetur. Veruntamen ecce manus tradentis me, mecum est in mensa. Et quidem Filius hominis, secundùm quod definitum est, vadit: veruntamen væ homini illi, per quem tradetur. *C.* Et ipsi cœperumt quærere inter se quis esset ex eis, qui hoc facturus esset. Facta est autem & contentio inter eos, quis eorum videretur esse major. Dixit autem eis: ✠ Reges gentium do-

Digitized by Google

minantur eorum: & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Vos autem non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut ministrator. Nam quis major est, qui recumbit, an qui ministrat? Nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat: vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo, & sedeatis super thronos, judicantes duodecim tribus Israël. *C.* Ait autem Dominus: ✠ Simon, Simon, ecce satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum: ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua: & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. *C.* Qui dixit ei: *S.* Domine, tecum paratus sum & in carcerem & in mortem ire.

Digitized by Google

C. At ille dixit: ✠ Dico tibi Petre: Non cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse me. *C.* Et dixit eis: ✠ Quando misi vos sine sacculo, & pera, & calceamentis, numquid aliquid defuit vobis? *C.* At illi dixerunt: *S.* Nihil. *C.* Dixit ergo eis: ✠ Sed nunc, qui habet sacculum, tollat similiter & peram: & qui non habet, vendat tunicam suam, & emat gladium. Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc, quod scriptum est, oportet impleri in me: et cum iniquis deputatus est. Etenim ea, quæ sunt de me, finem habent. *C.* At illi dixerunt: *S.* Domine, ecce duo gladii hìc. *S.* At ille dixit eis: ✠ Satis est. *C.* Et egressus ibat secundùm consuetudinem in montem Olivarum. Secuti sunt autem illum & discipuli. Et cùm pervenisset ad locum, dixit illis: ✠ Orate ne intretis in tentationem. *C.* Et ipse avulsus est ab eis quantum

Digitized by Google

jactus est lapidis: & positis genibus orabat, dicens: ✠ Pater, si vis, transfer calicem istum à me: veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat. *C.* Apparuit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et factus in agonìa prolixiùs orabat. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Et cùm surrexisset ab oratione, & venisset ad discipulos suos, invenit eos dormientes præ tristitia. Et ait illis: ✠ Quid dormitis? Surgite, orate, ne intretis in tentationem. *C.* Adhuc eo loquente, ecce turba: & qui vocabatur Judas, unus de duodecim, antecedebat eos: & appropinquavit Jesu ut oscularetur eum. Jesus autem dixit illi: ✠ Juda, osculo Filium hominis tradis? *C.* Videntes autem, qui circa ipsum erant, quod futurum erat, dixerunt ei: *S.* Domine, si percutimus in gladio? *C.* Et percussit unus ex illis servum

Digitized by Google

Principis sacerdotum, & amputavit auriculam ejus dexteram. Respondens autem Jesus, ait: ✠ Sinite usque huc. *C.* Et cùm tetigisset auriculam ejus, sanavit eum. Dixit autem Jesus ad eos, qui venerant ad se, principes sacerdotum, & magistratus templi, & seniores: ✠ Quasi ad latronem existis cum gladiis & fustibus? Cùm quotidie vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me: sed hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum. *C.* Comprehendentes autem eum, duxerunt ad domum principis sacerdotum: Petrus verò sequebatur à longè. Accenso autem igne in medio atrii, & circumsedentibus illis, erat Petrus in medio eorum. Quem cùm vidisset ancilla quædam sedentem ad lumen, & eum fuisset intuita, dixit: *S.* Et hic cum illo erat. *C.* At ille negavit eum, dicens: *S.* Mulier, non novi illum. *C.* Et post pusil-

Digitized by Google

lum alius videns eum, dixit: *S.* Et tu de illis es. *C.* Petrus verò ait: *S.* O homo, non sum. *C.* Et intervallo facto quasi horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens: *S.* Verè & hic cum illo erat: nam & Galilæus est. *C.* Et ait Petrus: *S.* Homo, nescio quid dicis. *C.* Et continuò adhuc illo loquente cantavit gallus. Et conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat: Quia priusquam gallus cantet, ter me negabis. Et egressus foras Petrus flevit amarè. Et viri, qui tenebant illum, illudebant ei, cædentes. Et velaverunt eum, & percutiebant faciem ejus: et interrogabant eum, dicentes: *S.* Prophetiza, quis est, qui te percussit? *C.* Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. Et ut factus est dies, convenerunt seniores plebis, & principes sacerdotum, & Scribæ, & duxerunt illum in con-

Digitized by Google

cilium suum, dicentes: *S.* Si tu es Christus, dic nobis. *C.* Et ait illis: ✠ Si vobis dixero, non credetis mihi: si autem & interrogavero, non respondebitis mihi, neque dimittetis. Ex hoc autem erit Filius hominis sedens à dextris virtutis Dei. *C.* Dixerunt autem omnes: *S.* Tu ergo es Filius Dei? *C.* Qui ait: ✠ Vos dicitis, quia ego sum. *C.* At illi dixerunt: *S.* Quid adhuc desideramus testimonium? Ipsi enim audivimus de ore ejus. *C.* Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt illum ad Pilatum. Cœperunt autem illum accusare, dicentes: *S.* Hunc invenimus subvertentem gentem nostram, & prohibentem tributa dari Cæsari, & dicentem se Christum Regem esse. *C.* Pilatus autem interrogavit eum, dicens: *S.* Tu es Rex Judæorum? *C.* At ille respondens, ait: ✠ Tu dicis. *C.* Ait autem Pilatus ad principes sacerdo-

Digitized by Google

tum, & turbas: *S.* Nihil invenio causæ in hoc homine. *C.* At illi invalescebant, dicentes: *S.* Commovet populum, docens per universam Judæam, incipiens à Galilæa usque hùc. *C.* Pilatus autem audiens Galilæam, interrogavit, si homo Galilæus esset. Et ut cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui & ipse Jerosolymis erat illis diebus. Herodes autem viso Jesu, gavisus est valdè. Erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eò quod audierat multa de eo, & sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant autem principes sacerdotum & Scribæ constanter accusantes eum. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo, & illusit indutum veste alba, & remisit ad Pilatum. Et facti sunt amici Herodes & Pilatus in ip-

Digitized by Google

sa die: nam antea inimici erant ad invicem Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum, & magistratibus, & plebe, dixit ad illos: *S.* Obtulistis mihi hunc hominem, quasi avertentem populum; & ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam invenio in homine isto ex his, in quibus eum accusatis. Sed neque Herodes: nam remisi vos ad illum, & ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendatum ergo illum dimittam. *C.* Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum, unum. Exclamavit autem simul universa turba, dicens: *S.* Tolle hunc, & dimitte nobis Barabbam. *C.* Qui erat propter seditionem quamdam factam in civitate & homicidium, missus in carcerem. Iterùm autem Pilatus locutus est ad eos, volens dimittere Jesum. At illi succlamabant, dicentes: *S.* Crucifige, crucifige eum. *C.* Ille autem ter-

Digitized by Google

tiò dixit ad illos: S. Quid enim mali fecit iste? Nullam causam mortis invenio in eo: corripiam ergo illum, & dimittam. C. At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: & invalescebant voces eorum. Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. Dimisit autem illis eum, qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant: Jesum verò tradidit voluntati eorum. Et cùm ducerent eum, apprehenderunt Simonem quemdam Cyrenensem venientem de villa: & imposuerunt illi crucem portare post Jesum. Sequebatur autem illum multa turba populi, & mulierum, quæ plangebant, & lamentabantur eum. Conversus autem ad illas Jesus, dixit: ✠ Filiæ Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent:

Digitized by Google

Beatæ steriles, & ventres, qui non genuerunt, & ubera, quæ non lactaverunt. Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos; & collibus: Operite nos. Quia si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? *C.* Ducebantur autem & alii duo nequam cum eo, ut interficerentur. Et postquam venerunt in locum, qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum; & latrones, unum à dextris, & alterum à sinistris. Jesus autem dicebat: ✠ Pater, dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt. *C.* Dividentes verò vestimenta ejus, miserunt sortes. Et stabat populus spectans, & deridebant eum principes cum eis, dicentes: *S.* Alios salvos fecit, se salvum faciat, si hic est Christus Dei electus. *C.* Illudebant autem ei & milites accedentes, & acetum offerentes ei, & dicentes: *S.* Si tu es Rex Judæorum salvum te fac. *C.* Erat autem & super-

Digitized by Google

scriptio scripta super eum litteris Græcis, & Latinis, & Hebraicis: Hic est Rex Judæorum. Unus autem de his, qui pendebant, latronibus, blasphemabat eum dicens: *S.* Si tu es Christus, salvum fac temetipsum, & nos. *C.* Respondens autem alter increpabat eum, dicens: *S.* Neque tu times Deum, quòd in eadem damnatione es. Et nos quidem justè, nam digna factis recipimus, hic verò nihil mali gessit. *C.* Et dicebat ad Jesum: *S.* Domine, memento mei, cùm veneris in regnum tuum. *C.* Et dixit illi Jesus: ✠ Amen dico tibi: Hodie mecum eris in paradiso. *C.* Erat autem ferè hora sexta, & tenebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam. Et obscuratus est sol: & velum templi scissum est medium. Et clamans voce magna Jesus, ait: ✠ Pater in manus tuas commendo spiritum meum. *C.* Et hæc dicens, expi-

Digitized by Google

ravit. (*Híncanse de rodillas, y se hace una breve pausa*). Videns autem Centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum, dicens: *S.* Verè hic homo justus erat. *C.* Et omnis turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud, & videbant quæ fiebant, percutientes pectora sua revertebantur. Stabant autem omnes nôti ejus à longè, & mulieres quæ secutæ eum erant à Galilæa, hæc videntes.

Lo que se sigue se lee en tono de Evangelio: todo lo demás se hará como en el Domingo.

Et ecce vir nomine Joseph, qui erat decurio, vir bonus & justus, hic non consenserat consilio, & actibus eorum, ab Arimathæa civitate Judææ, qui expectabat & ipse regnum Dei. Hic accessit ad Pilatum, & petiit corpus Jesu: & depositum involvit sindone, & posuit eum

Digitized by Google

in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuefuerat.

Ofertorio. Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te perveniat: ne avertas faciem tuam à me.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Domine, munus oblatum, & dignanter operare; ut quod passionis Filii tui Domini nostri mysterio gerimus, piis affectibus consequamur. Per eumdem Dominum nostrum.

Otra Secreta, ó contra los perseguidores de la Iglesia.

Protege nos Domine tuis mysteriis servientes: ut divinis rebus inhærentes, & corpore tibi famulemur, & mente. Per Dominum.

Digitized by Google

Ó por el Pontífice.

Oblatis, quæsumus Domine, placare muneribus: & famulum tuum N. quem Pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, assidua protectione guberna. Per Dominum nostrum.

Prefacion de la S. Cruz.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret: & qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur, per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Cœli, cœlorumque virtutes, ac

Digitized by Google

beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Comunion. Potum meum cum fletu temperabam: quia elevans allisisti me: & ego sicut fœnum arui: tu autem Domine in æternum permanes: tu exurgens misereberis Sion, quia venit tempus miserendi ejus.

Poscomunion.

Largire sensibus nostris omnipotens Deus: ut per temporalem Filii tui mortem, quam mysteria veneranda testantur, vitam te nobis dedisse perpetuam confidamus. Per eumdem

Digitized by Google

Dominum nostrum.

Otra Poscomunion, ó contra los perseguidores de la Iglesia.

Quæsumus Domine Deus noster: ut quos divina tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacère periculis. Per Dominum nostrum.

Ó por su Santidad.

Hæc nos, quæsumus Domine, divini Sacramenti perceptio protegat: & famulum tuum N. quem pastorem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti, unà cum commisso sibi grege, salvet semper & muniat. Per Dominum.

Al pueblo. Oremus.

Humiliate capita vestra Deo.

Oracion.

Respice quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro

Digitized by Google

qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus.

Los tres dias siguientes, despues de haberse dicho bajo el Pater noster, Ave María, *y á Maitines y Prima, el* Credo, *dejado todo lo demas, se empieza el Oficio divino: conviene á saber, en los Maitines y Vísperas por la Antífona del primer Salmo. Todas las Antífonas se dicen dos veces como en las fiestas dobles.*

Los Salmos de todas las Horas se dicen sin Gloria Patri. *Y á los Maitines al fin de cada Salmo se apaga una vela de las quince que tiene el candelero triangular, que está delante del Altar mayor.*

Digitized by Google

JUEVES DE LA SEMANA SANTA.

Á MAITINES.

Primer Nocturno. Aña.

Zelus domus tuæ comèdit me, & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Salmo 68.

Salvum me fac Deus: * quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.

Infixus sum in limo profundi: * & non est substantia.

Veni in altitudinem maris: * & tempestas demersit me.

Laboravi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei: * qui oderunt me gratis.

Digitized by Google

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei injustè: * quæ non rapui, tunc exsolvebam.

Deus, tu scis insipientiam meam: * & delicta mea à te non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui expectant te Domine: * Domine virtutum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israël.

Quoniam propter te sustinui opprobrium: * operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis: * & peregrinus filiis matris meæ.

Quoniam zelus domus tuæ comedit me: * & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in jejunio animam meam: * & factum est in opprobrium mihi.

Et posui vestimentum meum cilicium: * & factus sum illis in parábolam.

Digitized by Google

Adversum me loquebantur qui sedebant in porta: * & in me psallebant qui bibebant vinum.

Ego verò orationem meam ad te Domine: * tempus beneplaciti Deus.

In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me: * in veritate salutis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * libera me ab iis qui oderunt me, & de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absorbeat me profundum: * neque urgeat super me puteus os suum.

Exaudi me Domine, quoniam benigna est misericordia tua: * secundùm multitudinem miserationum tuarum respice in me.

Et ne avertas faciem tuam à puero tuo: * quoniam tribulor, velociter exaudi me.

Intende animæ meæ. & libera eam: * propter inimicos

Digitized by Google

meos eripe me.

Tu scis improperium meum, & confusionem meam: * & reverentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * improperium expectavit cor meum, & miseriam.

Et sustinui qui simul contristaretur, & non fuit: * & qui consolaretur, & non inveni.

Et dederunt in escam meam fel: * & in siti mea potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum: * & in retributiones, & in scandalum.

Obscurentur oculi eorum ne videant: * & dorsum eorum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam: * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta: * & in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

Quoniam quem tu percussis-

Digitized by Google

ti, persecuti sunt: * & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: * & non intrent in justitiam tuam.

Deleantur de libro viventium: * & cum justis non scribantur.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua Deus suscepit me.

Laudabo nomen Dei cum cantico: * & magnificabo eum in laude.

Et placebit Deo super vitulum novellum: * cornua producentem & ungulas.

Videant pauperes, & lætentur: * quærite Deum, & vivet anima vestra.

Quoniam exaudivit pauperes Dominus: * & vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli & terra; * mare, & omnia reptilia in eis.

Quoniam Deus salvum faciet Sion: * & ædificabuntur civitates Juda.

Digitized by Google

Et inhabitabunt ibi: * & hæreditate acquirent eam.

Et semen servorum ejus possidebit eam: * qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.

Añа. Zelus domus tuæ comèdit me, & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Añа. Avertantur retrorsum, & erubescant, qui cogitant mihi mala.

Salmo 69.

Deus, in adjutorium meum intende: * Domine ad adjuvandum me festina.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt animam meam.

Avertantur retrorsum, & erubescant: * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes: * qui dicunt mihi: Euge, Euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper: Magnificetur Dominus;

Digitized by Google

qui diligunt salutare tuum.

Ego verò egenus & pauper sum: * Deus adjuva me.

Adjutor meus, & liberator meus es tu: * Domine, ne morèris.

Aña. Avertantur retrorsum, & erubescant, qui cogitant mihi mala.

Aña. Deus meus eripe me de manu peccatoris.

Salmo 70.

In te Domine speravi, non confundar in æternum: * in justitia tua libera me, & eripe me.

Inclina ad me aurem tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectorem, & in locum munitum: * ut salvum me facias.

Quoniam firmamentum meum, * & refugium meum es tu.

Deus meus eripe me de ma-

Digitized by Google

nu peccatoris: * & de manu contra legem agentis, & iniqui.

Quoniam tu es patientia mea Domine, * Domine spes mea à juventute mea.

In te confirmatus sum ex utero: * de ventre matris meæ tu es protector meus.

In te cantatio mea semper: * tamquam prodigium factus sum multis, & tu adjutor fortis.

Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, * tota die magnitudinem tuam.

Ne projicias me in tempore senectutis: * cùm defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixerunt inimici mei mihi, * & qui custodiebant animam meam, concilium fecerunt in unum.

Dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini, & comprehendite eum, * quia non est qui eripiat.

Deus ne elongèris à me: *

Digitized by Google

Deus meus in auxilium meum respice.

Confundantur, & deficiant detrahentes animæ meæ, * operiantur confusione & pudore, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperabo, * & adjiciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiavit justitiam tuam: * tota die salutare tuum.

Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini: * Domine, memorabor justitiæ tuæ solius.

Deus docuisti me à juventute mea: * & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua.

Et usque in senectam & senium: * Deus ne derelinquas me.

Donec annuntiem brachium tuum * generationi omni, quæ ventura est.

Potentiam tuam, & justitiam tuam Deus usque in altissima, quæ fecisti magnalia: * Deus

Digitized by Google

quis similis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulationes multas, & malas, & conversus vivificasti me: * & de abyssis terræ iterùm reduxisti me.

Multiplicasti magnificentiam tuam: * & conversus consolatus es me.

Nam & ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam: * Deus psallam tibi in cithara, Sanctus Israël.

Exultabunt labia mea cùm cantavero tibi: * & anima mea, quam redemisti.

Sed & lingua mea tota die meditabitur justitiam tuam, * cùm confusi & reveriti fuerint, qui quærunt mala mihi.

Ańa. Deus meus eripe me de manu peccatoris. ℣. Avertantur retrorsum, & erubescant. ℟. Qui cogitant mihi mala.

Estos tres dias en los Nocturnos despues del verso se dice bajo un Pater noster, *sin decir*

Digitized by Google

recio el Et ne nos inducas. *No se dicen Absoluciones: ni se dan Bendiciones antes de las Lecciones; ni al fin se dice*, Tu autem Domine; *pero las tres primeras Lecciones de Jeremías se acaban como abajo se pone.*

Incipit Lamentatio Jeremiæ Prophetæ.

Leccion j. Cap. 1. Aleph.

Quomodo sedet sola civitas plena populo, facta est quasi vidua domina Gentium, princeps provinciarum facta est sub tributo.

Beth. Plorans ploravit in nocte, & lacrymæ ejus in maxillis ejus: non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus: omnes amici ejus spreverunt eam, & facti sunt ei inimici.

Ghimel. Migravit Judas propter afflictionem & multitudinem servitutis: habitavit inter Gentes, nec invenit requiem: om-

Digitized by Google

nes persecutores ejus apprehenderunt eam inter angustias.

Daleth. Viæ Sion lugent, eò quòd non sint qui veniant ad solemnitatem, omnes portæ ejus destructæ, sacerdotes ejus gementes, virgines ejus squalidæ, & ipsa oppressa amaritudine.

He. Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt, quia Dominus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum ejus: parvuli ejus ducti sunt in captivitatem, ante faciem tribulantis. Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

Así se acaban las Lamentaciones estos tres dias.

℟. In monte Oliveti oravit ad Patrem: Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste; * Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. ℣. Vigilate, & orate ut non intretis in tentationem. Spiritus.

Digitized by Google

Leccion ij. Vau.

Et egressus est à filia Sion omnis decor ejus, facti sunt principes ejus velut arietes non invenientes pascua, & abierunt absque fortitudine ante faciem subsequentis.

Zain. Recordata est Jerusalem dierum afflictionis suæ, & prævaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat à diebus antiquis, cùm caderet populus ejus in manu hostili, & non esset auxiliator: viderunt eam hostes, & deriserunt sabbata ejus.

Heth. Peccatum peccavit Jerusalem, propterea instabilis facta est: omnes qui glorificabant eam, spreverunt illam, quia viderunt ignominiam ejus: ipsa autem gemens conversa est retrorsum.

Teth. Sordes ejus in pedibus ejus, nec recordata est finis sui:

Digitized by Google

deposita est vehementer, non habens consolatorem: vide Domine afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hìc, & vigilate mecum: nunc videbitis turbam, quæ circumdabit me: * Vos fugam capietis, & ego vadam immolari pro vobis. ℣. Ecce appropinquat hora, & Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Vos fugam.

Leccion iij. Jod.

Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus: quia vidit Gentes ingressas Sanctuarium suum, de quibus præceperas, ne intrarent in Ecclesiam tuam.

Caph. Omnis populus ejus gemens, & quærens panem: dede-

Digitized by Google

runt pretiosa quæque pro cibo ad refocillandam animam. Vide Domine, & considera, quoniam facta sum vilis.

Lamed. O vos omnes, qui transìtis per viam, attendite, & vidète si est dolor sicut dolor meus: quoniam vindemiavit me, ut locutus est, Dominus in die iræ furoris sui.

Mem. De excelso misit ignem in ossibus meis, & erudivit me: expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsum: posuit me desolatam, tota die mœrore confectam.

Nun. Vigilavit jugum iniquitatum mearum: in manu ejus convolutæ sunt, & impositæ collo meo: infirmata est virtus mea: dedit me Dominus in manu, de qua non potero surgere.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℣. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decò-

Digitized by Google

rem: aspectus ejus in eo non est: hic peccata nostra portavit, & pro nobis dolet: ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras. * Cujus livòre sanati sumus. ℣. Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit. Cujus livore. Ecce vidimus.

Segundo Nocturno. Antífona.

Liberavit Dominus pauperem à potente, & inopem, cui non erat adjutor.

Salmo 71.

Deus, judicium tuum regi da: * & justitiam tuam filio regis.

Judicare populum tuum in justitia: * & pauperes tuos in judicio.

Suscipiant montes pacem populo, * & colles justitiam.

Judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum: * & humiliabit calumniatorem.

Digitized by Google

Et permanebit cum sole, & ante lunam, * in generatione, & generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus: * & sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis: * donec auferatur luna.

Et dominabitur à mari usque ad mare, * & à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes: * & inimici ejus terram lingent.

Reges Tharsis & insulæ munera offerent: * Reges Arabum & Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes servient ei.

Quia liberabit pauperem à potente: * & pauperem, cui non erat adjutor.

Parcet pauperi & inopi: * & animas pauperum salvas fáciet.

Ex usuris & iniquitate redi-

Digitized by Google

met animas eorum: * & honorabile nomen eorum coram illo.

Et vivet, & dabitur ei de auro Arabiæ, & adorabunt de ipso semper: * tota die benedicent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis montium, superextolletur super Libanum fructus ejus: * & florebunt de civitate sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sæcula: * ante solem permanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israël, * qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum: * & replebitur majestate ejus omnis terra: fiat, fiat.

Antífona. Liberavit Dominus pauperem â potente, & inopem, cui non erat adjutor.

Antífona. Cogitaverunt im-

Digitized by Google

pii, & locuti sunt nequitiam; iniquitatem in excelso locuti sunt.

Salmo 72.

Quàm bonus Israël Deus * his, qui recto sunt corde!

Mèi autem penè moti sunt pedes: * penè effusi sunt gressus mei.

Quia zelavi super iniquos, * pacem peccatorum videns.

Quia non est respectus morti eorum: * & firmamentum in plaga eorum.

In labore hominum non sunt, * & cum hominibus non flagellabuntur.

Ideò tenuit eos superbia, * operti sunt iniquitate & impietate sua.

Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum: * transierunt in affectum cordis.

Cogitaverunt, & locuti sunt nequitiam: * iniquitatem in excelso locuti sunt.

Digitized by Google

Posuerunt in cœlum os suum: * & lingua eorum transivit in terra.

Ideò convertetur populus meus hic: * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixerunt: Quomodo scit Deus, * & si est scientia in excelso?

Ecce ipsi peccatores, & abundantes in sæculo, * obtinuerunt divitias.

Et dixi: Ergo sine causa justificavi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas.

Et fui flagellatus tota die, * & castigatio mea in matutinis.

Si dicebam: Narrabo sic: * ecce nationem filiorum tuorum reprobavi.

Existimabam ut cognoscerem hoc: * labor est ante me.

Donec intrem in sanctuarium Dei: * & intelligam in novissimis eorum.

Verumtamen propter dolos posuisti eis: * dejecisti eos dum

Digitized by Google

allevarentur.

Quomodo facti sunt in desolationem, subitò defecerunt: * perierunt propter iniquitatem suam.

Velut somnium surgentium Domine, * in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges.

Quia inflammatum est cor meum: & renes mei commutati sunt: * & ego ad nihilum redactus sum, & nescivi.

Ut jumentum factus sum apud te: * & ego semper tecum.

Tenuisti manum dexteram meam: & in voluntate tua deduxisti me, * & cum gloria suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo: * & à te quid volui super terram?

Defecit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum.

Quia ecce, qui elongant se à te, peribunt: * perdidisti omnes, qui fornicantur abs te.

Digitized by Google

Mihi autem adhærere Deo bonum est, * ponere in Domino Deo spem meam.

Ut annuntiem omnes prædicationes tuas, * in portis filiæ Sion.

Antífona. Cogitaverunt impii, & locuti sunt nequitiam: iniquitatem in excelso locuti sunt.

Antífona. Exurge Domine, & judica causam meam.

Salmo 73.

Ut quid Deus repulisti in finem: * iratus est furor tuus super oves pascuæ tuæ?

Memor esto congregationis tuæ: * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam hæreditatis tuæ: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem: * quanta malignatus est inimicus in sancto?

Et gloriati sunt qui oderunt te, * in medio solemnitatis tuæ.

Digitized by Google

Posuerunt signa sua, signa : * & non cognoverunt sicut in exitu super summum.

Quasi in silva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum : * in securi & ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni Sanctuarium tuum ; * in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo, cognatio eorum simul : * Quiescere faciamus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vidimus, jam non est Propheta : * & nos non cognoscet ampliùs.

Usquequò Deus improperabit inimicus : * irritat adversarius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam, & dexteram tuam, * de medio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante sæcula, * operatus est salutem in medio terræ.

Tu confirmasti in virtute tua

Digitized by Google

mare: * contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis: * dedisti eum escam populis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes, & torrentes: * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricatus es auroram & solem.

Tu fecisti omnes terminos terræ: * æstatem & ver tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimicus improperavit Domino: * & populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, * & animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Respice in testamentum tuum: * quia repleti sunt, qui obscurati sunt, terræ domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus

Digitized by Google

confusus: * pauper & inops laudabunt nomen tuum.

Exurge Deus, judica causam tuam: * memor esto improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: * superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

Añia. Exurge Domine, & judica causam meam. ℣. Deus meus eripe me de manu peccatoris. ℟. Et de manu contra legem agentis, & iniqui. Pater noster. *Bajo.*

Ex Tractatu S. Augustini Episcopi super Psalmos.

Leccion iv.

In Psalm. 54. ad 1. versum.

Exaudi Deus orationem meam, & ne despexeris deprecationem meam: intende mihi & exaudi me. Satagentis, soliciti, in tribulatione positi, verba sunt is-

Digitized by Google

ta. Orat multa patiens; de malo liberari desiderans. Superest ut videamus in quo malo sit; & cùm dicere cœperit, agnoscamus ibi nos esse: ut communicata tribulatione, conjungamus orationem. Contristatus sum, inquit, in exercitatione mea, & conturbatus sum. Ubi contristatus? Ubi conturbatus? In exercitatione mea, inquit. Homines malos, quos patitur, commemoratus est; eamdemque passionem malorum hominum, exercitationem suam dixit. Ne putetis gratis esse malos in hoc mundo, & nihil boni de illis agere Deum. Omnis malus aut ideò vivit, ut corrigatur, aut ideo vivit, ut per illum bonus exerceatur.

℟. Amicus meus osculi me tradidit signo: quem osculatus fuero, ipse est, tenete eum: hoc malum fecit signum, qui per osculum adimplevit homicidium.
* Infelix prætermisit pretium

Digitized by Google

sanguinis, & in fine laqueo se suspendit. ℣. Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. Infelix.

Leccion v.

Utinam ergo qui nos modò exercent, convertantur, & nobiscum exerceantur: tamen quamdiu ita sunt, ut exerceant, non eos oderimus; quia in eo, quòd malus est quis eorum, utrum usque in finem perseveraturus sit, ignoramus. Et plerumque eum tibi videris odisse inimicum, fratrem odisti, & nescis. Diabolus, & angeli ejus in Scripturis sanctis manifestati sunt nobis, quòd ad ignem æternum sint destinati. Ipsorum tantùm desperanda est correctio, contra quos habemus occultam luctam: ad quam luctam nos armat Apostolus, dicens: Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem: id est, non

Digitized by Google

adversus homines, quos videtis, sed adversus principes, & potestates, & rectores mundi, tenebrarum harum. Ne fortè cum dixisset, mundi, intelligeres dæmones esse rectores cœli, & terræ. Mundi dixit, tenebrarum harum: mundi dixit, amatorum mundi: mundi dixit, impiorum, & iniquorum: mundi dixit, de quo dicit Evangelium: Et mundus eum non cognovit.

℟. Judas mercator pessimus osculo petiit Dominum: ille ut agnus innocens non negavit Judæ osculum: * Denariorum numero Christum Judæis tradidit. ℣. Melius illi erat, si natus non fuisset. Denariorum.

Leccion vj.

Quoniam vidi iniquitatem, & contradictionem in civitate. Attende gloriam crucis ipsius. Jam in fronte regum crux illa fixa est, cui inimici insultaverunt.

Digitized by Google

Effectus probavit virtutem: domuit orbem non ferro, sed ligno. Lignum crucis contumeliis dignum visum est inimicis, & ante ipsum lignum stantes caput agitabant, & dicebant: Si Filius Dei est, descendat de cruce. Extendebat ille manus suas ad populum non credentem, & contradicentem. Si enim justus est qui ex fide vivit, iniquus est qui non habet fidem. Quod ergo hìc ait: Iniquitatem, perfidiam intellige. Videbat ergo Dominus in civitate iniquitatem & contradictionem, & extendebat manus suas ad populum non credentem, & contradicentem: & tamen & ipsos expectans dicebat: Pater, ignosce illis, quia nesciunt qui faciunt.

℟. Unus ex discipulis meis tradet me hodie: Væ illi per quem tradar ego: * Melius illi erat, si natus non fuisset. ℣. Qui intingit mecum manum in paròpside, hic me traditurus

est in manus peccatorum. Melius. Unus ex discipulis.

Tercer Nocturno. Antífona.

Dixi iniquis: Nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Salmo 74.

Confitebimur tibi Deus; * confitebimur, & invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua: * cùm accepero tempus, ego justitias judicabo.

Liquefacta est terra, & omnes qui habitant in ea: * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis: Nolite iniquè agere: * & delinquentibus: Nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu vestrum: * nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Quia neque ab Oriente, neque ab Occidente, neque à desertis montibus: * quoniam Deus judex est.

Digitized by Google

Hunc humiliat, & hunc exaltat, * quia calix in manu Domini vini meri plenus misto.

Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fæx ejus non est exinanìta: * bibent omnes peccatores terræ.

Ego autem annuntiabo in sæculum: * cantabo Deo Jacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam: * & exaltabuntur cornua justi.

Antífona. Dixi iniquis: Nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Antífona. Terra tremuit & quievit, dum exurgeret in judicio Deus.

Salmo 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * & habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, &

Digitized by Google

bellum.

Illuminans tu mirabiliter à montibus æternis, * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum: * & nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua Deus Jacob, * dormitaverunt qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es: & quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo auditum fecisti judicium: * terra tremuit & quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus: * ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: * & reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi.

Vovète, & reddite Domino Deo vestro: * omnes qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili & ei qui aufert spiritum principum, * terribili apud reges terræ.

Digitized by Google

Antífona. Terra tremuit & quievit, dum exurgeret in judicio Deus.

Antífona. In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis.

Salmo 76.

Voce mea ad Dominum clamavi: * voce mea ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulationis meæ Deum exquisivi, manibus meis nocte contra eum: * & non sum deceptus.

Renuit consolari anima mea:* memor fui Dei, & delectatus sum, & exercitatus sum, & defecit spiritus meus.

Anticipaverunt vigilias oculi mei: * turbatus sum, & non sum locutus.

Cogitavi dies antiquos: * & annos æternos in mente habui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo, * & exercitabar, & scopebam spiritum meum.

Digitized by Google

Numquid in æternum proji-ciet Deus: * aut non apponet ut complacitior sit adhuc?

Aut in finem misericordiam suam abscindet, * à generatione in generationem?

Aut obliviscetur misereri Deus? * aut continebit in ira sua misericordias suas?

Et dixi, nunc cœpi: * hæc mutatio dexteræ Excelsi.

Memor fui operum Domini: * quia memor ero ab initio mirabilium tuorum.

Et meditabor in omnibus operibus tuis: * & in adinventionibus tuis exercebor.

Deus in sancto via tua; quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabilia.

Notam fecisti in populis virtutem tuam: * redemisti in brachio tuo populum tuum, filios Jacob, & Joseph.

Viderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ, * & timuerunt, & turbatæ sunt abyssi.

Digitized by Google

Multitudo sonitus aquarum: * vocem dederunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt: * vox tonitrui tui in rota.

Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ: * commota est, & contremuit terra.

In mari via tua, & semitæ tuæ in aquis multis: * & vestigia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves populum tuum, * in manu Moysi, & Aaron.

Antífona. In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis. ℣. Exurge Domine. ℟. Et judica causam meam. Pater noster. *Bajo.*

De Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Corinthios.
Leccion vij. C. 11. *d.*

Hoc autem præcipio non laudans quòd non in melius, sed in deterius convenìtis. Primùm quidem convenientibus vobis in

Digitized by Google

Ecclesiam, audio scissuras esse inter vos, & ex parte credo. Nam oportet & hæreses esse, ut & qui probati sunt, manifesti fiant in vobis. Convenientibus ergo vobis in unum, jam non est Dominicam cœnam manducare. Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducandum. Et alius quidem esurit, alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum & bibendum? Aut Ecclesiam Dei contemnitis, & confunditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo.

℟. Eram quasi agnus innocens: ductus sum ad immolandum, & nesciebam, consilium fecerunt inimici mei adversum me, dicentes: * Venite, mittamus lignum in panem ejus, & eradamus eum de terra viventium. ℣. Omnes inimici mei adversum me cogitabant mala mihi: verbum iniquum mandaverunt adversum

Digitized by Google

me, dicentes. Venite.

Leccion viij.

Ego enim accèpi à Domino quod & tradidi vobis: quoniam Dominus Jesus, in qua nocte tradebatur, accèpit panem, & gratias agens fregit, et dixit: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibetis, in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat.

℟. Una hora non potuistis vigilare mecum, qui exhortabamini mori pro me: * Vel Judam non videtis, quomodo non dormit, sed festinat tradere me

Digitized by Google

Judæis? ℣. Quid dormitis? surgite: & orate, ne intretis in tentationem. Vel Judam.

Leccion ix.

Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè: reus erit corporis, & sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini. Ideò inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi. Quòd si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicaremur. Dum judicamur autem, à Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. Itaque fratres mei, cum convenitis ad manducandum, invicem expectate. Si quis esurit, domi manducet: ut non in judicium con-

Digitized by Google

veniatis. Cetera autem, cum venero, disponam.

℟. Seniores populi consilium fecerunt, * Ut Jesum dolo tenerent, & occiderent: cum gladiis & fustibus exierunt tamquam ad latronem. ℣. Collegerunt Pontifices & Pharisæi concilium. Ut Jesum. Seniores.

Á LAUDES.

Aña. Justificeris Domine in sermonibus tuis, & vincas cum judicaris.

Salmo 50.

Miserere mei Deus, * secundùm magnam misericordiam tuam.

Et secundùm multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitate mea: * & à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam

Digitized by Google

ego cognosco: * & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, & malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis, & vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hissopo, & mundabor: * lavabis me, & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiam: * & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis, * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * & spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua: * & spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Digitized by Google

Redde mihi lætitiam salutaris tui: * & spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * & impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ: * & exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia me aperies: * & os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum & humiliatum Deus non despicies.

Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion: * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, & holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Antífona. Justificeris Domine in sermonibus tuis, & vin-

Digitized by Google

cas cum judicaris.

Antífona. Dominus tamquam ovis ad victimam ductus est, & non aperuit os suum.

Salmo 89.

Domine, refugium factus es nobis, * à generatione in generationem.

Priusquam montes fierent aut formaretur terra, & orbis: * à sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avertas hominem in humilitatem: * & dixisti: Convertimini filii hominum.

Quoniam mille anni ante oculos tuos, * tamquam dies hesterna quæ præteriit.

Et custodiat in nocte, * quæ pro nihilo habentur, eorum anni erunt.

Manè sicut herba transeat, manè floreat, & transeat, * vesperè decidat, indùret, & arescat.

Digitized by Google

Qui defecimus in ira tua, * & in furore tuo turbati sumus.

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: * sæculum nostrum in illuminatione vultus tui.

Quoniam omnes dies nostri defecerunt: * & in ira tua defecimus.

Anni nostri sicut aranea meditabuntur: * dies annorum nostrorum in ipsis, septuaginta anni.

Si autem in potentatibus, octoginta anni: * & amplius eorum labor & dolor.

Quoniam supervenit mansuetudo: * & corripiemur.

Quis novit potestatem iræ tuæ: * & præ timore tuo iram tuam dinumerare?

Dexteram tuam sic notam fac: * & eruditos corde in sapientia.

Convertere Domine usquequo? * & deprecabilis esto super servos tuos.

Repleti sumus manè misericordia tua: * & exultavimus,

Digitized by Google

& delectati sumus omnibus diebus nostris.

Lætati sumus pro diebus, quibus nos humiliasti; * annis, quibus vidimus mala.

Respice in servos tuos, & in opera tua: * & dirige filios eorum.

Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, & opera manuum nostrarum dirige super nos: * & opus manuum nostrarum dirige.

Antífona. Dominus tamquam ovis ad victimam ductus est, & non aperuit os suum.

Antífona. Contritum est cor meum in medio mei: contremuerunt omnia ossa mea.

Salmo 62.

Deus, Deus meus: * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea, * quàm multipliciter tibi caro mea.

Digitized by Google

In terra deserta, & invia, & inaquosa: * sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea: * & labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex verò lætabitur in Deo,

Digitized by Google

laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Salmo 66.

Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent Gentes: * quoniam judicas populos in æquitate, & Gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * & metuant eum omnes fines terræ.

Antífona. Contritum est cor meum in medio mei, contremuerunt omnia ossa mea.

Digitized by Google

Antífona. Exhortatus es in virtute tua, & in refectione sancta tua Domine.

Cántico de Moises. Exodi 15.

Cantemus Domino: gloriosè enim magnificatus est, * equum & ascensorem dejecit in mare.

Fortitudo mea, & laus mea Dominus, * & factus est mihi in salutem.

Iste Deus meus, & glorificabo eum: * Deus patris mei, & exaltabo eum.

Dominus quasi vir pugnator, omnipotens nomen ejus: * Currus Pharaonis & exercitum ejus projecit in mare.

Electi principes ejus submersi sunt in mari Rubro: * Abyssi operuerunt eos, descenderunt in profundum quasi lapis.

Dextera tua Domine magnificata est in fortitudine: dextera tua, Domine, percussit inimicum: * Et in multitudine glo-

Digitized by Google

riæ tuæ deposuisti adversarios tuos.

Misisti iram tuam, quæ devoravit eos sicut stipulam: * Et in spiritu furoris tui congregatæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregatæ sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus: Persequar & comprehendam, * dividam spolia, implebitur anima mea.

Evaginabo gladium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spiritus tuus, & operuit eos mare: * submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus.

Quis similis tui in fortibus Domine? * quis similis tui, magnificus in sanctitate, terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia?

Extendisti manum tuam, & devoravit eos terra: * Dux fuisti in misericordia tua populo quem redemisti.

Et portasti eum in fortitudine

Digitized by Google

tua, * ad habitaculum sanctum tuum.

Ascenderunt populi, & irati sunt: * dolores obtinuerunt habitatores Philistiim.

Tunc conturbati sunt principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor: * obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

Irruat super eos formido & pavor, * in magnitudine brachii tui.

Fiant immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus tuus Domine; * donec pertranseat populus tuus iste, quem possedisti.

Introduces eos, & plantabis in monte hæreditatis tuæ, * firmissimo habitaculo tuo quod operatus es Domine.

Sanctuarium tuum Domine, quod firmaverunt manus tuæ:* Dominus regnabit in æternum & ultrà.

Ingressus est enim eques Pharao cum curribus & equitibus

Digitized by Google

ejus in mare: * & reduxit super eos Dominus aquas maris.

Filii autem Israël ambulaverunt per siccum * in medio ejus.

Antífona. Exhortatus es in virtute tua, & in refectione sancta tua Domine.

Antífona. Oblatus est quia ipse voluit, & peccata nostra ipse portavit.

Salmo 148.

Laudate Dominum de cœlis: * laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli ejus: * laudate eum omnes virtutes ejus.

Laudate eum sol & luna: * laudate eum omnes stellæ & lumen.

Laudate eum cœli cœlorum:* & aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandavit, & creata sunt.

Digitized by Google

Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: * præceptum posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra* dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: * quæ faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles, * ligna fructifera, & omnes cedri.

Bestiæ, & universa pecora, * serpentes, & volucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes populi, * principes, & omnes judices terræ.

Juvenes, & virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum, & terram: * & exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: * filiis Israël, populo appropinquanti sibi.

Digitized by Google

Salmo 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in Ecclesia Sanctorum.

Lætetur Israël in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exultent in Rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt Sancti in gloria: * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: * & gladii ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus: * & nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis judicium

Digitized by Google

conscriptum: * gloria hæc est omnibus Sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in Sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: * laudate eum in psalterio, & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: * laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus; laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Antífona. Oblatus est quia ipse voluit, & peccata nostra ipse portavit.

No se dice Capítulo, ni Himno.

℣. Homo pacis meæ, in quo

Digitized by Google

speravi. ℟. Qui edebat panes meos, ampliavit adversum me supplantationem.

Al Benedictus, Antífona.

Traditor autem dedit eis signum dicens: Quem osculatus fuero, ipse est, tenete eum.

Cántico de Zacarías. Lucæ I. g.

Benedictus Dominus Deus Israël: * quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum: * qui à sæculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris; * & de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * & memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum, *

Digitized by Google

daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati: * serviamus illi.

In sanctitate & justitia coram ipso: * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus: * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tènebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Antífona. Traditor autem dedit eis signum, dicens: Quem osculatus fuero, ipse est, tenete eum.

Mientras se canta el Benedictus, *apagadas ya todas las velas que estaban en el cande-*

Digitized by Google

lero triangular, excepto una que ha de estar en lo mas alto de él, iránse apagando poco á poco seis velas que han de haber estado en el Altar desde el principio: de suerte que al último verso se apague la última candela: y luego se apagarán todas las lámparas que hubiere en la Iglesia. Cuando se repite la Antífona, Traditor, *se quita del candelero la vela superior, y se esconde debajo del Altar al lado de la Epístola. Repetida la Antífona despues del* Benedictus, *se dice,* ℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem. *La segunda noche se añade:* Mortem autem crucis. *La tercera:* Propter quod & Deus exaltavit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Y así se dice por todas las Horas del dia.

Luego que se empieza el Verso, Christus factus est, *todos se*

Digitized by Google

hincan de rodillas; *y en acabándole*, *se dice el* Pater noster *todo bajo*: *despues el* Miserere mei, *como arriba pág.* 153. *pero un poco mas recio*; *y en acabándole*, *sin decir* Oremus, *se dice esta Colecta.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. *Pero se dice bajo el* Qui tecum.

Acabada de decir esta Oracion, *se hace un poco de ruido*: *y luego se saca la vela encendida que estaba debajo del Altar*, *y todos se levantan en silencio*, *y se van.*

Digitized by Google

Á PRIMA.

Dícese bajo el Pater noster, Ave Maria y Credo. *Y luego absolutamente se empiezan los Salmos.*

Salmo 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * & in virtute tua judica me.

Deus exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, & fortes quæsierunt animam meam: * & non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * & Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis: * & in veritate tua disperde illos.

Voluntariè sacrificabo tibi: * & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Digitized by Google

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * & super inimicos meos despexit oculus meus.

Salmo 118.

Beati immaculati in via: * qui ambulant in lege Domini.

Beati qui scrutantur testimonia ejus: * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem: * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ, * ad custodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar: * cùm perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: * in eo quòd didici judicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam: * non me derelinquas usque-

Digitized by Google

quaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam: * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te: * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedictus es Domine: * doce me justificationes tuas.

In labiis meis: * pronuntiavi omnia judicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus sum: * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor: * & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: * non obliviscar sermones tuos.

Retribue servo tuo, vivifica me: * & custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos: * & considerabo mirabilia de lege tua.

Digitized by Google

Incola ego sum in terra: * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas, * in omni tempore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contemptum: * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sederunt principes, & adversum me loquebantur: * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est: * & consilium meum justificationes tuæ.

Adhæsit pavimento anima mea: * vivifica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiavi, & exaudisti me: * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me: * & exercebor in mirabilibus tuis.

Digitized by Google

Dormitavit anima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me: * & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi: * judicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis Domine: * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri: * cum dilatasti cor meum.

℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem.

Se dice bajo el Pater noster, *y el Salmo* Miserere mei, *pág.* 153 *un poco mas recio*; *el cual acabado*, *sin decir*, Oremus, *se dice la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium & crucis subire tormentum. *Se dice bajo el* Qui tecum.

Digitized by Google

Estos tres dias nada se reza del Martyrologio, ni se dice Pretiosa.

A TERCIA.

Dícese bajo Pater noster y Ave Maria. *Y luego absolutamente se empiezan los Salmos.*

Salmo.

Legem pone mihi Domine, viam justificationum tuarum: * & exquiram eam semper.

Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam; * & custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in semitam mandatorum tuorum: * quia ipsam volui.

Inclina cor meum in testimonia tua: * & non in avaritiam.

Averte oculos meos ne videant vanitatem, * in via tua vivifica me.

Statue servo tuo eloquium

Digitized by Google

tuum, * in timore tuo.

Amputa opprobrium meum, quod suspicatus sum: * quia judicia tua jucunda.

Ecce concupivi mandata tua: * in æquitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia tua Domine: * salutare tuum secundùm eloquium tuum.

Et respondebo exprobrantibus mihi verbum: * quia speravi in sermonibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque: * quia in judiciis tuis supersperavi.

Et custodiam legem tuam semper, * in sæculum & in sæculum sæculi.

Et ambulabam in latitudine:* quia mandata tua exquisivi.

Et loquebar in testimoniis tuis in conspectu regum: * & non confundebar.

Et meditabar in mandatis tuis: * quæ dilexi.

Et levavi manus meas ad mandata tua, quæ dilexi: * & exer-

Digitized by Google

cebar in justificationibus tuis.

Memor esto verbi tui servo tuo: * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consolata est in humilitate mea: * quia eloquium tuum vivificavit me.

Superbi iniquè agebant usquequaque: * à lege autem tua non declinavi.

Memor fui judiciorum tuorum à sæculo Domine: * & consolatus sum.

Defectio tenuit me, * pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant justificationes tuæ, * in loco peregrinationis meæ.

Memor fui nocte nominis tui Domine: * & custodivi legem tuam.

Hæc facta est mihi: * quia justificationes tuas exquisivi.

Portio mea Domine: * dixi custodire legem tuam.

Digitized by Google

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo: * miserere mei secundùm eloquium tuum.

Cogitavi vias meas: * & converti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, & non sum turbatus: * ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me: * & legem tuam non sum oblitus.

Media nocte surgebam ad confitendum tibi: * super judicia justificationis tuæ.

Particeps ego sum omnium timentium te: * & custodientium mandata tua.

Misericordia tua Domine plena est terra: * justificationes tuas doce me.

Bonitatem fecisti cum servo tuo Domine: * secundùm verbum tuum.

Bonitatem, & disciplinam, & scientiam doce me: * quia

Digitized by Google

mandatis tuis credidi.

Priusquam humiliarer, ego deliqui: * propterea eloquium tuum custodivi.

Bonus es tu: * & in bonitate tua doce me justificationes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas superborum: * ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eorum: * ego verò legem tuam meditatus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me, * ut discam justificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super millia auri & argenti.

Manus tuæ fecerunt me, & plasmaverunt me: * da mihi intellectum, & discam mandata tua.

Qui timent te, videbunt me, & lætabuntur: * quia in verba tua supersperavi.

Cognovi Domine quia æquitas judicia tua: * & in veritate

Digitized by Google

tua humiliasti me.

Fiat misericordia tua ut consoletur me: * secundùm eloquium tuum servo tuo.

Veniant mihi miserationes tuæ & vivam: * quia lex tua meditatio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitatem fecerunt in me: * ego autem exercebor in mandatis tuis.

Convertantur mihi timentes te: * & qui noverunt testimonia tua.

Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis: * ut non confundar.

Hincándose de rodillas se dice el Verso Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, *y bajo el* Pater noster, *luego el Salmo* Miserere, *pág.* 153. *un poco mas recio*; *y despues sin decir* Oremus, *la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine,

Digitized by Google

super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. *Pero el* Qui tecum *se dice bajo.*

Á SEXTA.

Dícese bajo el Pater noster y Ave Maria, *y luego se empiezan absolutamente los Salmos.*

Salmo.

Defecit in salutare tuum anima mea: * & in verbum tuum supersperavi.

Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, * dicentes: Quando consolaberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruina, * justificationes tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui? * quando facies de persequentibus me judicium?

Digitized by Google

Narraverunt mihi iniqui fabulationes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandata tua veritas: * iniquè persecuti sunt me, adjuva me.

Paulò minùs consummaverunt me in terra: * ego autem non dereliqui mandata tua.

Secundùm misericordiam tuam vivifica me: * & custodiam testimonia oris tui.

In æternum Domine: * verbum tuum permanet in cœlo.

In generationem & generationem veritas tũa: * fundasti terram & permanet.

Ordinatione tua perseverat dies: * quoniam omnia serviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditatio mea est: * tunc fortè periissem in humilitate mea.

In æternum non obliviscar justificationes tuas; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quoniam justificationes

Digitized by Google

tuas exquisivi.

Me expectaverunt peccatores ut perderent me: * testimonia tua intellexi.

Omnis consummationis vidi finem: * latum mandatum tuum nimis.

Quomodo dilexi legem tuam Domine? * tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo: * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi: * quia testimonia tua meditatio mea est.

Super senes intellexi: * quia mandata tua quæsivi.

Ab omni via mala prohibui pedes meos: * ut custodiam verba tua.

A judiciis tuis non declinavi: * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua, * super mel ori meo!

A mandatis tuis intellexi: *

Digitized by Google

propterea odivi omnem viam iniquitatis.

Lucerna pedibus meis verbum tuum: * & lumen semitis meis.

Juravi, & statui * custodire judicia justitiæ tuæ.

Humiliatus sum usquequaque Domine: * vivifica me secundùm verbum tuum.

Voluntaria oris mei beneplacita fac Domine: * & judicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis semper: * & legem tuam non sum oblitus.

Posuerunt peccatores laqueum mihi: * & de mandatis tuis non erravi.

Hæreditate acquisivi testimonia tua in æternum; * quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in æternum, * propter retributionem.

Iniquos odio habui: * & legem tuam dilexi.

Digitized by Google

Adjutor & susceptor meus es tu : * & in verbum tuum supersperavi.

Declinate à me maligni : * & scrutabor mandata Dei mei.

Suscipe me secundùm eloquium tuum, & vivam : * & non confundas me ab expectatione mea.

Adjuva me, & salvus ero : * & meditabor in justificationibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judiciis tuis : * quia injusta cogitatio eorum.

Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ : * ideò dilexi testimonia tua.

Confige timore tuo carnes meas : * à judiciis enim tuis timui.

Feci judicium & justitiam : * non tradas me calumniantibus me.

Suscipe servum tuum in bonum : * non calumnientur me superbi.

Digitized by Google

Oculi mei defecerunt in salutare tuum: * & in eloquium justitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericordiam tuam: * & justificationes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua.

Tempus faciendi Domine: * dissipaverunt legem tuam.

Ideò dilexi mandata tua: * super aurum & topazion.

Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: * omnem viam iniquam odio habui.

Hincándose de rodillas se dice el Verso Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, *y bajo el* Pater noster. *Luego el Salmo* Miserere *pág.* 153. *un poco mas recio, y despues, sin decir* Oremus, *la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro

Digitized by Google

qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. *Pero el* Qui tecum *se dice bajo.*

Á NONA.

Dícese bajo el Pater noster y Ave Maria; *y luego absolutamente se empiezan los Salmos.*

Salmo.

Mirabilia testimonia tua: * ideò scrutata est ea anima mea.

Declaratio sermonum tuorum illuminat: * & intellectum dat parvulis.

Os meum aperui, & attraxi spiritum: * quia mandata tua desiderabam.

Aspice in me, & miserere mei, * secundùm judicium diligentium nomen tuum.

Gressus meos dirige secundùm eloquium tuum: * & non

Digitized by Google

dominetur mei omnis injustitia.

Redime me à calumniis hominum: * ut custodiam mandata tua.

Faciem tuam illumina super servum tuum: * & doce me justificationes tuas.

Exitus aquarum deduxerunt oculi mei: * quia non custodierunt legem tuam.

Justus es Domine: * & rectum judicium tuum.

Mandasti justitiam testimonia tua: * & veritatem tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus meus: * quia obliti sunt verba tua inimici mei.

Ignitum eloquium tuum vehementer: * & servus tuus dilexit illud.

Adolescentulus sum ego, & contemptus: * justificationes tuas non sum oblitus.

Justitia tua, justitia in æternum: * & lex tua veritas.

Tribulatio & angustia invenerunt me: * mandata tua medi-

Digitized by Google

tatio mea est.

Æquitas testimonia tua in æternum: * intellectum da mihi, & vivam.

Clamavi in toto corde meo, exaudi me Domine: * justificationes tuas requiram.

Clamavi ad te, salvum me fac: * ut custodiam mandata tua.

Prævèni in maturitate, & clamavi; * quia in verba tua supersperavi.

Prævenèrunt oculi mei ad te diluculo: * ut meditarer eloquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericordiam tuam Domine: * & secundùm judicium tuum vivifica me.

Appropinquaverunt persequentes me iniquitati: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu Domine: * & omnes viæ tuæ veritas.

Initio cognovi de testimoniis

Digitized by Google

tuis: * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitatem meam, & eripe me: * quia legem tuam non sum oblitus.

Judica judicium meum & redime me: * propter eloquium tuum vivifica me.

Longè à peccatoribus salus: * quia justificationes tuas non exquisierunt.

Misericordiæ tuæ multæ Domine, * secundùm judicium tuum vivifica me.

Multi qui persequuntur me, & tribulant me: * à testimoniis tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes, & tabescebam: * quia eloquia tua non custodierunt.

Vide quoniam mandata tua dilexi Domine: * in misericordia tua vivifica me.

Principium verborum tuorum veritas: * in æternum omnia judicia justitiæ tuæ.

Digitized by Google

Principes persecuti sunt me gratis: * & à verbis tuis formidavit cor meum.

Lætabor ego super eloquia tua: * sicut qui invenit spolia multa.

Iniquitatem odio habui, & abominatus sum: * legem autem tuam dilexi.

Septies in die laudem dixi tibi, * super judicia justitiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam: * & non est illis scandalum.

Expectabam salutare tuum Domine: * & mandata tua dilexi.

Custodivit anima mea testimonia tua: * & dilexit ea vehementer.

Servavi mandata tua, & testimonia tua: * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo Domine: * juxta eloquium tuum da mihi

Digitized by Google

intellectum.

Intret postulatio mea in conspectu tuo: * secundùm eloquium tuum eripe me.

Eructabunt labia mea hymnum: * cùm docueris me justificationes tuas.

Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: * quia omnia mandata tua æquitas.

Fiat manus tua, ut salvet me: * quoniam mandata tua elegi.

Concupivi salutare tuum Domine: * & lex tua meditatio mea est.

Vivet anima mea, & laudabit te: * & judicia tua adjuvabunt me.

Erravi, sicut ovis quæ periit: * quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

Hincándose de rodillas se dice el ℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, *y bajo el* Pater noster. *Luego el Salmo* Miserere mei

Digitized by Google

pag. 153. *un poco mas recio; y despues, sin decir* Oremus, *la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum; *Pero el* Qui tecum *se dice bajo.*

Á MISA.

Statio ad S. Joannem in Laterano.

Introito.

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, & resurrectio nostra: per quem salvati & liberati sumus.

Salmo. Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, &

Digitized by Google

misereatur nostri. Nos autem.

Diráse Gloria in excelsis: *y luego se tocarán las campanas, y nunca despues, hasta el Sábado Santo.*

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus Rex cœlestis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite Jesu Christe. Domine Deus Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus. Tu solus Dominus. Tu solus altissimus, Jesu Christe. Cum sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Digitized by Google

Oracion.

Deus, à quo & Judas reatus sui pœnam, & confessionis suæ latro premium sumpsit: concede nobis tuæ propitiationis effectum; ut sicut in passione sua Jesus Christus Dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum; ita nobis ablato vetustatis errore resurrectionis suæ gratiam largiatur: Qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti, &c.

Diráse sola esta Oracion.
Lectio Epistolæ Beati Pauli Apostoli ad Corinthios.
1. *Cor.* 11. *d.*

Fratres: Convenientibus vobis in unum, jam non est Dominicam cœnam manducare. Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducandum. Et alius quidem esurit: alius autem

Digitized by Google

ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum & bibendum? Aut Ecclesiam Dei contemnitis, & confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo. Ego enim accepi à Domino quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens fregit & dixit: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur; hoc facite in meam commemorationem. Similiter & calicem, postquam cœnavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite, quotiescumque bibetis in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis

Digitized by Google

& sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit: non dijudicans corpus Domini. Ideò inter vos multi infirmi, & imbecilles, & dormiunt multi. Quod si nosmetipsos dijudicaremus, non utique judicaremur. Dum judicamur autem, à Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur.

Gradual. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. ℣. Propter quod & Deus exaltavit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Sequentia sancti Evangelii secundùm Joannem. *Cap.* 13.

Ante diem festum Paschæ sciens Jesus quia venit hora ejus ut transeat ex hoc mun-

Digitized by Google

do ad Patrem: cùm dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et cœna facta, cùm diabolus jam misisset in cor, ut traderet eum Judas Simonis Iscariotæ: sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exivit, & ad Deum vadit: surgit à cœna, & ponit vestimenta sua: & cùm accepisset linteum, præcinxit se. Deinde mittit aquam in pelvim, & cœpit lavare pedes discipulorum, & extergere linteo, quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, & dixit ei: Quod ego facio, tu nescis modò, scies autem posteà. Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in æternum. Respondit ei Jesus: Si non lavero te, non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantùm pedes meos, sed & manus & caput. Dicit ei Jesus: Qui

Digitized by Google

lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum: propterea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eorum, & accepit vestimenta sua, cùm recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me Magister, & Domine, & benè dicitis: sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, Dominus, & Magister, & vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen

Digitized by Google

de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de cœlis. (*Híncanse de rodillas*) Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundùm Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterùm venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum & vivificantem; qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam, sanctam, catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccato-

Digitized by Google

rum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.

Ofertorio. Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me: non moriar, sed vivam, & narrabo opera Domini.

Secreta.

Ipse tibi, quæsumus Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, sacrificium nostrum reddat acceptum, qui discipulis suis in sui commemorationem hoc fieri hodierna traditione monstravit Jesus Christus Filius tuus Dominus noster: Qui tecum vivit et regnat.

Prefacion de la S. Cruz.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper, & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater om-

Digitized by Google

nipotens, æterne Deus. Qui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret: & qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur: per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Cœli, cœlorumque virtutes ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua, Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.

Infra actionem.

Communicantes, & diem sacratissimum celebrantes, quo

Digitized by Google

Dominus noster Jesus Christus pro nobis est traditus: sed & memoriam venerantes, in primis gloriosæ semper virginis Mariæ, genitricis ejusdem Dei & Domini nostri Jesu Christi, sed & beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum, Petri, & Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis & Thaddæi, Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis & Pauli, Cosmæ & Damiani & omnium Sanctorum tuorum: quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen. *Síguese.*

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus ob diem, in qua Dominus noster Jesus Christus tradidit

Digitized by Google

discipulis suis corporis & sanguinis sui mysteria celebranda, quæsumus Domine, ut placatus accipias; diesque nostros in tua pace disponas: atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

Quam oblationem tu Deus in omnibus, quæsumus, bene ✠ dictam, adscrip ✠ tam, ra ✠ tam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris: ut nobis Cor ✠ pus, & San ✠ guis fiat dilectissimi filii tui Domini nostri Jesu Christi.

Qui pridie, quàm pro nostra omniumque salute pateretur, hoc est, hodie: accepit panem. *Lo demas como en el Cánon de la Misa.*

Dícense los Agnus, *como otras veces: pero no se besa la paz; y dícense tambien las tres Ora-*

Digitized by Google

ciones que se siguen antes de la Comunion.

℣ *Hoy ha de consagrar el Sacerdote dos Hostias; consumirá la una, y la otra ha de guardar para mañana, porque mañana no se dice ninguna Misa. Guardará algunas formas consagradas por si acaso fueren menester para algun enfermo. Consumirá toda la sangre. Antes de la ablucion de los dedos pondrá la Hostia, que se ha de guardar, en otro Caliz, que cubrirá el Diácono con la patena, hijuela y tafetan, y la pondrá en medio del Altar. Luego se da la Comunion, y se acaba la Misa; y el Sacerdote tendrá cuidado de hincarse de rodillas siempre que pasare ó llegáre al medio del Altar; y cuando hubiere de decir* Dominus vobiscum, *no se volverá al pueblo en medio del Altar, sino al lado del Evangelio, por no volver las espaldas al Sa-*

Digitized by Google

cramento que está en el Caliz: y por la misma razon dará tambien la bendicion desde el lado del Evangelio, y no da vuelta entera.

Comunion. Dominus Jesus postquam cœnavit cum discipulis suis, lavit pedes eorum, & ait illis: Scitis quid fecerim vobis ego Dominus & Magister? exemplum dedi vobis, ut & vos ita faciatis.

Poscomunion.

Refecti vitalibus alimentis, quæsumus Domine Deus noster, ut quod tempore nostræ humilitatis exequimur, immortalitatis tuæ munere consequamur. Per Dominum.

Diráse Ite Missa est, *y se dará la bendicion como otras veces: leeráse el Evangelio de san Juan: y en su principio, sin hacer la señal de la Cruz en el Altar, se persignará el*

Digitized by Google

Sacerdote.

Este mismo dia ha de estar ya preparado el Monumento, que será un lugar á propósito en alguna Capilla de la Iglesia, ó en algun Altar; y adornárase decentemente con alfombras, colgaduras, ó como se pudiere. Encenderánse algunas luces; y pondráse allí el Caliz que contiene la Hostia reservada: y haráse de esta suerte:

Acabada la Misa, enciéndense los ciriales, y hácese la Procesion como se suele, y llevando la Cruz otro Subdiácono, que se ha de vestir para este efecto, el que dice la Misa tomará una Capa blanca; estando delante del Altar pondrá incienso en dos incensarios, sin dar la bendicion, y luego hincándose de rodillas inciensa con el uno tres veces al Santísimo Sacramento: y tomando el Caliz (darásele el Diácono) y cubriéndole con las extremidades del velo ú ofer-

Digitized by Google

torio que tiene en sus hombros, irá debajo del Palio, teniendo á su diestra al Diácono, y al Subdiácono á su siniestra; y dos Acólitos irán incensando continuamente hasta el Monumento, donde se pondrá el Sacramento, y se guardará hasta el dia siguiente.

Mientras se hace la Procesion, se irá cantando este Himno.

Pange lingua gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium,
Fructus ventris generosi
Rex effudit Gentium.
Nobis datus, nobis natus,
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.
In supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,

Digitized by Google

Observata lege plenè
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis manibus.
Verbum caro panem verum
Verbo carnem efficit:
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus deficit,
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.
Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.
Genitori, Genitoque
Laus & jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit & benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

En llegando al Monumento, el Diácono hincado de rodillas, tomará de mano del Sacerdote el Caliz con la Hostia consagrada, y le pondrá sobre el

Digitized by Google

Altar: é incensarále el Sacerdote de rodillas; luego le meterá en su custodia. Acabada la Procesion, se empiezan en el Coro las Vísperas.

Á VISPERAS.

Dícese bajo el Pater noster, y Ave Maria, *y empiezánse de la primera Ána.*

Antífona. Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo.

Salmo 115.

Credidi, propter quod locutus sum: * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi In excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino, * pro omnibus, quæ retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam: * & nomen Domini invocabo.

Digitized by Google

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea: * tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus, * in atriis domus Domini, in medio tui Jerusalem.

Antífona. Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo.

Antífona. Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus: dum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Salmo 119.

Ad Dominum cum tribularer clamavi: * & exaudivit me.

Domine libera animam meam

Digitized by Google

à labiis iniquis, * & à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi: * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est: habitavi cum habitantibus Cedar: * multùm incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus, * cùm loquebar illis, impugnabant me gratis.

Antífona. Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: dum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Antífona. Ab hominibus iniquis libera me Domine.

Salmo 139.

Eripe me Domine ab homine malo: * à viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates

Digitized by Google

in corde: * tota die constituebant prælia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis: * venenum aspidum sub labiis eorum.

Custodi me Domine de manu peccatoris: * & ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: * absconderunt superbi laqueum mihi.

Et funes extenderunt in laqueum: * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino: Deus meus es tu: * exaudi Domine vocem deprecationis meæ.

Domine, Domine virtus salutis meæ: * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me Domine à desiderio meo peccatori: * cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circuitus eorum: * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Digitized by Google

Cadent super eos carbones, in ignem dejicies eos: * in miseriis non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra: * virum injustum mala capient in interitu.

Cognovi quia faciet Dominus judicium inopis, * & vindictam pauperum.

Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo: & habitabunt recti cum vultu tuo.

Antífona. Ab hominibus iniquis libera me Domine.

Antífona. Custodi me à laqueo, quem statuerunt mihi, & à scandalis operantium iniquitatem.

Salmo 140.

Domine clamavi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamavero ad te.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Digitized by Google

Pone Domine custodiam ori meo: * & ostium circumstantiæ labiis meis.

Non declines cor meum in verba malitiæ, * ad excusandas excusationes in peccatis.

Cum hominibus operantibus iniquitatem, * & non communicabo cum electis eorum.

Corripiet me justus in misericordia, & increpabit me: * oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

Quoniam adhuc & oratio mea in beneplacitis eorum: * absorpti sunt juncti petræ judices eorum.

Audient verba mea quoniam potuerunt: * sicut crassitudo terræ erupta est super terram.

Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: * quia ad te Domine, Domine oculi mei: in te speravi, non auferas animam meam.

Custodi me à laqueo, quem statuerunt mihi: * & à scanda-

Digitized by Google

lis operantium iniquitatem.

Cadent in retiaculo ejus peccatores: * singulariter sum ego donec transeam.

Antíf. Custodi me à laqueo, quem statuerunt mihi, & à scandalis operantium iniquitatem.

Antífona. Considerabam ad dexteram, & videbam, & non erat qui cognosceret me.

Salmo 141.

Voce mea ad Dominum clamavi: * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam, * & tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum, * & tu cognovisti semitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram, & videbam, * & non erat qui

Digitized by Google

cognosceret me.

Periit fuga à me, * et non est qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine: * dixi: Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam: * quia humiliatus sum nimis.

Libera me à persequentibus me: * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: * me expectant justi, donec retribuas mihi.

Antífona. Considerabam ad dexteram, & videbam, & non erat qui cognosceret me.

No se ha de decir Capítulo ni Himno, ni verso en todos estos tres dias.

Al Magnificat, Antífona.

Cœnantibus autem illis, accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis.

Digitized by Google

Cántico de N. Señora. Luc. 1. e.

Magnificat * anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede, * & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: * & divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres

Digitized by Google

nostros, * Abraham, & semini ejus in sæcula.

Antífona. Cœnantibus autem illis, accepit Jesus panem, & benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis.

Hincándose de rodillas se dice el ℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem. *Y bajo el* Pater noster *Luego el Salm.* Miserere mei. *pag.* 153. *un poco mas recio; y despues sin decir* Oremus, *la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. *Pero el* Qui tecum *se dice bajo.*

El Sacerdote, y Ministros irán quitando todo el adornamiento del Altar, diciendo la Antífona:

Diviserunt sibi vestimenta

Digitized by Google

mea: & super vestem meam miserunt sortem.

Salmo 21.

Deus Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longè à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem, & non exaudies: * & nocte, & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas: * Laus Israël.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, & liberasti eos.

Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt: * in te speraverunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, & non homo: * opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me: * locuti sunt labiis, & moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat

Digitized by Google

eum: * salvum faciat eum quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab uberibus matris meæ. In te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discesseris à me.

Quoniam tribulatio proxima est: * quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi, * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens & rugiens.

Sicut aqua effusus sum: * & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquescens * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis, * & in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me

Digitized by Google

canes multi: * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas & pedes meos: * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt & inspexerunt me: * diviserunt sibi vestimenta mea & super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine ne elongaveris auxilium tuum à me: * ad defensionem meam conspice.

Erue à framea Deus animam meam: & de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis: * & à cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: * in medio Ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: * universum semen Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israël: * quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem

Digitized by Google

pauperis.

Nec avertit faciem suam à me: * cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna: * vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes & saturabuntur: & laudabunt Dominum qui requirunt eum: * vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur & convertentur ad Dominum * universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus * universæ familiæ Gentium.

Quoniam Domini est regnum: * & ipse dominabitur Gentium.

Manducaverunt & adoraverunt omnes pingues terræ: * in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet: * & semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura: * & annuntiabunt

Digitized by Google

cœli justitiam ejus populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

Aña. Diviserunt sibi vestimenta mea: & super vestem meam miserunt sortem.

℣ *Despues de descompuestos los Altares, á hora competente se hará señal con una tabla, é irán todos al mandado. El Superior sobre el amito y alba tomará una estola y Capa violada, y llegando al lugar deputado, ministrándole el Diácono (estará él y el Subdiácono con dalmáticas blancas) pondrá incienso en el incensario, luego el Diácono puesto en su pecho el libro de los Evangelios, y de rodillas le pedirá la bendicion: recibiéndola, acompañándole dos Acólitos con ciriales encendidos, y tomando el libro el Subdiácono, hará la señal de la Cruz en él, le incensará, y cantará el Evangelio.*

Digitized by Google

Sequentia sancti Evangelii secundùm Joannem. *Cap.* 13.

Ante diem festum Paschæ sciens Jesus quia venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad Patrem: cùm dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et cœna facta, cùm diabolus jam misisset in cor, ut traderet eum Judas Simonis Iscariotæ: sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exivit, & ad Deum vadit: surgit à cœna, & ponit vestimenta sua: & cùm accepisset linteum, præcinxit se. Deinde mittit aquam in pelvim, & cœpit lavare pedes discipulorum, & extergere linteo, quo erat præcinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, & dixit ei: Quod ego facio, tu nescis modò, scies autem posteà. Di-

Digitized by Google

cit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in æternum. Respondit ei Jesus: Si non lavero te, non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantùm pedes meos, sed & manus & caput. Dicit ei Jesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum: propterea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eorum, & accepit vestimenta sua, cùm recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me Magister, & Domine, & benè dicitis: sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, Dominus, & Magister, & vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis.

Y acabado, llevará el Subdiácono el libro abierto y se le dará

Digitized by Google

á besar al superior; *y el Diácono le incensará como es costumbre. Luego el Superior se quita la Capa, el Diácono y Subdiácono le ciñen con una toalla*; *y asi ceñido como está, acompañado del Diácono y Subdiácono empieza á hacer el lavatorio. Estarán por su órden los que hubieren de ser lavados*; *habrá dos Clérigos ó mas, que traigan fuentes con agua. Hincaráse de rodillas el Superior delante de cada uno*; *el Diácono tendrá el pie derecho, y el Subdiácono servirá con la toalla*; *el Superior lo lavará, enjugará y besará*; *y mientras tanto se irá cantando esta Antífona*: Mandatum novum do vobis: ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, dicit Dominus.

Salmo. Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini.

Y repítese inmediatamente la Antífona. Mandatum novum

Digitized by Google

do vobis: ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, dicit Dominus. *Y de la misma manera se irán repitiendo todas las que tuvieren Verso ó Salmo, y de todos los Salmos se dice solo el primer Verso.*

Antífona. Postquam surrexit Dominus à cœna, misit aquam in pelvim, & cœpit lavare pedes discipulorum suorum: hoc exemplum reliquit eis.

Salmo. Magnus Dominus, & laudabilis nimis: in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Antífona. Dominus Jesus, postquam cœnavit cum discipulis suis, lavit pedes eorum, & ait illis: Scitis quid fecerim vobis ego Dominus & Magister? Exemplum dedi vobis, ut & vos ita faciatis.

Salmo. Benedixisti Domine terram tuam: avertisti captivitatem Jacob.

Antífona. Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, &

Digitized by Google

dixit ei: Si non lavero tibi pedes, non habebis partem mecum. ℣. Venit ergo ad Simonem Petrum, & dixit ei Petrus.

Y repítese la antífona. Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, & dixit ei: Si non lavero tibi pedes, non habebis partem mecum.

℣. Quod ego facio, tu nescis modò: scies autem postea.

Repítese tercera vez la Antífona. Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Jesus, & dixit ei: Si non lavero tibi pedes, non habebis partem mecum.

℣. Si ego Dominus & Magister vester lavi vobis pedes: quantò magis debetis alter alterius lavare pedes?

Salmo. Audite hæc omnes Gentes: auribus percipite qui habitatis orbem.

Antífona. In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem. ℣. Dixit Jesus discipulis

Digitized by Google

suis.

Antífona. Maneat in vobis fides, spes, charitas, tria hæc: major autem horum est charitas.

℣. Nunc autem manent fides, spes, charitas, tria hæc: major autem horum est charitas.

Antífona. Benedicta sit sancta Trinitas, atque indivisa unitas: confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

℣. Benedicamus Patrem, & Filium, cum sancto Spíritu.

Salmo. Quàm dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! Concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.

Antífona. Ubi charitas & amor, Deus ibi est. ℣. Congregavit nos in unum Christi amor. ℣. Exultemus & in ipso jucundemur. ℣. Timeamus & amemus Deum vivum. ℣. Et ex corde diligamus nos sincéro.

Y repítese la Antífona. Ubi charitas & amor, Deus ibi est.

Digitized by Google

℣. Simul ergo cúm in unum congregamur. ℣. Ne nos mente dividamur, caveamus. ℣. Cessent jurgia maligna, cessent lites. ℣. Et in medio nostri sit Christus Deus.

Y repítese la Antífona. Ubi charitas & amor, Deus ibi est. ℣. Simul quoque cum beatis videamus. ℣. Glorianter vultum tuum, Christe Deus. ℣. Gaudium, quod est immensum, atque probum. ℣. Sæcula per infinita sæculorum. Amen.

Despues del Lavatorio, el Superior (digo el que lavó los pies á los demás) se sirva aguamanos, y una toalla. Luego se vuelve al lugar donde antes estaba, y volviendo á tomar la Capa, descubierta la cabeza dice: Pater noster. *Baxo.* ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos à malo. ℣. Tu mandasti mandata tua Domine. ℟. Custodiri nimis. ℣. Tu lavasti pedes discipulorum tuo-

Digitized by Google

rum. ℟. Opera manuum tuarum ne despicias.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Adesto, Domine, quæsumus, officio servitutis nostræ: & quia tu discipulis tuis pedes lavare dignatus es, ne despicias opera manuum tuarum, quæ nobis retinenda mandasti: ut sicut hìc nobis, & à nobis exteriora abluuntur inquinamenta, sic à te omnium nostrùm interiora laventur peccata. Quod ipse præstare digneris, qui vivis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Digitized by Google

Á COMPLETAS.

No se dice Jube Domne, *ni la Leccion que otras veces, sino, dicha la Confesion, y Absolucion, se empieza con el Salmo 4.*

Cum invocarem, exaudivit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei: * & exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequò gravi corde? * Ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cúm clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, & sperate in Domino: *

Digitized by Google

multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum *dormiam, & requiescam.

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Salmo 30.

In te Domine speravi, non confundar in æternum: * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam, * accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem, & in domum refugii, * ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea, & refugium meum es tu: * & propter nomen tuum deduces me, & enutries me.

Educes me de laqueo hoc,

Digitized by Google

quem absconderunt mihi: * quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum: * redemisti me Domine Deus veritatis.

Salmo 90.

Qui habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino: Susceptor meus es tu, & refugium meum: * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * & à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi: * & sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: * non timebis à timore nocturno.

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris, * ab incursu, & dœmonio meridiano.

Cadent á latere tuo mille, &

Digitized by Google

decem millia á dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis: * & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es Domine spes mea: * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, * & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te: * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te, * ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis: *et conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum, * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum: * cum ipso sum in tribulatione; eripiam eum, & glorificabo eum.

Digitized by Google

Longitudine dierum replebo eum: * & ostendam illi salutare meum.

Salmo 75.

Ecce nunc benedicite Dominum, * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri.

In noctibus extollite manus vestras in sancta: * et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Cántico de S. Simeon. Luc. 2.

Nunc dimittis servum tuum Domine, * secundùm verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei * salutare tuum.

Quod parasti * ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem gentium, * & gloriam plebis tuæ Israël.

Digitized by Google

Luego hincándose de rodillas se dice el verso Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem; *y luego se dice bajo el* Pater noster, *despues el Salmo* Miserere *pag.* 153. *un poco mas recio; el cual acabado, sin* Oremus, *se dice la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. *Pero el* Qui tecum *se dice bajo.*

Asi se acaban todas las Horas estos tres dias hasta las Vísperas del Sábado Santo.

Digitized by Google

VIERNES DE LA SEMANA SANTA.

Á MAYTINES.

Primer Nocturno. Aña.

Astiterunt reges terræ, & principes convenerunt in unum adversus Dominum, & adversus Christum ejus.

Salmo 2.

Quare fremuerunt Gentes: * & populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terræ, & principes convenerunt in unum, * adversus Dominum, & adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum, * & projiciamus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis irridebit eos: * & Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira

Digitized by Google

sua: * & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula à me, & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam: * & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea: * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini qui judicatis terram.

Servite Domino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * & pereatis de via justa.

Cúm exarserit in brevi ira ejus: * beati omnes, qui confidunt in eo.

Antífona. Astiterunt reges

Digitized by Google

terræ, & principes convenerunt in unum adversus Dominum, & adversus Christum ejus.

Antífona. Diviserunt sibi vestimenta mea: & super vestem meam miserunt sortem.

Salmo 21.

Deus Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longè à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem, & non exaudies: * & nocte, & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas: * Laus Israël.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, & liberasti eos.

Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt: * in te speraverunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, & non homo: * opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Digitized by Google

Omnes videntes me, deriserunt me: * locuti sunt labiis, & moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum: * salvum faciat eum quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes mea ab uberibus matris meæ. In te projectus sum ex utero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu: * ne discesseris à me.

Quoniam tribulatio proxima est: * quoniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi, * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens & rugiens.

Sicut aqua effusus sum: * & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquescens * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus

Digitized by Google

mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis, * & in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas & pedes meos: * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt & inspexerunt me: * diviserunt sibi vestimenta mea & super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem Domine ne elongaveris auxilium tuum à me: * ad defensionem meam conspice.

Erue à framea Deus animam meam: & de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis: * & à cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis: * in medio Ecclesiæ laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: * universum semen

Digitized by Google

Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israël: * quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam à me: * et cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in Ecclesia magna: * vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes & saturabuntur, & laudabunt Dominum qui requirunt eum: * vivent corda eorum in sæculum sæculi.

Reminiscentur & convertentur ad Dominum * universi fines terræ.

Et adorabunt in conspectu ejus * universæ familiæ Gentium.

Quoniam Domini est regnum: * & ipse dominabitur Gentium.

Manducaverunt & adoraverunt omnes pingues terræ: * in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Digitized by Google

Et anima mea illi vivet: * & semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura: * & annuntiabunt cœli justitiam ejus populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

Aña. Diviserunt sibi vestimenta mea: & super vestem meam miserunt sortem.

Aña. Insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

Salmo 26.

Dominus illuminatio mea, & salus mea: * quem timebo?

Dominus protector vitæ meæ, * à quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt, & ceciderunt.

Si consistant adversum me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me præ-

Digitized by Google

lium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii à Domino, hanc requiram, * at inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini, * & visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me: * & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, & immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: * cantabo, & psalmum dicam Domino.

Exaudi Domine vocem meam, qua clamavi ad te: * miserere mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: * faciem tuam Domine requiram.

Ne avertas faciem tuam à me: * ne declines in ira à servo tuo.

Adjutor meus esto: * ne de-

Digitized by Google

relinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus & mater mea dereliquerunt me: * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi Domine in via tua: * & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me: * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: * & confortetur cor tuum, & sustine Dominum.

Antífona. Insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

℣. Diviserunt sibi vestimenta mea.

℟. Et super vestem meam miserunt sortem. Pater noster.

Digitized by Google

De Lamentatione Jeremiæ Prophetæ.

Leccion j. Cap. 2. *c.* Heth.

Cogitavit Dominus dissipare murum filiæ Sion: tetendit funiculum suum, & non avertit manum suam á perditione: luxitque antemurale, & murus pariter dissipatus est.

Teth. Defixæ sunt in terra portæ ejus: perdidit & contrivit vectes ejus; regem ejus & principes ejus in Gentibus: non est lex, & prophetæ ejus non invenerunt visionem à Domino.

Jod. Sederunt in terra, conticuerunt senes filiæ Sion: consperserunt cinere capita sua, accincti sunt ciliciis: abjecerunt in terram capita sua virgines Jerusalem.

Caph. Defecerunt præ lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea: effusum est in ter-

Digitized by Google

ra jecur meum super contritione filiæ populi mei: cùm deficeret parvulus & lactens in plateis oppidi.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Omnes amici mei dereliquerunt me, & prævaluerunt insidiantes mihi: tradidit me quem diligebam: * Et terribilibus oculis plaga crudeli percutientes, aceto potabant me. ℣. Inter iniquos projecerunt me, & non pepercerunt animæ meæ. Et terribilibus.

Leccion ij. Lamed.

Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum & vinum? Cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis; cùm exhalarent animas suas in sinu matrum suarum.

Mem. Cui comparabo te? Vel cui assimilabo te, filia Jerusalem? cui exæquabo te, & consolabor

Digitized by Google

te, virgo filia Sion? Magna est enim velut mare contritio tua: quis medebitur tui?

Nun. Prophetæ tui viderunt tibi falsa & stulta, nec aperiebant iniquitatem tuam, ut te ad pœnitentiam provocarent: viderunt autem tibi assumptiones falsas, & ejectiones.

Samech. Plauserunt super te manibus omnes transeuntes per viam: sibilaverunt, & moverunt caput suum super filiam Jerusalem: Hæccine est urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universæ terræ?

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Velum templi scissum est, * & omnis terra tremuit: latro de cruce clamabat, dicens: Memento mei Domine, dum veneris in regnum tuum. ℣. Petræ scissæ sunt, & monumenta aperta sunt, & multa corpora sanctorum, qui dormierant, surre-

Digitized by Google

xerunt. Et omnis terra.

Leccion iij. Cap. 3. Aleph.

Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus.

Aleph. Me minavit, & adduxit in tenebras, & non in lucem.

Aleph. Tantùm in me vertit, convertit manum suam tota die.

Beth. Vetustam fecit pellem meam, & carnem meam, contrivit ossa mea.

Beth. Ædificavit in gyro meo, & circumdedit me felle, & labore.

Beth. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempiternos.

Ghimel. Circumædificavit adversum me, ut non egrediar: aggravavit compedem meum.

Ghimel. Sed & cùm clamavero, & rogavero, exclusit orationem meam.

Ghimel. Conclusit vias meas lapidibus quadris, semitas meas

Digitized by Google

subvertit.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi: * Quomodo conversa es in amaritudinem, ut me crucifigeres, & Barabbam dimitteres? ℣. Sepivi te, & lapides elegi ex te, & ædificavi turrim. Quomodo. Vinea mea.

Segundo Nocturno. Aña.

Vim faciebant, qui quærebant animam meam.

Salmo 37.

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi: * & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ: * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Digitized by Google

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: * & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt & corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum & curbatus sum usque in finem: * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei inpleti sunt illusionibus: * non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, & humiliatus sum nimis: * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine ante te omne desiderium meum: * & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Amici mei, & proximi mei * adversum me appropinquaverunt, & steterunt.

Et qui juxta me erant de lon-

Digitized by Google

ge steterunt: * & vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates: * & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam: * & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: * & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Domine speravi: * tu exaudies me Domine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi inimici mei: * & dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: * & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me: * & multiplicati sunt qui oderunt me

Digitized by Google

iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me Domine Deus meus: * ne discesseris à me.

Intende in adjutorium meum, * Domine Deus salutis meæ.

Antífona. Vim faciebant, qui quærebant animam meam.

Antífona. Confundantur & revereantur, qui quærunt animam meam, ut auferant eam.

Salmo 39.

Expectans expectavi Dominum, * & intendit mihi.

Et exaudivit preces meas: * & eduxit me de lacu miseriæ, & de luto fæcis.

Et statuit super petram pedes meos: * & direxit gressus meos.

Et immisit in os meum canticum novum, * carmen Deo

Digitized by Google

nostro.

Videbunt multi & timebunt: * & sperabunt in Domino.

Beatus vir cujus est nomen Domini spes ejus: * & non respexit in vanitates & insanias falsas.

Multa fecisti tu Domine Deus meus mirabilia tua: * & cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiavi & locutus sum: * multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium & oblationem noluisti: * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum & pro peccato non postulasti: * tunc dixi: Ecce venio.

In capite libri scriptum est de me ut facerem voluntatem tuam: * Deus meus volui, & legem tuam in medio cordis mei.

Annuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna, * ecce labia mea non prohibebo: Do-

Digitized by Google

mine tu scisti.

Justitiam tuam non abscondi in corde meo: * veritatem tuam & salutare tuum dixi.

Non abscondi misericordiam tuam, & veritatem tuam, * á concilio multo.

Tu autem Domine ne longè facias miserationes tuas à me: * misericordia tua & veritas tua semper susceperunt me.

Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus: * comprehenderunt me iniquitates meæ, & non potui ut viderem.

Multiplicatæ sunt super capillos capitis mei: * & cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi Domine ut eruas me: * Domine, ad adjuvandum me respice.

Confundantur & revereantur simul, qui quærunt animam meam, * ut auferant eam.

Convertantur retrorsum, & revereantur, * qui volunt mihi

Digitized by Google

mala.

Ferant confestim confusionem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent & lætentur super te omnes quærentes te: * & dicant semper: Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego autem mendicus sum, & pauper: * Dominus sollicitus est mei.

Adjutor meus, & protector meus tu es: * Deus meus ne tardaveris.

Antífona. Confundantur & revereantur, qui quærunt animam meam, ut auferant eam.

Antífona. Alieni insurrexerunt in me, & fortes quæsierunt animam meam.

Salmo 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * & in virtute tua judica me.

Deus exaudi orationem meam:

Digitized by Google

* auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, & fortes quæsierunt animam meam: * & non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * & Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis: * & in veritate tua disperde illos.

Voluntariè sacrificabo tibi: * & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * & super inimicos meos despexit oculus meus.

Antífona. Alieni insurrexerunt in me, & fortes quæsierunt animam meam.

℣. Insurrexerunt in me testes iniqui. ℟. Et mentita est iniquitas sibi. Pater noster. *Baxo.*

Digitized by Google

Ex tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos.

In Psalm. 63. *ad versum* 2. *Leccion iv.*

Protexisti me Deus à conventu malignantium, à multitudine operantium iniquitatem. Jam ipsum caput nostrum intueamur. Multi Martyres talia passi sunt, sed nihil sic elùcet, quomodo caput Martyrum; ibi melius intuemur, quod illi experti sunt. Protectus est à multitudine malignantium, protegente se Deo, protegente carnem suam ipso Filio, & homine, quem gerebat: quia Filius hominis est & Filius Dei est. Filius Dei propter formam Dei: filius hominis, propter formam servi, habens in potestate ponere animam suam & recipere eam. Quid ei potuerunt facere inimici? Occiderunt corpus, ani-

Digitized by Google

mam non occiderunt. Intendite: Parum ergo erat, Dominum hortari Martyres verbo, nisi firmaret exemplo.

℟. Tamquam ad latronem existis cum gladiis & fustibus comprehendere me. * Quotidie apud vos eram in templo docens, & non me tenuistis, & ecce flagellatum ducitis ad crucifigendum. ℣. Cúmque injecissent manus in Jesum, & tenuissent eum, dixit ad eos. Quotidie.

Leccion v.

Nostis qui conventus erat malignantium Judæorum, & quæ multitudo erat operantium iniquitatem. Quam iniquitatem? Quia voluerunt occidere Dominum Jesum Christum. Tanta opera bona, inquit, ostendi vobis: propter quod horum me vultis occidere? Pertulit omnes infirmos eorum, curavit omnes languidos eorum, prædicavit

Digitized by Google

regnum cœlorum, non tacuit vitia eorum, ut ipsa potiùs eis displicèrent, non medicus, à quo sanabantur. His omnibus curationibus ejus ingrati tamquam multa febre phrenetici, insanientes in medicum, qui venerat curare eos, excogitaverunt consilium perdendi eum: tamquam ibi volentes probare, utrum verè homo sit qui mori possit, an aliquid super homines sit, & mori se non permittat. Verbum ipsorum agnoscimus in Sapientia Salomonis: Morte turpissima, inquiunt, condemnemus eum. Interrogemus eum: erit enim respectus in sermonibus illius. Si enim verè Filius Dei est, liberet eum.

℟. Tenebræ factæ sunt, dum crucifixissent Jesum Judæi: & circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna: Deus meus, ut quid me dereliquisti? * Et inclinato capite emisit spiritum. ℣. Exclamans Jesus voce mag-

Digitized by Google

na, ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et inclinato.

Leccion vj.

Exacuerunt tamquam gladium linguas suas. Non dicant Judæi: Non occidimus Christum. Etenim propterea eum dederunt judici Pilato, ut quasi ipsi à morte ejus viderentur immunes. Nam cúm dixisset eis Pilatus: Vos eum occidite: responderunt: Nobis non licet occidere quemquam. Iniquitatem facinoris sui in judicem hominem refundere volebant: sed numquid Deum judicem fallebant? Quod fecit Pilatus, in eo ipso, quod fecit, aliquantum particeps fuit: sed in comparatione illorum multò ipse innocentior. Institit enim quantum potuit, ut illum ex eorum manibus liberaret: nam propterea flagellatum produxit ad eos. Non

Digitized by Google

persequendo Dominum flagellavit, sed eorum furori satisfacere volens, ut vel sic jam mitescerent & desinerent velle occidere, cùm flagellatum viderent. Fecit & hoc: At ubi perseveraverunt, nostis illum lavisse manus, & dixisse, quòd ipse non fecisset, mundum se esse à morte illius. Fecit tamen. Sed si reus, quia fecit vel invitus: illi innocentes, qui coegerunt ut faceret? Nullo modo. Sed ille dixit in eum sententiam, & jussit eum crucifigi, & quasi ipse occidit, & vos ò Judæi occidistis. Unde occidistis? Gladio linguæ: acuistis enim linguas vestras. Et quando percussistis, nisi quando clamastis: Crucige, crucifige?

℟. Animam meam dilectam tradidi in manus iniquorum, & facta est mihi hæreditas mea sicut leo in silva: dedit contra me voces adversarius, dicens: Congregamini, & properate ad de-

Digitized by Google

vorandum illum: posuerunt me in deserto solitudinis, & luxit super me omnis terra: * Quia non est inventus qui me agnosceret, & faceret benè. ℣. Insurrexerunt in me viri absque misericordia, & non pepercerunt animæ meæ. Quia non est. Animam meam.

Tercer Nocturno. Antífona.

Ab insurgentibus in me libera me Domine, quia occupaverunt animam meam.

Salmo 58.

Eripe me de inimicis meis Deus meus: * & ab insurgentibus in me libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem: * & de viris sanguinum salva me.

Quia ecce ceperunt animam meam, * irruerunt in me fortes.

Neque iniquitas mea, neque peccatum meum Domine: * sine iniquitate cucurri, & direxi.

Digitized by Google

Exurge in occursum meum, & vide: * tu Domine Deus virtutum Deus Israël.

Intende ad visitandas omnes Gentes: * non miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem.

Convertentur ad vesperam, & famem patientur ut canes: * & circuibunt civitatem.

Ecce loquentur in ore suo, & gladius in labiis eorum: * quoniam quis audivit?

Et tu Domine deridebis eos: * ad nihilum deduces omnes Gentes.

Fortitudinem meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericordia ejus præveniet me.

Deus ostendet mihi super inimicos meos, ne occidas eos: * ne quando obliviscantur populi mei.

Disperge illos in virtute tua: * & depone eos protector meus Domine.

Delictum oris eorum, sermo-

Digitized by Google

nem labiorum ipsorum: * & comprehendantur in superbia sua.

Et de execratione & mendacio annuntiabuntur in consummatione: * in ira consummationis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominabitur Jacob, * & finium terræ.

Convertentur ad vesperam, & famem patientur ut canes: * & circuibunt civitatem.

Ipsi dispergentur ad manducandum: * si verò non fuerint saturati, & murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam: * & exaltabo manè misericordiam tuam.

Quia factus es susceptor meus, * & refugium meum, in die tribulationis meæ.

Adjutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus misericordia mea.

Antífona. Ab insurgentibus in me libera me Domine, quia occupaverunt animam meam.

Digitized by Google

Antífona. Longè fecisti notos meos à me: traditus sum, & non egrediebar.

Salmo 87.

Domine Deus salutis meæ, * in die clamavi, & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea: * & vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendentibus in lacum, * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum non es memor ampliùs: * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori: * in tenebrosis, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est fu-

Digitized by Google

ror tuus: * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me: * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, & non egrediebar: * oculi mei languerunt præ inopia.

Clamavi ad te Domine tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia: * aut medici suscitabunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam:* & veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua, * & justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te Domine clamavi: * & manè oratio mea præveniet te.

Ut quid Domine repellis orationem meam: * avertis faciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in labo-

Digitized by Google

ribus à juventute mea: * exaltatus autem, humiliatus sum, & conturbatus.

In me transierunt iræ tuæ: * & terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die: * circumdederunt me simul.

Elongasti à me amicum, & proximum. * & notos meos à miseria.

Antífona. Longè fecisti notos meos à me: traditus sum, & non egrediebar.

Antífona. Captabunt in animam justi, & sanguinem innocentem condemnabunt.

Salmo 93.

Deus ultionum Dominus: * Deus ultionum liberè egit.

Exaltare qui judicas terram: * redde retributionem superbis.

Usquequò peccatores Domine: * usquequò peccatores glo-

Digitized by Google

riabuntur.

Effabuntur, & loquentur iniquitatem: * loquentur omnes qui operantur injustitiam.

Populum tuum Domine humiliaverunt: * & hæreditatem tuam vexaverunt.

Viduam & advenam interfecerunt: * & pupillos occiderunt.

Et dixerunt: Non videbit Dominus, * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite insipientes in populo: * & stulti aliquando sapite.

Qui plantavit aurem, non audiet? * aut qui finxit oculum, non considerat?

Qui corripit gentes, non arguet, * qui docet hominem scientiam?

Dominus scit cogitationes hominum: * quoniam vanæ sunt.

Beatus homo, quem tu erudieris Domine: * & de lege tua docueris eum.

Ut mitiges ei à diebus malis: * donec fodiatur peccatori fovea.

Digitized by Google

Quia non repellet Dominus plebem suam, * & hæreditatem suam non derelinquet.

Quoadusque justitia convertatur in judicium: * & qui juxta illam omnes, qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversus malignantes? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adjuvit me: * paulo minùs habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam: Motus est pes meus: * misericordia tua Domine adjuvabit me.

Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meo, * consolationes tuæ lætificaverunt animam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis: * qui fingis laborem in præcepto?

Captabunt in animam justi: * & sanguinem innocentem condemnabunt.

Digitized by Google

Et factus est mihi Dominus in refugium: * & Deus meus in adjutorium spei meæ.

Et reddet iniquitatem ipsorum: & in malitia eorum disperdes eos: * disperdes illos Dominus Deus noster.

Antífona. Captabunt in animam justi, & sanguinem innocentem condemnabunt. ℣. Locuti sunt adversùm me lingua dolosa. ℟. Et sermonibus odii circumdederunt me, & expugnaverunt me gratis. Pater noster. *Bajo.*

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebræos.

Leccion vij. Cap. 4. *c.* & 5.

Festinemus ingredi in illam requiem: ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis exemplum. Vivus est enim sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti: & pertingens usque ad divisionem animæ ac

Digitized by Google

spiritus, compagum quoque ac medullarum, & discretor cogitationum & intentionum cordis. Et non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus: omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus, ad quem nobis sermo. Habentes ergo Pontificem magnum qui penetravit cœlos, Jesum Filium Dei: teneamus confessionem. Non enim habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato.

℟. Tradiderunt me in manus impiorum, & inter iniquos projecerunt me, & non pepercerunt animæ meæ: congregati sunt adversum me fortes: * Et sicut gigantes steterunt contra me. ℣. Alieni insurrexerunt adversum me, & fortes quæsierunt animam meam. Et.

Digitized by Google

Leccion viij.

Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Omnis namque Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona & sacrificia pro peccatis, qui condolere possit iis, qui ignorant & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate: & propterea debet, quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis.

℟. Jesum tradidit impius summis principibus sacerdotum, & senioribus populi. * Petrus autem sequebatur eum à longè ut videret finem. ℣. Adduxerunt autem eum ad Caipham principem sacerdotum, ubi Scribæ & Pharisæi convenerant. Petrus.

Digitized by Google

Leccion ix.

Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tamquam Aaron. Sic & Christus non semetipsum clarificavit ut Pontifex fieret; sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suæ preces, supplicationesque ad eum, qui possit illum salvum facere à morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cùm esset Filius Dei, didicit ex iis quæ passus est, obedientiam: & consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex juxta ordinem Melchisedech.

℟. Caligaverunt oculi mei à

Digitized by Google

fletu meo: quia elongatus est à me, qui consolabatur me. Videte omnes populi, * Si est dolor similis sicut dolor meus. ℣. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte. Si est dolor. Caligaverunt.

Á LAUDES.

Antífona.

Proprio Filio suo non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit illum. *Salmo.* Miserere mei Deus. *Pág.* 153.

Antífona. Anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Salmo 142.

Domine exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.

Et non intres in judicium cum

Digitized by Google

servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi: * & anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me Domine: * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me: * & similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericordiam tuam: * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi

Digitized by Google

animam meam.

Eripe me de inimicis meis Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum Domine vivificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: * & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.

Antífona. Anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Antífona. Ait latro ad latronem: Nos quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit? Memento mei Domine, dum veneris in regnum tuum.

Salmo. Deus, Deus meus 158.

Aña. Cum conturbata fuerit anima mea Domine, misericordiæ memor eris.

Digitized by Google

Cántico de Habacuc. Cap. 3.

Domine audivi auditionem tuam: * & timui.

Domine opus tuum, * in medio annorum vivifica illud.

In medio annorum notum facies: * cum iratus fueris, misericordiæ recordaberis.

Deus ab Austro veniet: * & sanctus de monte Pharan.

Operuit cœlos gloria ejus: * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * cornua in manibus ejus.

Ibi abscondita est fortitudo ejus: * ante faciem ejus ibit mors.

Et egredietur diabolus ante pedes ejus: * stetit, & mensus est terram.

Aspexit, & dissolvit Gentes: * & contriti sunt montes sæculi.

Incurvati sunt colles mundi, * ab itineribus æternitatis ejus.

Pro iniquitate vidi tentoria

Digitized by Google

Æthiopiæ: * turbabuntur pelles terræ Madian.

Numquid in fluminibus iratus es Domine: * aut in fluminibus furor tuus? Vel in mari indignatio tua?

Qui ascendes super equos tuos: * & quadrigæ tuæ salvatio.

Suscitans suscitabis arcum tuum: * juramenta tribubus, quæ locutus es.

Fluvios scindes terræ, viderunt te, & doluerunt montes: * gurges aquarum transiit.

Dedit abyssus vocem suam: * & altitudo manus suas levavit.

Sol & luna steterunt in habitaculo suo: * in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hastæ tuæ.

In fremitu conculcabis terram: * & in furore obstupefacies Gentes.

Egressus es in salutem populi tui: * in salutem cum Christo tuo.

Digitized by Google

Percussisti caput de domo impii: * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, capiti bellatorum ejus, * venientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultatio eorum: * sicut ejus qui devorat pauperem in abscondito.

Viam fecisti in mari equis tuis: * in luto aquarum multarum.

Audivi, & conturbatus est venter meus: * à voce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in ossibus meis, * & subter me scateat.

Ut requiescam in die tribulationis: * ut ascendam ad populum accinctum nostrum.

Ficus enim non florebit: * & non erit germen in vineis.

Mentietur opus olivæ: * & arva non afferent cibum.

Abscindetur de ovili pecus: *

Digitized by Google

& non erit armentum in præsèpibus.

Ego autem in Domino gaudebo: * & exultabo in Deo Jesu meo.

Deus Dominus fortitudo mea: *& ponet pedes meos quasi cervorum.

Et super excelsa mea deducet me victor * in psalmis canentem.

Antífona. Cùm conturbata fuerit anima mea Domine, misericordiæ memor eris.

Antífona. Memento mei Domine, dum veneris in regnum tuum. *Salmo.* Laudate Dominum de cœlis. 164. ℣. Collocavit me in obscuris. ℟. Sicut mortuos sæculi.

Al Benedictus. Antífona.

Posuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Jesus Nazarenus Rex Judæorum.

Hincándose de rodillas se dice el Verso: Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Digitized by Google

Y bajo el Pater noster. *Luego el Salmo* Miserere *pag.* 153. *un poco mas recio, el cual acabado, sin* Oremus, *se dice la Oracion siguiente.*

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. *Pero el* Qui tecum *se dice bajo.*

Á Prima, Tercia, Sexta y Nona, como el Jueves Santo. 172.

℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, *se añade* mortem autem crucis.

Statio ad S. Crucem in Jerusalem.

Acabada Nona, el Sacerdote y Ministros, con ornamentos negros sin ciriales ni incienso, vienen al Altar: y postrándose

Digitized by Google

delante de él un rato, hacen una oracion. Mientras tanto, los Acólitos ponen una toalla sobre el Altar. El Sacerdote con sus Ministros, hecha la oracion, sube al Altar, y lo besa en medio. Luego el que hubiere de leer la Profecía, viene al lado de la Epístola, y la empieza sin título ninguno: leerála tambien el Sacerdote en voz baja, quedándose en el Altar al lado de la Epístola.

Osee 6.

Hæc dicit Dominus: In tribulatione sua manè consurgent ad me: Venite, & revertamur ad Dominum, quia ipse cœpit, & sanabit: percutiet, & curabit nos. Vivificabit nos post duos dies, in die tertia suscitabit nos, & vivemus in conspectu ejus. Sciemus, sequemurque, ut cognoscamus Dominum: quasi diluculum præparatus est egres-

Digitized by Google

sus ejus, & veniet quasi imber nobis temporaneus, & serotinus terræ. Quid faciam tibi Ephraim? Quid faciam tibi Juda? Misericordia vestra quasi nubes matutina, & quasi ros manè pertransiens. Propter hoc dolavi in Prophetis, & occidi eos in verbis oris mei: & judicia tua quasi lux egredientur. Quia misericordiam volui, & non sacrificium: & scientiam Dei plus quàm holocausta.

Tracto. Domine, audivi auditum tuum, & timui: consideravi opera tua, & expavi. * In medio duorum animalium innotescèris: dum appropinquaverint anni, cognoscèris; dum advenerit tempus, ostendèris. ℣ In eo, dum conturbata fuerit anima mea: in ira, misericordiæ memor eris. ℣. Deus à Libano veniet, & sanctus de monte umbroso & condenso. ℣. Operuit cœlos majestas ejus, & laudis ejus plena est terra.

Digitized by Google

Acabado el Tracto, el Sacerdote estando al lado de la Epístola dice Oremus, *el Diácono* Flectamus genua, *y el Subdiácono* Levate.

Oremus.

Deus, à quo & Judas reatus sui pœnam, & confessionis suæ latro premium sumpsit: concede nobis tuæ propitiationis effectum: ut, sicut in passione sua Jesus Christus Dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum, ita nobis, ablato vetustatis errore, resurrectionis suæ gratiam largiatur. Qui tecum.

El Subdiácono en tono de Epístola sin título alguno canta la Leccion que se sigue.

Exodi 12.

In diebus illis: Dixit Dominus ad Moysen & Aaron in terra

Digitized by Google

Ægypti: Mensis iste, vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni. Loquimini ad universum cœtum filiorum Israël, & dicite eis: Decima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias & domos suas. Sin autem minor est numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum, qui junctus est domui suæ: juxta numerum animarum, quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus: juxta quem ritum tolletis & hœdum. Et servabitis eum usque ad quartamdecimam diem mensis hujus: immolabitque eum universa multitudo filiorum Israël ad vesperam. Et sument de sanguine ejus, ac ponent super utrumque postem, & in superliminaribus domorum, in quibus comedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, & azy-

Digitized by Google

mos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantùm assum igni: caput cum pedibus ejus & intestinis vorabitis. Nec remanebit quidquam ex eo usque manè. Si quid residuum fuerit, igne comburetis. Sic autem comedetis illum. Renes vestros accingetis, & calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, & comedetis festinanter: est enim Phase (id est transitus) Domini.

Tracto. Eripe me Domine ab homine malo: à viro iniquo libera me. ℣. Qui cogitaverunt malitias in corde: tota die constituebant prælia. ℣. Acuerunt linguas suas sicut serpentis: venenum aspidum sub labiis eorum. ℣. Custodi me Domine de manu peccatoris: & ab hominibus iuiquis libera me. ℣. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: absconderunt su-

Digitized by Google

perbi laqueum mihi. ℣. Et funes extenderunt in laqueum pedibus meis: juxta iter scandalum posuerunt mihi. ℣. Dixi Domino: Deus meus es tu: exaudi Domine vocem orationis meæ. ℣. Domine Domine virtus salutis meæ: obumbra caput meum in die belli. ℣. Ne tradas me à desiderio meo peccatori: cogitaverunt adversùs me: ne derelinquas me, ne umquam exaltentur. ℣. Caput circuitus eorum: labor labiorum ipsorum operiet eos. ℣. Verumtamen justi confitebuntur nomini tuo: & habitabunt recti cum vultu tuo.

Acabado el Tracto, se canta la Pasion en un facistol sin ornato alguno: y el Sacerdote la leerá en voz baja, estándose al lado de la Epístola.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

PASSIO
DOMINI NOSTRI
JESU CHRISTI
SECUNDUM JOANNEM.
Cap. 18.

In illo tempore: Egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron, ubi erat hortus, in quem introivit ipse, & discipuli ejus. Sciebat autem & Judas, qui tradebat eum, locum: quia frequenter Jesus convenerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cùm accepisset cohortem, & à Pontificibus & Pharisæis ministros, venit illuc cum laternis, & facibus, & armis. Jesus itaque sciens omnia, quæ ventura erant super eum, processit, & dixit eis: ✠ Quem quæritis? *C.* Responderunt ei: *S.* Jesum Nazarenum.

Digitized by Google

C. Dixit eis Jesus: ✠ Ego sum. *C.* Stabat autem & Judas, qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit eis: Ego sum, abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. Iterùm ergo interrogavit eos: ✠ Quem quæritis? *C.* Illi autem dixerunt: *S.* Jesum Nazarenum. *C.* Respondit Jesus: ✠ Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sinite hos abire. *C.* Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum: & percussit Pontificis servum, & abscidit auriculam ejus dexteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: ✠ Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? *C.* Cohors ergo, & tribunus, & ministri Judæorum comprehenderunt Jesum, & ligaverunt eum: & adduxerunt eum ad An-

Digitized by Google

nam primùm: erat enim socer Caiphæ, qui erat Pontifex anni illius. Erat autem Caiphas qui consilium dederat Judæis: Quia expedit, unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Jesum Simon Petrus, & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus Pontifici, & introivit cum Jesu in atrium Pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus alius, qui erat notus Pontifici, & dixit ostiariæ, & introduxit Petrum. Dicit ergo Petro ancilla ostiaria: *S.* Numquid & tu ex discipulis es hominis istius? *C.* Dicit ille: *S.* Non sum. *C.* Stabant autem servi & ministri ad prunas, quia frigus erat & calefaciebant se: erat autem cum eis & Petrus stans, & calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Jesum de discipulis suis, & de doctrina ejus. Respondit ei Jesus: ✠ Ego palam locutus sum mundo: ego semper docui,

Digitized by Google

in synagoga, & in templo, quò omnes Judæi conveniunt: & in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos, qui audierunt quid locutus sim ipsis: ecce hi sciunt, quæ dixerim ego. *C.* Hæc autem cùm dixisset, unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu, dicens: *S.* Sic respondes Pontifici? *C.* Respondit ei Jesus: ✠ Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem benè, quid me cædis? *C.* Et misit eum Annas ligatum ad Caipham Pontificem. Erat autem Simon Petrus stans, & calefaciens se. Dixerunt ergo ei: *S.* Numquid & tu ex discipulis ejus es? *C.* Negavit ille, & dixit: *S.* Non sum. *C.* Dicit ei unus ex servis Pontificis, cognatus ejus, cujus abscidit Petrus auriculam: *S.* Nonne ego te vidi in horto cum illo? *C.* Iterùm ergo negavit Petrus, & statim gallus cantavit. Adducunt ergo Jesum à Caipha in præto-

Digitized by Google

rium. Erat autem mane; & ipsi non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha. Exivit ergo Pilatus ad eos foras, & dixit: *S.* Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? *C.* Responderunt, & dixerunt ei: *S.* Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum. *C.* Dixit ergo eis Pilatus: *S.* Accipite eum vos, & secùndum legem vestram judicate eum. *C.* Dixerunt ergo ei Judæi: *S.* Nobis non licet interficere quemquam. *C.* Ut sermo Jesu impleretur, quem dixit, significans qua morte esset moriturus. Introivit ergo iterum in prætorium Pilatus, & dixit ei: *S.* Tu es Rex Judæorum? *C.* Respondit Jesus: ✠ A temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? *C.* Respondit Pilatus: *S.* Numquid ego Judæus sum? Gens tua, & Pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti? *C.* Respondit Jesus: ✠ Regnum

Digitized by Google

meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent ut non traderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. *C.* Dixit itaque ei Pilatus: *S.* Ergo Rex es tu? *C.* Respondit Jesus: ✠ Tu dicis quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam veritati: omnis, qui est ex veritate, audit vocem meam. *C.* Dicit ei Pilatus: *S.* Quid est veritas? *C.* Et cùm hoc dixisset, iterùm exivit ad Judæos, & dicit eis: *S.* Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis, ut unum dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam vobis Regem Judæorum? *C.* Clamaverunt ergo rursum omnes, dicentes: *S.* Non hunc, sed Barabbam. *C.* Erat autem Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit. Et milites plectentes

Digitized by Google

coronam de spinis imposuerunt capiti ejus, & veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum, & dicebant: *S.* Ave Rex Judæorum. *C.* Et dabant ei àlapas. Exivit ergo iterùm Pilatus foras, & dicit eis: *S.* Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. *C.* (Exivit ergo Jesus portans coronam spineam & purpureum vestimentum). Et dicit eis: *S.* Ecce Homo. *C.* Cùm ergo vidissent eum Pontifices, & ministri, clamabant, dicentes: *S.* Crucifige, crucifige eum. *C.* Dicit eis Pilatus: *S.* Accipite eum vos, & crucifigite, ego enim non invenio in eo causam. *C.* Responderunt ei Judæi: *S.* Nos legem habemus, & secundùm legem debet mori, quia Filium Dei se fecit. *C.* Cùm ergo audisset Pilatus hunc sermonem, magis timuit. Et ingressus est prætorium iterùm, & dixit ad Jesum: *S.* Unde es tu? *C.*

Digitized by Google

Jesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus: Mihi non loqueris? Nescis quia potestatem habeo crucifigere te, & potestatem habeo dimittere te? Respondit Jesus: ✠ Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. *C.* Et exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes: *S.* Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim qui se regem facit, contradicit Cæsari. *C.* Pilatus autem cùm audisset hos sermones, adduxit foras Jesum, & sedit pro tribunali, in loco qui dicitur Lithostrotos, Hebraicè autem Gabbatha. Erat autem Parasceve Paschæ, hora quasi sexta, & dicit Judæis: *S.* Ecce Rex vester. *C.* Illi autem clamabant: *S.* Tolle, tolle, crucifige eum. *C.* Dicit eis Pilatus: *S.* Regem vestrum crucifigam? *C.* Responderunt Pon-

Digitized by Google

tifices: S. Non habemus regem nisi Cæsarem. C. Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Jesum, & eduxerunt. Et bajulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariæ, locum, Hebraicè autem Golgotha: ubi crucifixerunt eum, & cum eo alios duos, hinc & hinc, medium autem Jesum. Scripsit autem & titulum Pilatus: & posuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarenus, Rex Judæorum. Hunc ergo titulum multi Judæorum legerunt: quia propè civitatem erat locus, ubi crucifixus est Jesus. Et erat scriptum Hebraicè, Græcè, & Latinè. Dicebant ergo Pilato Pontifices Judæorum: S. Noli scribere, Rex Judæorum: sed quia ipse dixit: Rex sum Judæorum. C. Respondit Pilatus: S. Quod scripsi, scripsi. C. Milites ergo cùm crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus (& fecerunt quatuor partes:

Digitized by Google

unicuique militi partem) & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo ad invicem: *S.* Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cujus sit. *C.* Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi, & in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem hæc fecerunt. Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, & soror matris ejus Maria Cleophæ, & Maria Magdalene. Cùm vidisset ergo Jesus matrem, & discipulum stantem, quem diligebat, dicit matri suæ: ✠ Mulier, ecce filius tuus. *C.* Deinde dicit discipulo: ✠ Ecce mater tua. *C.* Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. Posteà sciens Jesus quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: ✠ Sitio. *C.* Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo circumponentes,

Digitized by Google

obtulerunt ori ejus. Cùm ergo accepisset Jesus acetum, dixit: ✠ Consummatum est. *C.* Et inclinato capite tradidit spiritum. (*Híncanse de rodillas, y se hace una breve pausa*) Judæi ergo (quoniam Parasceve erat) ut non remanerent in cruce corpora Sabbato (erat enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura, & tollerentur. Venerunt ergo milites: & primi quidem fregerunt crura, & alterius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cùm venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura: sed unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuò exivit sanguis & aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit: & verum est testimonium ejus. Et ille scit quia vera dicit: ut & vos credatis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterùm

Digitized by Google

alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

Lo que se sigue se ha de leer en tono de Evangelio: y se ha de decir, Munda cor meum; *pero no se ha de pedir bendicion, no se llevan ciriales, ni incienso, y el Sacerdote al fin no ha de besar el libro.*

Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathæa (eo quòd esset discipulus Jesu, occultus autem propter metum Judæorum) ut tolleret corpus Jesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, & tulit corpus Jesu. Venit autem & Nicodemus, qui venerat ad Jesum nocte primùm, ferens mixturam myrrhæ & aloes quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Jesu, & ligaverunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus, & in horto monumentum novum, in quo non-

Digitized by Google

dum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceven Judæorum, quia juxta erat monumentum, posuerunt Jesum.

Luego el Sacerdote, estando al lado de la Epístola, empieza absolutamente.

Oremus, dilectissimi nobis, pro Ecclesia sancta Dei: ut eam Deus & Dominus noster pacificare, & adunare, & custodire dignetur toto orbe terrarum; subjiciens ei principatus & potestates; detque nobis quietam & tranquillam vitam degentibus, glorificare Deum Patrem omnipotentem.

Oremus, *el Diácono*, Flectamus genua, *el Subdiácono*, Levate.

La Oracion se canta en el tono que se suele en las Misas feriales; y este modo de cantar se ha de observar en las Colectas que se siguen.

Digitized by Google

Omnipotens sempiterne Deus, qui gloriam tuam omnibus in Christo Gentibus revelasti: custodi opera misericordiæ tuæ, ut Ecclesia tua toto orbe diffusa, stabili fide in confessione tui nominis perseveret. Per eumdem Dominum. ℟. Amen.

Oremus & pro beatissimo Papa nostro N. ut Deus & Dominus noster, qui elegit eum in ordine Episcopatus, salvum atque incolumem custodiat Ecclesiæ suæ sanctæ, ad regendum populum sanctum Dei.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, cujus judicio universa fundantur, respice propitius ad preces nostras, & electum nobis Antistitem tua pietate conserva; ut Christiana plebs, quæ te gubernatur auctore, sub tanto

Digitized by Google

Pontifice credulitatis suæ meritis augeatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. ℟. Amen.

Oremus & pro omnibus Episcopis, Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, Acolythis, Exorcistis, Lectoribus, Ostiariis, Confessoribus, Virginibus, Viduis & pro omni populo sancto Dei.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, cujus spiritu totum corpus Ecclesiæ sanctificatur & regitur: exaudi nos pro universis ordinibus supplicantes; ut gratiæ tuæ munere, ab omnibus tibi gradibus fideliter serviatur. Per Dominum. ℟. Amen.

Oremus & pro Christianissimo (*Si no es coronado, dígase,* electo Imperatore) Imperatore

Digitized by Google

nostro N. ut Deus & Dominus noster subditas illi faciat omnes barbaras nationes, ad nostram perpetuam pacem.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, in cujus manu sunt omnium potestates, & omnia jura regnorum; respice ad Romanum benignus Imperium: ut gentes, quæ in sua feritate confidunt, potentiæ tuæ dextera comprimantur. Per Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus & pro catechumenis nostris: ut Deus & Dominus noster adaperiat aures præcordiorum ipsorum, januamque misericordiæ; ut per lavacrum regenerationis accepta remissione omnium peccatorum, & ipsi inveniantur in Christo Jesu Domino nostro.

Oremus. Flectamus genua.

Digitized by Google

℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Ecclesiam tuam nova semper prole fecundas: auge fidem & intellectum catechumenis nostris; ut renati fonte baptismatis, adoptionis tuæ filiis aggregentur. Per Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus, dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem, ut cunctis mundum purget erroribus: morbos auferat: famem depellat: aperiat carceres: vincula dissolvat: peregrinantibus reditum: infirmantibus sanitatem: navigantibus portum salutis indulgeat.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, mœstorum consolatio, laborantium fortitudo: perveniant ad te preces de quacumque tribu-

Digitized by Google

latione clamantium: ut omnes sibi in necessitatibus suis misericordiam tuam gaudeant adfuisse. Per Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus & pro hæreticis & schismaticis: ut Deus & Dominus noster eruat eos ab erroribus universis; & ad sanctam Matrem Ecclesiam catholicam atque Apostolicam revocare dignetur.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui salvas omnes, & neminem vis perire; respice ad animas diabolica fraude deceptas; ut omni hæretica pravitate deposita, errantium corda resipiscant, & ad veritatis tuæ redeant unitatem. Per Dominum nostrum.

Oremus & pro perfidis Judæis:

Digitized by Google

ut Deus & Dominus noster auferat velamen de cordibus eorum; ut & ipsi agnoscant Jesum Christum Dominum nostrum. *No se responde* Amen. *Pero inmediatamente se prosigue diciendo:*

Omnipotens sempiterne Deus, qui etiam Judaicam perfidiam à tua misericordia non repellis: exaudi preces nostras, quas pro illius populi obcæcatione deferimus; ut agnita veritatis tuæ luce, quæ Christus est, à suis tenebris eruantur. Per eumdem Dominum. ℟. Amen.

Oremus & pro paganis: ut Deus omnipotens auferat iniquitatem à cordibus eorum: ut relictis idolis suis, convertantur ad Deum vivum, & unicum Filium ejus Jesum Christum Deum & Dominum nostrum.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Digitized by Google

Omnipotens sempiterne Deus, qui non mortem peccatorum, sed vitam semper inquiris: suscipe propitius orationem nostram; & libera eos ab idolorum cultura, & aggrega Ecclesiæ tuæ sanctæ ad laudem & gloriam nominis tui. Per Dominum nostrum. ℟. Amen.

Acabadas estas Oraciones, se quita la casulla el Sacerdote, y pasando al lado de la Epístola recibe de mano del Diácono la Cruz (que ha de estar ya aparejada en el Altar) y vuelto el rostro al pueblo, la empieza á descubrir por la parte de arriba, y entona la Antífona: Ecce lignum Crucis, *y despues en todo lo demas cantan con él los Ministros hasta el* Venite adoremus. *Mientras el Coro canta el* Venite adoremus, *todos se han de postrar, excepto el Sacerdote que celebra.*

Despues llega al ángulo del

Digitized by Google

lado de la Epístola, y descubriéndole el brazo derecho, la levanta un poco, y en tono un poco mas alto que al principio dice: Ecce lignum Crucis, *irán los demas cantando y adorándola como acabamos de decir. Luego el Sacerdote se baxa al medio del Altar, y descubriendo la Cruz de todo punto, y levantándola mas alta, empieza:* Ecce lignum Crucis: *los demás cantan y la adoran como antes.* Ecce lignum Crucis, in quo salus mundi pependit. *El Coro responde:* Venite adoremus.

Luego el Sacerdote solo lleva la Cruz, y de rodillas la pone en un lugar que ha de estar preparado delante del Altar mayor: y despues descalzo la adora, hincándose tres veces de rodillas antes de besarla. Hecho esto, se vuelve á calzar, y toma la casulla. Adoran la Cruz despues del Sacerdote los

Digitized by Google

Ministros del Altar, y despues de ellos el Clero, y los legos, todos de dos en dos: todos la besan despues de haber hincado tres veces las rodillas. Mientras se adora la Cruz, se cantan los versos que se siguen, ó de ellos lo que fuere bastante: y será de este modo.

Dos Cantores en medio del Coro cantan: ℣. Populo meus, *hasta el* Agios, ó Theos.

℣. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

℣. Quia eduxi te de terra Ægypti: parasti crucem Salvatori tuo.

Un Coro canta, Agios, ò Theos.

El otro Coro responde. Sanctus Deus.

El primer Coro. Agios Ischyros.

El segundo Coro. Sanctus fortis.

El primer Coro. Agios atha-

Digitized by Google

natos eleison imas.

El segundo Coro. Sanctus immortalis miserere nobis.

Luego dos del segundo Coro cantan. ℣. Quia eduxi te per desertum quadraginta annis, & manna cibavi te, & introduxi te in terram satis bonam, parasti crucem Salvatori tuo.

Responden los Coros alternativamente, Agios, ò Theos, &c. Sanctus Deus, &c. *de suerte que el primer Coro siempre repita*, Agios.

Luego dos del primer Coro cantan. ℣. Quid ultrà debui facere tibi, & non feci? Ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam: & tu facta es mihi nimis amara: aceto namque sitim meam potasti: & lancea perforasti latus Salvatori tuo.

Los Coros responden alternativamente, Agios, ó Theos, y Sanctus Deus, &c.

Los versos que se siguen los

Digitized by Google

van cantando alternativamente dos cantores; y repiten juntos los dos Coros despues de cada verso Populo meus, *hasta* Quia eduxi te de terra Ægypti.

Dos del segundo Coro cantan el ℣. Ego propter te flagellavi Ægyptum cum primogenitis suis: & tu me flagellatum tradidisti.

Repite el Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Dos del primer Coro. ℣. Ego eduxi te de Ægypto, demerso Pharaone in mare rubrum: & tu me tradidisti principibus Sacerdotum.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Dos del segundo Coro. ℣. Ego ante te aperui mare: & tu aperuisti lancea latus meum.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Digitized by Google

Dos del primer Coro. ℣. Ego ante te præivi in columna nubis: & tu me duxisti ad prætorium Pilati.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Dos del segundo Coro. ℣. Ego te pavi manna per desertum: & tu me cæcidisti alapis & flagellis.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Dos del primer Coro. ℣. Ego te potavi aqua salutis de petra, & tu me potasti felle & aceto.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Dos del segundo Coro. ℣. Ego propter te Chananæorum reges percussi, & tu percussisti arundine caput meum.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Digitized by Google

Dos del primer Coro. ℣. Ego dedi tibi sceptrum regale, & tu dedisti capiti meo spineam coronam.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Dos del segundo Coro. ℣. Ego te exaltavi magna virtute, & tu me suspendisti in patibulo crucis.

El Coro. Populo meus, quid feci tibi? Aut in quo contristavi te? Responde mihi.

Luego todos cantan esta Antífona. Crucem tuam adoramus Domine: & sanctam resurrectionem tuam laudamus, & glorificamus: ecce enim propter lignum venit gaudium in universo mundo.

Salmo. Deus misereatur nostri, & benedicat nobis, illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.

Y repítese inmediatamente la Antífona. Crucem.

Digitized by Google

Cántase despues el ℣. Crux fidelis, *con el Hymno* Pange lingua gloriosi: *y despues de cada verso se repite* Crux fidelis, *y* Dulce lignum, *del modo que se pondrá despues.*

Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, germine. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinet.

Hymno. Pange lingua gloriosi lauream certaminis, & super Crucis trophæo dic triumphum nobilem: qualiter Redemptor orbis immolatus vicerit.

Repítese. Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, germine.

℣. De parentis protoplasti fraude factor condolens: quando pomi noxialis in necem morsu ruit: ipse lignum tunc notavit, damna ligni ut solveret.

Repítese. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus susti-

Digitized by Google

net.

℣. Hoc opus nostræ salutis ordo depoposcerat, multiformis proditoris ars ut artem falleret, & medelam ferret inde, hostis unde læserat.

Repítese. Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis, nulla silva talem profert, fronde, flore, germine.

℣. Quando venit ergo sacri plenitudo temporis, missus est ab arce Patris Natus, orbis Conditor: atque ventre virginali carne amictus prodiit.

Repítese. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinet.

℣. Vagit infans inter arcta conditus præsepia: membra pannis involuta virgo Mater alligat: & Dei manus pedesque stricta cingit fascia.

Repítese. Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis, nulla silva talem profert, fronde, flore, germine.

Digitized by Google

℣. Lustra sex qui jam peregit, tempus implens corporis, sponte libera Redemptor passioni deditus, Agnus in Crucis levatur immolandus stipite.

Repítese. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinet.

℣. Felle potus ecce languet, spina, clavi, lancea: mite corpus perforarunt, unda manat, & cruor: terra, pontus, astra, mundus, quo lavantur fluminel

Repítese. Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis, nulla silva talem profert, fronde, flore, germine.

℣. Flecte ramos arbor alta, tensa laxa viscera, & rigor lentescat ille, quem dedit nativitas, & superni membra Regis tende miti stipite.

Repítese. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustinet.

℣. Sola digna tu fuisti ferre mundi victimam; atque portum

Digitized by Google

præparare arca mundo naufrago, quam sacer cruor perunxit, fusus Agni corpore.

Repítese. Crux fidelis, inter omnes arbor una nobilis, nulla silva talem profert, fronde, flore, germine.

℣. Sempiterna sit beatæ Trinitati gloria, æqua Patri, Filioque, par decus Paraclito: Unius, Trinique nomen laudet universitas.

Repítese. Dulce lignum, dulces clavos: dulce pondus sustinet.

Poco antes que se acabe la adoracion de la Cruz, se han de encender las velas del Altar, y el Diácono, tomando la bolsa de los corporales, los estiende como suele otras veces, y pone junto á ellos el purificador, y acabada la adoracion, toma la Cruz con reverencia, y la trae al Altar. Luego se van en procesion al Monumento: primero el Subdiácono con el

Digitized by Google

Guion entre dos Acólitos, que llevarán candeleros con velas encendidas: sigue el Clero de dos en dos, y al fin el Sacerdote con los demás Ministros. En llegando al Monumento se encenderán dos hachas, y quedarán encendidas hasta que se consuma el Sacramento. Llega el Sacerdote, y al llegar se hinca de rodillas: y hace breve Oracion mientras que el Diácono abre la custodia, luego el Sacerdote se levanta, y sin bendecir el incienso le pone en el incensario (la navecilla la ha de tener el Diácono) y de rodillas inciensa al Sacramento. Luego el Diácono sacando el Cáliz de la custodia se le pone en las manos al Sacerdote, y lo cubre con los remates del ofertorio que tiene en los hombros, y con esto se vuelven con el mismo órden que vinieron. El Sacramento se lleva debajo del palio; dos Acólitos le van con-

Digitized by Google

tinuamente incensando, y cantan todos.

Hymno.

Vexilla Regis prodeunt,
Fulget Crucis mysterium,
Qua vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.
Quæ vulnerata lanceæ
Mucrone diro, criminum
Ut nos lavaret sordibus,
Manavit unda & sanguine.
Impleta sunt quæ concinit
David fideli carmine,
Dicendo nationibus:
Regnavit à ligno Deus.
Arbor decòra, & fulgida,
Ornata Regis purpura,
Electa digno stipite
Tam sancta membra tangere.
Beata, cujus brachiis
Pretium pependit sæculi,
Statéra facta corporis,
Tulitque prædam tartari.
O Crux ave spes unica,
Hoc passionis tempore,
Piis adauge gratiam,

Digitized by Google

Reisque dele crimina.
Te, fons salutis Trinitas,
Collaudet omnis Spiritus,
Quibus Crucis victoriam,
Largiris adde premium.
Amen.

En llegando al Altar, pondrá el Cáliz, y se arrodillará el Sacerdote, y lo incensará. Luego se levantará y sacará la Hostia, y pondrá en la patena que ha de tener el Diácono: y recibiéndola de mano del Diácono, pondrá la Hostia en el Corporal, sin decir nada. Si hubiere tocado el Sacramento con sus dedos, láveselos en una fuente aparte. Mientras tanto el Diácono prepare el Cáliz con vino, y el Subdiácono pondrá el agua sin que el Sacerdote la bendiga, ni diga las Oraciones que se suelen. El Sacerdote tomará el Cáliz de mano del Diácono, y lo pondrá sobre el Altar sin decir nada. El Diácono lo cubre con la hijuela.

Digitized by Google

Luego pone incienso en el incensario sin bendecirlo, é inciensa la Ofrenda y el Altar como otros veces arrodillándose al principio, al fin, y siempre que pasa delante del Santísimo Sacramento.

Mientras inciensa, dice:

Incensum istud à te benedictum ascendat ad te Domine, & descendat super nos misericordia tua.

Al incensar el Altar dice:

Dirigatur Domine oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo: elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum. Pone Domine custodiam ori meo, & ostium circumstantiæ labiis meis: ut non declinet cor meum in verba malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis.

Digitized by Google

Quando da al Diácono el incensario, dice:

Accendat in nobis Dominus ignem sui amoris, & flammam æternæ charitatis. Amen.

No se inciensa el Sacerdote.

Al lado de la Epístola se lava como otras veces, sin decir palabra: despues se inclina en medio del Altar, y juntas las manos dice así.

In spiritu humilitatis, & in animo contrito suscipiamur à te, Domine, & sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, Domine Deus.

Luego se vuelve al pueblo al lado del Evangelio diciendo.

Orate fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile

Digitized by Google

fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

Vuélvese por el mismo camino sin dar vuelta entera, y dexando todo lo demás empieza.

Oremus. Præceptis salutaribus moniti & divina institutione formati, audemus dicere: Pater noster, qui es in cœlis: Sanctificetur nomen tuum: Adveniat regnum tuum: Fiat voluntas tua, sicut in cœlo, & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: Et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos à malo.

Dice el Sacerdote Amen, *baxo: y luego en la misma voz que dixo el* Pater noster, *absolutamente sin decir* Oremus, *en el tono que se dicen las Colectas en los dias feriales dice:*

Digitized by Google

Libera nos, quæsumus Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus, & futuris: & intercedente beata & gloriosa semper virgine Dei genitrice Maria, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andrea, & omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris, ut ope misericordiæ tuæ adjuti, & à peccato simus semper liberi, & ab omni perturbatione securi. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Luego el Sacerdote con una profunda reverencia pone la patena debajo del Sacramento, y tomándolo en la mano derecha lo alza, paraque el pueblo lo vea mejor: y poniéndole sobre el cáliz lo divide en tres partes, y la última la echa en

Digitized by Google

el Cáliz, pero sin decir nada. Pax Domini *no se dice, ni tampoco* Agnus Dei, *ni se da ósculo de paz. Luego, dexando las dos primeras Oraciones, dice solo:*

Perceptio Corporis tui Domine Jesu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in judicium, & condemnationem: sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis & corporis, & ad medelam percipiendam: Qui vivis, & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Arrodíllase, y luego toma la patena con la Hostia, y con gran humildad, y reverencia dice: Panem cœlestem accipiam, & nomen Domini invocabo.

Dase tres golpes de pechos, y dice: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed

Digitized by Google

tantùm dic verbo, & sanabitur anima mea.

Despues se hace la señal de la Cruz con el mismo Sacramento, y dice: Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Y con esto lo recibe con toda reverencia.

Despues dejando todo lo que se suele decir otras veces para tomar la Sangre, inmediatamente toma el vino con la partícula de la Hostia, que en él estaba: y lavándose los dedos, como se suele hacer, tomará las purificaciones en medio del Altar: y luego inlinado, juntas las manos, dirá: Quod ore sumpsimus Domine, pura mente capiamus, & de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

No se dice, Corpus tuum Domine, *no hay Poscomunion, ni se dice* Placeat tibi, *ni se echa la bendicion. Hace reverencia*

Digitized by Google

al Altar el Sacerdote y Ministros, y de estamanera se van: se entonan las Vísperas sin canto, y se desnudan los Altares.

Á las Vísperas se dicen las Antífonas y Salmos que ayer sin canto.

Al Magnificat, Antífona.

Cùm accepisset acetum, dixit: Consummatum est, & inclinato capite emisit spiritum. ℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Pater noster. *Baxo. Salmo* Miserere mei Deus. *Pag.* 153.

Oracion.

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. Qui tecum vivit.

A Completas como el Jueves Santo; y al fin el ℣. Christus

Digitized by Google

factus est, *y lo demas como arriba á las Vísperas.*

SABADO SANTO.

Á MAYTINES.

Primer Nocturno. Aña.

In pace in idipsum, dormiam & requiescam.

Salmo 4.

Cum invocarem, exaudivit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei: * & exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequò gravi corde? * Ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cúm clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite pecca-

Digitized by Google

re: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, & sperate in Domino: * multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine: * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum *dormiam, & requiescam.

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Antífona. In pace in idipsum, dormiam & requiescam.

Antífona. Habitabit in tabernaculo tuo, requiescet in monte sancto tuo.

Salmo 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Digitized by Google

Qui ingreditur sine macula, * & operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, & non decipit: * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non movebitur in æternum.

Antífona. Habitabit in tabernaculo tuo, requiescet in monte sancto tuo.

Antífona. Caro mea requiescet in spe.

Digitized by Google

Salmo 15.

Conserva me Domine, quoniam speravi in te. * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: * tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris: * etenim hæreditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * in-

Digitized by Google

super & usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: * quoniam à dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc lætatum est cor meum, & exultavit lingua mea: * insuper & caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ, adimplebis me lætitia cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Antífona. Caro mea requiescet in spe. ℣. In pace in idipsum. ℟. Dormiam & requiescam. Pater noster. *Baxo.*

Digitized by Google

De Lamentatione Jeremiæ Prophetæ.

Leccion i. Cap. 1. *c.* Heth.

Misericordiæ Domini quia non sumus consumpti: quia non defecerunt miserationes ejus.

Heth. Novi diluculò, multa est fides tua.

Heth. Pars mea Dominus, dixit anima mea: propterea expectabo eum.

Teth. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animæ quærenti illum.

Teth. Bonum est præstolari cum silentio salutare Dei.

Teth. Bonum est viro, cùm portaverit jugum ab adolescentia sua.

Jod. Sedebit solitarius, & tacebit: quia levavit super se.

Jod. Ponet in pulvere os suum, si fortè sit spes.

Digitized by Google

Jod. Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Sicut ovis ad occisionem ductus est, & dum malè tractaretur, non aperuit os suum: traditus est ad mortem, * Ut vivificaret populum suum. ℣. Tradidit in mortem animam suam, & inter sceleratos reputatus est. Ut vivificaret.

Leccion ij. Cap. 4. Aleph.

Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum?

Beth. Filii Sion incliti, & amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli?

Ghimel. Sed & lamiæ nudaverunt mammam, lactaverunt ca-

Digitized by Google

tulos suos: filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto.

Daleth. Adhæsit lingua lactentis ad palatum ejus in siti; parvuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis.

He. Qui vescebantur voluptuosè, interierunt in viis: qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora.

Vau. Et major effecta est iniquitas filiæ populi mei peccato Sodomorum, quæ subversa est in momento, & non ceperunt in ea manus.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Jerusalem surgere, & exue te vestibus jucunditatis: induere cinere & cilicio: * Quia in te occisus est Salvator Israël. ℣. Deduc quasi torrentem lacrymas per diem, & noctem, & non taceat pupilla oculi tui. Quia in te.

Digitized by Google

Incipit Oratio Jeremiæ Prophetæ.
Leccion iij. Cap. 5.

Recordare Domine quid acciderit nobis: intuère, & respice opprobrium nostrum. Hæreditas nostra versa est ad alienos, domus nostræ ad extraneos. Pupilli facti sumus absque patre, matres nostræ quasi viduæ. Aquam nostram pecunia bibimus; ligna nostra pretio comparavimus. Cervicibus nostris minabamur: lassis non dabatur requies. Ægypto dedimus manum, & Assyriis, ut saturaremur pane. Patres nostri peccaverunt, & non sunt: & nos iniquitates eorum portavimus. Servi dominati sunt nostri: non fuit qui redimeret de manu eorum. In animabus nostris afferebamus panem nobis, à facie gladii in deserto. Pellis nostra, quasi clibanus exusta est à facie tempestatum famis. Mulie-

Digitized by Google

res in Sion humiliaverunt, & virgines in civitatibus Juda.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

℟. Plange quasi virgo plebs mea: ululate pastores in cinere & cilicio: * Quia venit dies Domini magna & amara valdè. ℣. Accingite vos sacerdotes, & plangite ministri altaris, aspergite vos cinere. Quia. Plange.

Segundo Nocturno. Aña.

Elevamini portæ æternales, & introibit Rex gloriæ.

Salmo 23.

Domini est terra, & plenitudo ejus: * orbis terrarum, & universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Do-

Digitized by Google

mini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus & mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: * & misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus fortis & potens Dominus potens in prælio.

Attollite portas, principes, vestras & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriæ.

Antífona. Elevamini portæ æternales, & introibit Rex glo-

Digitized by Google

riæ.

Antífona. Credo vidére bona Domini in terra viventium.

Salmo 26.

Dominus illuminatio mea, & salus mea: * quem timebo?

Dominus protector vitæ meæ, * à quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt, & ceciderunt.

Si consistant adversum me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me prælium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii à Domino, hanc requiram, * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Domini, * & visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malo-

Digitized by Google

rum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me: * & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, & immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: * cantabo, & psalmum dicam Domino.

Exaudi Domine vocem meam, qua clamavi ad te: * miserere mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: * faciem tuam Domine requiram.

Ne avertas faciem tuam à me: * ne declines in ira à servo tuo.

Adjutor meus esto: * ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus & mater mea dereliquerunt me: * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi Domine in via tua: * & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Digitized by Google

Ne tradideris me in animas tribulantium me: * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: * & confortetur cor tuum, & sustine Dominum.

Antífona. Credo vidère bona Domini in terra viventium.

Antífona. Domine abstraxisti ab inferis animam meam.

Salmo 29.

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me: * nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus clamavi ad te: * & sanasti me.

Domine eduxisti ab inferno animam meam: * salvasti me à descendentibus in lacum.

Psallite Domino sancti ejus: * & confitemini memoriæ sanctitatis ejus.

Digitized by Google

Quoniam ira in indignatione ejus: * & vita in voluntate ejus.

Ad vesperum demorabitur fletus: * & ad matutinum lætitia.

Ego autem dixi in abundantia mea: * Non movebor in æternum.

Domine in voluntate tua, * præstitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam à me: * & factus sum conturbatus.

Ad te Domine clamabo: * & ad Deum meum deprecabor.

Quæ utilitas in sanguine meo, * dum descendo in corruptionem?

Numquid confitebitur tibi pulvis? * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, & misertus est mei, * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi: * conscidisti saccum meum, & circumdedisti me lætitia.

Ut cantet tibi gloria mea,

Digitized by Google

& non compungar: * Domine Deus meus in æternum confitebor tibi.

Antífona. Domine abstraxisti ab inferis animam meam. ℣. Tu autem Domine miserere mei. ℟. Et resuscita me, & retribuam eis. Pater noster. *Baxo.*

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos. *In Psalm.* 63. *vers.* 7. *Leccion iv.*

Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur Deus. Illi dixerunt: Quis nos videbit? Defecerunt scrutantes scrutationes, consilia mala. Accessit homo ad ipsa consilia, passus est se teneri ut homo. Non enim teneretur nisi homo, aut videretur nisi homo, aut cæderetur nisi homo, aut crucifigeretur, aut moreretur nisi homo. Accessit ergo homo ad illas omnes passiones, quæ in illo nihil vale-

Digitized by Google

rent, nisi esset homo. Sed si ille non esset homo, non liberaretur homo. Accessit homo ad cor altum, id est, cor secretum, objiciens aspectibus humanis hominem, servans intus Deum: celans formam Dei, in qua æqualis est Patri, & offerens formam servi, qua minor est Patre.

℟. Recessit pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cujus transitum sol obscuratus est: * Nam & ille captus est, qui captivum tenebat primum hominem: hodie portas mortis & seras pariter Salvator noster disrúpit. ℣. Destruxit quidem claustra inferni, & subvertit potentias diaboli. Nam & ille.

Leccion v.

Quò perduxerunt illas scrutationes suas, quas perscrutantes defecerunt, ut etiam mortuó Domino & sepulto, cus-

Digitized by Google

todes ponerent ad sepulchrum? Dixerunt enim Pilato: Seductor ille. Hoc appellabatur nomine Dominus Jesus Christus, ad solatium servorum suorum, quando dicuntur seductores. Ergo illi Pilato: Seductor ille, inquiunt, dixit adhuc vivens: post tres dies resurgam. Jube itaque custodiri sepulchrum usque in diem tertium, ne fortè veniant discipuli ejus, & furentur eum, & dicant plebi: Surrexit à mortuis: & erit novissimus error pejor priore. Ait illis Pilatus: Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. Illi autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes lapidem cum custodibus.

℟. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte: * Si est dolor similis sicut dolor meus. ℣. Attendite universi populi, & videte dolorem meum. Si est dolor.

Digitized by Google

Leccion vj.

Posuerunt custodes milites ad sepulchrum. Concussa terra Dominus resurrexit: miracula facta sunt talia circa sepulchrum, ut & ipsi milites, qui custodes advenerant, testes fierent, si vellent vera nuntiare. Sed avaritia illa, quæ captivavit discipulum comitem Christi, captivavit & militem custodem sepulchri. Damus, inquiunt, vobis pecuniam: & dicite, quia vobis dormientibus venerunt discipuli ejus, & abstulerunt eum. Verè defecerunt scrutantes scrutationes. Quid est quod dixisti, ò infelix astutia? Tantumne deseris lucem consilii pietatis, & in profunda versutiæ demergeris, ut hoc dicas: Dicite, quia vobis dormientibus venerunt discipuli ejus, & abstulerunt eum? Dormientes testes adhibes? Verè tu ipse obdor-

Digitized by Google

misti, qui scrutando talia defecisti.

℟. Ecce quomodo moritur justus, & nemo percipit corde: & viri justi tolluntur, & nemo considerat: à facie iniquitatis sublatus est justus: * Et erit in pace memoria ejus. ℣. Tamquam agnus coram tondente se obmutuit, & non aperuit os suum: de angustia, & de judicio sublatus est. Et erit in pace. Ecce quomodo.

Tercer Nocturno. Aña.

Deus adjuvat me, & Dominus susceptor est animæ meæ.

Salmo 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * & in virtute tua judica me.

Deus exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, & fortes quæsierunt animam meam: * & non

Digitized by Google

proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * & Dominus susceptor est animæ meæ.

Averte mala inimicis meis: * & in veritate tua disperde illos.

Voluntariè sacrificabo tibi: * & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * & super inimicos meos despexit oculus meus.

Antífona. Deus adjuvat me, & Dominus susceptor est animæ meæ.

Antífona. In pace factus est locus ejus, & in Sion habitatio ejus.

Salmo 75.

Notús in Judæa Deus: * in Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * & habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, &

Digitized by Google

bellum.

Illuminans tu mirabiliter à montibus æternis, * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum: * & nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua Deus Jacob, * dormitaverunt qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es: & quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo auditum fecisti judicium: * terra tremuit & quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus: * ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: * & reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi.

Vovète, & reddite Domino Deo vestro: * omnes qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili & ei qui aufert spiritum principum, * terribili apud reges terræ.

Digitized by Google

Antífona. In pace factus est locus ejus, & in Sion habitatio ejus.

Antífona. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Salmo 87.

Domine Deus salutis meæ, * in die clamavi, & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea: * & vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendentibus in lácum, * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum non es memor ampliùs: * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferio-

Digitized by Google

ri: * in tenebrosis, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus: * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me: * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, & non egrediebar: * oculi mei languerunt præ inopia.

Clamavi ad te Domine tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia: * aut medici suscitabunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam:* & veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua, * & justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te Domine clamavi: * & manè oratio mea præveniet te.

Ut quid Domine repellis ora-

Digitized by Google

tionem meam: * avertis faciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea: * exaltatus autem, humiliatus sum, & conturbatus.

In me transierunt iræ tuæ: * & terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die: * circumdederunt me simul.

Elongasti à me amicum, & proximum. * & notos meos à miseria.

Antífona. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber. ℣. In pace factus est locus ejus. ℟. Et in Sion habitatio ejus. Pater noster. *Baxo.*

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebræos.

Leccion vij. Cap. 9. *c.*

Christus assistens Pontifex

Digitized by Google

futurorum bonorum, per amplius & perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis: neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta, æterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum & taurorum, & cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quantò magis sanguis Christi, qui per Spiritum Sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi?

℟. Astiterunt reges terræ, & principes convenerunt in unum: * Adversus Dominum, & adversus Christum ejus. ℣. Quare fremuerunt Gentes, & populi meditati sunt inania? Adversus.

Digitized by Google

Leccion viij.

Et ideo novi testamenti mediator est: ut morte intercedente, in redemptionem earum prævaricationum, quæ erant sub priori Testamento, repromissionem accipiant, qui vocati sunt, æternæ hæreditatis. Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.

℟. Æstimatus sum cum descendentibus in lacum: * Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber. ℣. Posuerunt me in lacu inferiori, in tenebrosis, & in umbra mortis, Factus sum.

Digitized by Google

Leccion ix.

Lecto enim omni mandato legis à Moyse universo populo accipiens sanguinem vitulorum & hircorum, cum aqua & lana coccinea & hyssopo: ipsum quoque librum & omnem populum aspersit, dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernaculum, & omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit. Et omnia penè in sanguine secundùm legem mundantur: & sine sanguinis effusione non fit remissio.

℟. Sepulto Domino, signatum est monumentum, volventes lapidem ad ostium monumenti: * Ponentes milites, qui custodirent illum. ℣. Accedentes principes sacerdotum ad Pilatum, petierunt illum. Ponentes. Sepulto Domino.

Digitized by Google

Á LAUDES.

Antífona.

O Mors, ero mors tua, morsus tuus ero inferne. *Salm.* Miserere mei Deus. 153.

Antífona. Plangent eum quasi unigenitum, quia innocens Dominus occisus est.

Salmo 42.

Judica me Deus, & discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo & doloso erue me.

Quia tu es Deus fortitudo mea: * quare me repulisti? Et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Digitized by Google

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, & Deus meus.

Antífona. Plangent eum quasi unigenitum, quia innocens Dominus occisus est.

Antífona. Attendite universi populi, & videte dolorem meum. *Salmo.* Deus, Deus meus. 158.

Antífona. A porta inferi erue Domine animam meam.

Cántico de Ezequías. Isaiæ 38. b.

Ego dixi: In dimidio dierum meorum * vadam ad portas inferi.

Quæsivi residuum annorum meorum: * dixi: Non videbo

Digitized by Google

Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultrà, * & habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est, & convoluta est à me, * quasi tabernaculum pastorum.

Præcisa est velut à texente, vita mea, dum adhuc ordirer, succidit me: * de manè usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad manè: * quasi leo sic contrivit omnia ossa mea.

De manè usque ad vesperam finies me: * sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei, * suspicientes in excelsum.

Domine vim patior, responde pro me: * Quid dicam, aut quid respondebit mihi cùm ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos * in amaritudine animæ meæ.

Digitized by Google

Domine si sic vivitur, & in talibus vita spiritus mei, corripies me, & vivificabis me: * Ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruisti animam meam ut non periret, * projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Quia non infernus confitebitur tibi neque mors laudabit te: * non expectabunt qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

Vivens vivens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie: * pater filiis notam faciet veritatem tuam.

Domine salvum me fac, * & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitæ nostræ in domo Domini.

Antífona. A porta inferi erue Domine animam meam.

Antífona. O vos omnes qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor sicut dolor

Digitized by Google

meus. *Salmo.* Laudate Dominum de cœlis 164. ℣. Caro mea requiescet in spe. ℟. Et non dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Al Benedictus, *Antífona.*

Mulieres sedentes ad monumentum lamentabantur, flentes Dominum. ℣. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis: propter quod & Deus exaltavit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Pater noster. *Bajo.* *Salmo* Miscrere mei Deus 153.

Oracion.

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus noster Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, & crucis subire tormentum. Qui tecum vivit & regnat, in unitate Spiritus Sancti Deus.

Digitized by Google

Y así se dice hasta nona.

Dichas las Horas como arriba, se dice la Misa como se suele.

Statio ad S. Joan. in Laterano.

Cúbrense los Altares á hora competente, y se dicen las Horas, sin encender las velas hasta el principio de la Misa. Mientras tanto se enciende fuera de la Iglesia fuego con pedernal, y con él se encienden algunos carbones. Acabada Nona, el Sacerdote se pone amito, alba, cíngulo, estola y capa morada (ó sin casulla si quiere) asístentes los Ministros con Cruz, agua bendita, é incienso: y delante de la puerta de la Iglesia, ó en la misma puerta, si pudiere ser, bendice el fuego nuevo, y dice:

℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Digitized by Google

Oremus. *Oracion.*

Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem, claritatis tuæ ignem fidelibus contulisti, productum è silice, nostris profuturum usibus; novum hunc ignem sanc ✠ tifica, & concede nobis, ita per hæc festa Paschalia cœlestibus desideriis inflammari: ut ad perpetuæ claritatis, puris mentibus, valeamus festa pertingere. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, lumen indeficiens, qui es conditor omnium luminum: bene ✠ dic hoc lumen, quod à te sanctificatum atque benedictum est, qui illuminasti omnem mundum: ut ab eo lumine accendamur, atque illumi-

Digitized by Google

nemur igne claritatis tuæ: & sicut illuminasti Moysen exeuntem de Ægypto, ita illumines corda & sensus nostros; ut ad vitam & lucem æternam pervenire mereamur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, benedicentibus nobis hunc ignem in nomine tuo, & unigeniti Filii tui Dei ac Domini nostri Jesu Christi, & Spiritus Sancti, cooperari digneris: & adjuva nos contra ignita tela inimici, & illustra gratia cœlesti. Qui vivis & regnas cum eodem Unigenito tuo, & Spiritu Sancto, Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Luego bendice cinco granos de incienso para ponerlos en el Cirio Pascual: y sin decir Oremus, *dice esta Colecta:*

Digitized by Google

Veniat, quæsumus, omnipotens Deus, super hoc incensum larga tuæ bene ✠ dictionis infusio: & hunc nocturnum splendorem invisibilis regenerator accende: ut non solùm sacrificium, quod hac nocte litatum est, arcana luminis tui admixtione refulgeat; sed in quocumque loco ex hujus sanctificationis mysterio aliquid fuerit deportatum, expulsa diabolicæ fraudis nequitia, virtus tuæ majestatis assistat. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

℣ *Mientras se bendicen los granos de incienso, un Acólito tomará algunas ascuas del brasero bendito, y las pondrá en el incensario. Y acabada de decir la Oracion sobredicha, el Sacerdote tomará incienso de la navecilla, y lo pondrá en el incensario, y lo bendecirá como se suele: luego rociará tres ve-*

Digitized by Google

ces con agua bendita los granos y fuego, diciendo en voz baja: Asperges me, *sin canto, ni Salmo, y los incensará tres veces. Mientras tanto se apagan todas las lámparas de la Iglesia para volverlas á encender con el dicho fuego. El Diácono con Dalmática blanca toma la vara que tiene tres candelas distintas en el triángulo superior. Precede el que lleva el incensario con otro Acólito que llevará en un plato los cinco granos de incienso; sigue el Subdiácono con la Cruz, y el Clero por su orden; luego el Diácono con la vara de las tres candelas, y al fin el Sacerdote; luego que se entra en la Iglesia, el Diácono inclina su vara, y un Acólito con una vela encendida con fuego nuevo enciende una vela de la dicha vara, enarbola la vara el Diácono, él, y todos se hincan de rodillas, excepto el*

Digitized by Google

Subdiácono porque tiene la Cruz; *y el Diácono canta solo*: Lumen Christi: *responden todos*: ℟. Deo gratias.

Estando en medio de la Iglesia encienden otra vela, *y de rodillas como antes*, *en voz mas alta vuelve á cantar*: Lumen Christi. ℟. Deo gratias.

Estando delante del Altar encienden la última, *y otra vez de rodillas*, *en voz aun mas sonora*, *repite*: Lumen Christi. ℟. Deo gratias.

Luego el Sacerdote sube al Altar, *y se pone al lado de la Epístola. El Diácono da la vara á un Acólito*, *y tomando el libro*, *pide la bendicion al Sacerdote*, *como si hubiera de cantar el Evangelio. Darásela el Sacerdote por estas palabras*: Dominus sit in corde tuo, & in labiis tuis: ut dignè & competenter annunties suum Paschale præconium: in nomine Patris, & Filii, ✠ & Spiri-

Digitized by Google

tus Sancti, Amen.

Luego se llega al facistol y puesto el libro en él, inciensa. Estará á su mano derecha el Subdiácono con la Cruz, y el que tiene el incensario; al otro lado los Acólitos, el uno con la vara de las tres velas, y el otro con los granos de incienso en un plato. Luego se levantan todos como se suele hacer al Evangelio, y canta el Diácono:

Exultet jam angelica turba cœlorum: exultent divina mysteria: & pro tanti Regis victoria, tuba insonet salutaris. Gaudeat & tellus tantis irradiata fulgoribus: & æterni Regis splendore illustrata, totius orbis sentiat amisisse caliginem. Lætetur & Mater Ecclesia tanti luminis adornata fulgoribus, & magnis populorum vocibus hæc aula resultet. Quapropter adstantes vos, fratres charissimi,

Digitized by Google

ad tam miram hujus sancti luminis claritatem, unà mecum, quæso, Dei omnipotentis misericordiam invocate. Ut qui me non meis meritis intra Levitarum numerum dignatus est aggregare, luminis sui claritatem infundens, Cerei hujus laudem implere perficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui cum eo vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gratias agamus Domino Deo nostro.

℟. Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est, invisibilem Deum Patrem omnipotentem, Filiumque ejus unigenitum Dominum nostrum Jesum Christum, toto cordis ac

Digitized by Google

mentis affectu, & vocis ministerio personare. Qui pro nobis æterno Patri Adæ debitum solvit, & veteris piaculi cautionem pio cruore detersit. Hæc sunt enim festa Paschalia, in quibus verus ille Agnus occiditur, cujus sanguine postes fidelium consecrantur. Hæc nox est, in qua primum patres nostros filios Israël eductos de Ægypto, Mare rubrum sicco vestigio transire fecisti. Hæc igitur nox est, quæ peccatorum tenebras columnæ illuminatione purgavit. Hæc nox est, quæ hodie per universum mundum, in Christo credentes, à vitiis sæculi, & caligine peccatorum segregatos reddit gratiæ, sociat sanctitati. Hæc nox est, in qua destructis vinculis mortis, Christus ab inferis victor ascendit. Nihil enim nobis nasci profuit, nisi redimi profuisset. O mira circa nos tuæ pietatis dignatio! O inæstimabilis dilectio charitatis, ut ser-

Digitized by Google

vum redimeres, Filium tradidistil O certè necessarium Adæ peccatum, quod Christi morte deletum est! O felix culpa, quæ talem ac tantum meruit habere Redemptorem! O verè beata nox, quæ sola meruit scire tempus & horam in qua Christus ab inferis resurrexit! Hæc nox est, de qua scriptum est: Et nox sicut dies illuminabitur: & nox illuminatio mea in deliciis meis. Hujus igitur sanctificatio noctis fugat scelera, culpas lavat; & reddit innocentiam lapsis, & mœstis lætitiam. Fugat odia, concordiam parat, & curvat imperia (*Aquí el Diácono pone los cinco granos de incienso bendito en el Cirio en forma de Cruz.*) In hujus igitur noctis gratia, suscipe sancte Pater, incensi hujus sacrificium vespertinum: quod tibi in hac Cerei oblatione solemni, per ministrorum manus de operibus apum, sacrosancta reddit Ec-

Digitized by Google

clesia. Sed jam columnæ hujus præconia novimus, quam in honorem Dei rutilans ignis accendit. (*Llegando aquí el Diácono enciende el Cirio con una de las tres velas que estan en la vara*) Qui licèt sit divisus in partes, mutuati tamen luminis detrimenta non novit. Alitur enim liquantibus ceris, quas in substantiam pretiosæ hujus lampadis, apis mater eduxit. (*Enciéndense las lámparas*). O verè beata nox, quæ expoliavit Ægyptios, ditavit Hebræos! Nox, in qua terrenis cœlestia, humanis divina junguntur. Oramus ergo te, Domine, ut Cereus iste in honorem tui nominis consecratus, ad noctis hujus caliginem destruendam, indeficiens perseveret. Et in odorem suavitatis acceptus, supernis luminaribus misceatur. Flammas ejus lucifer matutinus inveniat. Ille, inquam, lucifer, qui nescit occasum. Ille, qui regres-

Digitized by Google

sus ab inferis, humano generi serenus illuxit. Precamur ergo te Domine: ut nos famulos tuos, omnemque clerum, & devotissimum populum, unà cum beatissimo Papa nostro N. & Antistite nostro N. quiete temporum concessa, in his Paschalibus gaudiis, gubernare, & conservare digneris. Respice etiam ad devotissimum (*Si no estuviere aun coronado, se dirá* electum Imperatorem) Imperatorem nostrum N. cujus te Deus desiderii vota prænoscens, ineffabili pietatis & misericordiæ tuæ munere, tranquillum perpetuæ pacis accommoda, & cœlestem victoriam cum omni populo suo. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣ *En acabando de bendecir el Cirio, el Diácono se quita*

Digitized by Google

los ornamentos blancos, y se pone los violados, y vase á estar con el Sacerdote, que dejando la capa, tomará manípulo y casulla violada. Luego se leerán las Profecías sin título alguno; y el Sacerdote las leerá tambien bajo en el mismo Altar al lado de la Epístola. Al fin de las Profecías se dicen las Oraciones que se pondrán abajo. Mientras se leen las Profecías, ó poco antes, los Presbíteros catequizarán los Catecúmenos, que se hubieren de bautizar, y los prepararán para el bautismo.

Profecía primera. Genes. 1. & 2.

In principio creavit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inanis & vacua, & tenebræ erant super faciem abyssi: & Spiritus Dei ferebatur super aquas. Dixitque Deus: Fiat lux.

Digitized by Google

Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: & divisit lucem à tenebris. Apellavitque lucem diem, & tenebras noctem. Factumque est vespere & manè dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in medio aquarum: & dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas quæ erant sub firmamento, ab his quæ erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmamentum, Cœlum: & factum est vespere & manè, dies secundus. Dixit verò Deus: Congregentur aquæ quæ sub cœlo sunt, in locum unum: & appareat arida. Et factum est ita. Et vocavit Deus aridam, Terram, congregationesque aquarum appellavit maria. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: Germinet terra herbam virentem, & facientem semen, & lignum pomiferum faciens fructum juxta genus suum, cujus

Digitized by Google

semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et protulit terra herbam virentem, & facientem semen juxta genus suum, lignumque faciens fructum, & habens unumquodque sementem secundùm speciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est vespere & manè, dies tertius. Dixit autem Deus: Fiant luminaria in firmamento cœli, & dividant diem ac noctem, & sint in signa & tempora, & annos: ut luceant in firmamento cœli, & illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminaria magna: luminare majus, ut præesset diei: & luminare minus, ut præesset nocti, & stellas. Et posuit eas in firmamento cœli, ut lucerent super terram, & præessent diei ac nocti, & dividerent lucem ac tenebras. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est vespere & manè, dies quartus. Dixit etiam Deus: Produ-

Digitized by Google

cant aquæ reptile animæ viventis, & volatile super terram sub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grandia, & omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquæ in species suas, & omne volatile secundùm genus suum, & vidit Deus quòd esset bonum. Benedixitque eis, dicens: Crescite & multiplicamini, & replete aquas maris: avesque multiplicentur super terram. Et factum est vespere et manè, dies quintus. Dixit quoque Deus: Producat terra animam viventem in genere suo, jumenta, & reptilia, & bestias terræ secundùm species suas. Factumque est ita. Et fecit Deus bestias terræ juxta species suas & jumenta, & omne reptile terræ in genere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum, & ait: Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram: & præsit piscibus maris, & volatilibus

Digitized by Google

cœli, & bestiis, universæque terræ, omnique reptili, quod movetur in terra. Et creavit Deus hominem ad imaginem suam: ad imaginem Dei creavit illum, masculum & feminam creavit eos. Benedixitque illis Deus, & ait: Crescite, & multiplicamini, & replete terram, & subjicite eam, & dominamini piscibus maris, & volatilibus cœli, & universis animantibus, quæ moventur super terram. Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, & universa ligna quæ habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam: & cunctis animantibus terræ, omnique volucri cœli, & universis quæ moventur in terra, & in quibus est anima vivens, ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. Vidit Deus cuncta quæ fecerat: & erant valdè bona. Et factum est vespere & manè, dies sex-

Digitized by Google

tus. Igitur perfecti sunt cœli & terra, & omnis ornatus eorum. Complevitque Deus die septimo opus suum, quod fecerat: & requievit die septimo ab universo opere, quod patrarat.

Acabada la Profecía, dice el Sacerdote, Oremus; *el Diácono*, Flectamus genua, *y el Subdiácono*, Levate.

Oracion.

Deus, qui mirabiliter creasti hominem, & mirabiliùs redemisti: da nobis quæsumus, contra oblectamenta peccati, mentis ratione persistere; ut mereamur ad æterna gaudia pervenire. Per Dominum.

Profecía segunda.
Genes. cap. 5. d. 6. & 8.

Noe verò cùm quingentorum esset annorum, genuit Sem, Cham, & Japheth. Cumque cœ-

Digitized by Google

pissent homines multiplicari super terram, & filias procreassent, videntes filii Dei filias hominum, quòd essent pulchræ, acceperunt sibi uxores ex omnibus, quas elegerant. Dixitque Deus: Non permanebit spiritus meus in homine in æternum, quia caro est: eruntque dies illius centum viginti annorum. Gigantes autem erant super terram in diebus illis. Postquam enim ingressi sunt filii Dei ad filias hominum, illæque genuerunt, isti sunt potentes à sæculo viri famosi. Videns autem Deus quòd multa malitia hominum esset in terra, & cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore: pœnituit eum quòd hominem fecisset in terra. Et tactus dolore cordis intrinsecùs, delebo, inquit, hominem, quem creavi, à facie terræ, ab homine usque ad animantia, à reptili usque ad volucres cœli. Pœnitet enim me

Digitized by Google

fecisse eos. Noe verò invenit gratiam coram Domino. Hæ sunt generationes Noe: Noe vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit. Et genuit tres filios, Sem, Cham, & Japheth. Corrupta est autem terra coram Deo, & repleta est iniquitate. Cùmque vidisset Deus terram esse corruptam (omnis quippe caro corruperat viam suam super terram) dixit ad Noe: Finis universæ carnis venit coram me: repleta est terra iniquitate à facie eorum: & ego disperdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigatis; mansiunculas in arca facies, & bitumine linies intrinsecus & extrinsecus. Et sic facies eam: Trecentorum cubitorum erit longitudo arcæ, quinquaginta cubitorum latitudo, & triginta cubitorum altitudo illius. Fenestram in arca facies, & in cubito consummabis summitatem ejus, ostium au-

Digitized by Google

tem arcæ pones ex latere deorsum, cœnacula, & tristega facies in ea. Ecce ego adducam aquas diluvii super terram, ut interficiam omnem carnem, in qua spiritus vitæ est subter cœlum. Universa quæ in terra sunt, consumentur. Ponamque fœdus meum tecum, & ingredieris arcam tu, & filii tui, uxor tua, & uxores filiorum tuorum tecum. Et ex cunctis animantibus universæ carnis bina induces in arcam, ut vivant tecum, masculini sexus & femenini. De volucribus juxta genus suum, & de jumentis in genere suo, & ex omni reptili terræ secundùm genus suum: bina de omnibus ingredientur tecum, ut possint vivere. Tolles igitur tecum ex omnibus escis, quæ mandi possunt, & comportabis apud te: & erunt tam tibi, quam illis in cibum. Fecit igitur Noe omnia, quæ præceperat illi Deus. Eratque sexcentorum annorum quan-

Digitized by Google

do diluvii aquæ inundaverunt super terram. Rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataractæ cœli apertæ sunt, & facta est pluvia super terram quadraginta diebus & quadraginta noctibus. In articulo diei illius ingressus est Noe, & Sem, & Cham, & Japheth, filii ejus, uxor illius, & tres uxores filiorum ejus cum eis, in arcam: ipsi & omne animal secundùm genus suum, universaque jumenta in genere suo, & omne quod movetur super terram in genere suo, cunctumque volatile secundùm genus suum. Porrò arca ferebatur super aquas. Et aquæ prævaluerunt nimis super terram: opertique sunt omnes montes excelsi sub universo cœlo. Quindecim cubitis altior fuit aqua super montes, quos operuerat. Consumptaque est omnis caro, quæ movebatur super terram, volucrum, animantium, bestiarum, omniumque repti-

Digitized by Google

lium quæ reptant super terram. Remansit autem solus Noe, & qui cum eo erant in arca. Obtinueruntque aquæ terram centum quinquaginta diebus. Recordatus autem Deus Noe, cunctorumque animantium, & omnium jumentorum, quæ erant cum eo in arca, adduxit spiritum super terram, & imminutæ sunt aquæ. Et clausi sunt fontes abyssi, & cataractæ cœli, & prohibitæ sunt pluviæ de cœlo. Reversæque sunt aquæ de terra euntes & redeuntes, & cœperunt minui post centum quinquaginta dies. Cùmque transissent quadraginta dies, aperiens Noe fenestram arcæ, quam fecerat, dimisit corvum: qui egrediebatur, & non revertebatur, donec siccarentur aquæ super terram. Emisit quoque columbam post eum, ut videret si jam cessassent aquæ super faciem terræ. Quæ cùm non invenisset ubi requiesceret pes ejus,

Digitized by Google

reversa est ad eum in arcam: aquæ enim erant super universam terram: extenditque manum, & apprehensam intulit in arcam. Expectatis autem ultrà septem diebus aliis, rursum dimisit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vesperam, portans ramum olivæ virentibus foliis in ore suo. Intellexit ergo Noe quòd cessassent aquæ super terram. Expectavitque nihilominus septem alios dies: & emisit columbam, quæ non est reversa ultra ad eum. Locutus est autem Deus ad Noe, dicens: Egredere de area tu, & uxor tua, filii tui, & uxores filiorum tuorum tecum. Cuncta animantia, quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatilibus, quam in bestiis & universis reptilibus, quæ reptant super terram, educ tecum, & ingredimini super terram: crescite, & multiplicamini super eam. Egressus est ergo Noe, & filii ejus: uxor

Digitized by Google

illius, & uxores filiorum ejus cum eo. Sed & omnia animantia, jumenta, & reptilia quæ reptant super terram secundùm genus suum, egressa sunt de arca. Ædificavit autem Noe altare Domino: & tollens de cunctis pecoribus & volucribus mundis, obtulit holocausta super altare. Odoratusque est Dominus odorem suavitatis.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus incommutabilis virtus, & lumen æternum: respice propitius ad totius Ecclesiæ tuæ mirabile sacramentum, & opus salutis humanæ, perpetuæ dispositionis effectu tranquillius operare: totusque mundus experiatur & videat, dejecta erigi, inveterata renovari, & per ipsum redire omnia in integrum, à quo sumpsere principium,

Digitized by Google

Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit.

Profecía tercera. Geness 22.

In diebus illis: Tentavit Deus Abraham, & dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille respondit: Adsum. Ait illi: Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis, Isaac, & vade in terram visionis: atque ibi offeres eum in holocaustum super unum montium quem monstravero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit asinum suum: ducens secum duos juvenes, & Isaac filium suum. Cùmque conscidisset ligna in holocaustum, abiit ad locum quem præceperat ei Deus. Die autem tertio, elevatis oculis, vidit locum procul: dixitque ad pueros suos: expectate hìc cum asino: ego & puer illuc usque properantes, postquam adoraverimus,

Digitized by Google

revertemur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, & imposuit super Isaac filium suum: ipse verò portabat in manibus ignem & gladium. Cùmque duo pergerent simul, dixit Isaac patri suo: Pater mi. At ille respondit: quid vis fili? Ecce, inquit, ignis & ligna, ubi est victima holocausti? Dixit autem Abraham: Deus providebit sibi victimam holocausti, fili mi. Pergebant ergo pariter: & venerunt ad locum, quem ostenderat ei Deus, in quo ædificavit altare, & desuper ligna composuit: cumque alligasset Isaac filium suum, posuit eum in altare super struem lignorum. Extenditque manum, & arripuit gladium, ut immolaret filium suum. Et ecce Angelus Domini de cœlo clamavit, dicens: Abraham, Abraham. Qui respondit: Adsum. Dixitque ei: Non extendas manum tuam super puerum, neque facias illi quid-

Digitized by Google

quam: nunc cognovi quòd times Deum, & non pepercisti unigenito filio tuo propter me. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hærentem cornibus, quem assumens obtulit holocaustum pro filio. Appellavitque nomen loci illius, Dominus videt. Unde usque hodie dicitur: In monte Dominus videbit. Vocavit autem Angelus Domini Abraham secundò de cœlo, dicens: Per memetipsum juravi, dicit Dominus: quia fecisti hanc rem, & non pepercisti filio tuo unigenito propter me, benedicam tibi: & multiplicabo semen tuum sicut stellas cœli, & velut arenam, quæ est in littore maris: possidebit semen tuum portas inimicorum suorum, & benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci meæ. Reversus est Abraham ad pueros suos, abieruntque Bersabee simul, & ha-

Digitized by Google

bitavit ibi.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus, fidelium Pater summe, qui in toto orbe terrarum, promissionis tuæ filios diffusa adoptionis gratia multiplicas, & per Paschale sacramentum, Abraham puerum tuum universarum, sicut jurasti, gentium efficis patrem, da populis tuis dignè ad gratiam tuæ vocationis introire. Per Dominum.

Profecía cuarta. Ex. 14. *f.* & 15.

In diebus illis: Factum est in vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiorum per columnam ignis & nubis, interfecit exercitum eorum, & subvertit rotas

Digitized by Google

curruum, ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Ægyptii: Fugiamus Israëlem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super mare: ut revertantur aquæ ad Ægyptios super currus & equites eorum. Cùmque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo diluculo ad priorem locum: fugientibusque Ægyptiis occurrerunt aquæ, & involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reversæque sunt aquæ, & operuerunt currus & equites cuncti exercitus Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem superfuit ex eis. Filii autem Israël perrexerunt per medium sicci maris, & aquæ eis erant quasi pro muro à dextris & à sinistris: liberavitque Dominus in die illa Israël de manu Ægyptiorum. Et viderunt Ægyptios mortuos super littus maris, & ma-

Digitized by Google

num magnam quam exercuerat Dominus contra eos. Timuitque populus Dominum, & crediderunt Domino, & Moysi servo ejus. Tunc cecinit Moyses & filii Israël carmen hoc Domino, & dixerunt.

Tracto. Cantemus Domino, gloriosè enim honorificatus est: equum & ascensorem projecit in mare: adjutor & protector factus est mihi in salutem. ℣. Hic Deus meus, & honorificabo eum: Deus patris mei, & exaltabo eum. ℣. Dominus conterens bella: Dominus nomen est illi.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus, cujus antiqua miracula etiam nostris sæculis coruscare sentimus, dum quod uni populo, à persecutione Ægyptiaca liberando, dexteræ tuæ

Digitized by Google

potentia contulisti, id in salutem Gentium per aquam regenerationis operaris: præsta, ut in Abrahæ filios, & in Israëliticam dignitatem, totius mundi transeat plenitudo. Per Dominum nostrum.

Profecía quinta. Is. 54. g. & 55.

Hæc est hæreditas servorum Domini, & justitia eorum, apud me, dicit Dominus. Omnes sitientes venite ad aquas: & qui non habetis argentum, properate, emite, & comedite: venite, emite absque argento, & absque ulla commutatione, vinum & lac. Quare appenditis argentum non in panibus, & laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me, & comedite bonum: & delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram, & venite ad me: audite, & vi-

Digitized by Google

vet anima vestra, & feriam vobiscum pactum sempiternum, misericordias David fideles. Ecce testem populis dedi eum, ducem ac præceptorem Gentibus. Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis; & Gentes, quæ te non cognoverunt, ad te current propter Dominum Deum tuum, & Sanctum Israël, quia glorificavit te. Quærite Dominum, dum inveniri potest: invocate eum, dum propè est. Derelinquat impius viam suam, & vir iniquus cogitationes suas, & revertatur ad Dominum, & miserebitur ejus, & ad Deum nostrum, quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ: neque viæ vestræ, viæ meæ, dicit Dominus. Quia sicut exaltantur cœli à terra, sic exaltatæ sunt viæ meæ à viis vestris, & cogitationes meæ à cogitationibus vestris. Et quomodo descendit imber, & nix de cœlo, & illuc

Digitized by Google

ultrà non revertitur, sed inebriat terram, & infundit eam, & germinare eam facit, & dat semen serenti, & panem comedenti; sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur ad me vacuum, sed faciet quæcumque volui, & prosperabitur in his, ad quæ misi illud: dicit Dominus omnipotens.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Omnipotens sempiterne Deus, multiplica in honorem nominis tui quod patrum fidei spopondisti, & promissionis filios sacra adoptione dilata: ut quod priores sancti non dubitaverunt futurum, Ecclesia tua magna jam ex parte cognoscat impletum. Per Dominum nostrum.

Digitized by Google

Profecía sexta. Baruch 3. c.

Audi Israël mandata vitæ: auribus percipe, ut scias prudentiam. Quid est Israël, quòd in terra inimicorum es? Inveterasti in terra aliena, coinquinatus es cum mortuis: deputatus es cum descendentibus in infernum. Dereliquisti fontem sapientiæ. Nam si in via Dei ambulasses, habitasses utique in pace sempiterna. Disce ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi sit intellectus, ut scias simul ubi sit longiturnitas vitæ & victus, ubi sit lumen oculorum, & pax. Quis invenit locum ejus? Et quis intravit in thesauros ejus? Ubi sunt principes Gentium & qui dominantur super bestias, quæ sunt super terram? Qui in avibus cœli ludunt, qui argentum thesaurizant, & aurum, in quo fidunt homines, & non est finis acquisitionis eorum?

Digitized by Google

Qui argentum fabricant, & soliciti sunt, nec est inventio operum illorum? Exterminati sunt, & ad inferos descenderunt, & alii loco eorum surrexerunt. Juvenes viderunt lumen, & habitaverunt super terram: viam autem disciplinæ ignoraverunt, neque intellexerunt semitas ejus, neque filii eorum susceperunt eam, à facie ipsorum longè facta est: non est audita in terra Chanaan, neque visa est in Theman. Filii quoque Agar, qui exquirunt prudentiam quæ de terra est, negotiatores Merrhæ, & Theman, & fabulatores, & exquisitores prudentiæ et intelligentiæ: viam autem sapientiæ nescierunt, neque commemorati sunt semitas ejus. O Israël, quàm magna est domus Dei, & ingens locus possessionis ejus! Magnus est, & non habet finem; excelsus & immensus. Ibi fuerunt gigantes nominati illi, qui ab

Digitized by Google

initio fuerunt, statura magna, scientes bellum. Non hos elegit Dominus, neque viam disciplinæ invenerunt: propterea perierunt. Et quoniam non habuerunt sapientiam, interierunt propter suam insipientiam. Quis ascendit in cœlum, & accepit eam, & eduxit eam de nubibus? Quis transfretavit mare, & invenit illam: & attulit illam super aurum electum? Non est qui possit scire vias ejus, neque qui exquirat semitas ejus: sed qui scit universa, novit eam, & adinvenit eam prudentia sua: qui præparabit terram in æterno tempore, & replevit eam pecudibus, & quadrupedibus: qui emittit lumen, & vadit, & vocavit illud, & obedit illi in tremore. Stellæ autem dederunt lumen in custodiis suis, & lætatæ sunt: vocatæ sunt, & dixerunt: Adsumus, & luxerunt ei cum jucunditate, qui fecit illas. Hic est Deus noster, & non

Digitized by Google

æstimabitur alius adversus eum. Hic adinvenit omnem viam disciplinæ, & tradidit illam Jacob puero suo, & Israël dilecto suo. Post hæc in terris visus est, & cum hominibus conversatus est.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus, qui Ecclesiam tuam semper Gentium vocatione multiplicas: concede propitius; ut quos aqua baptismatis abluis, continua protectione tuearis. Per Dominum nostrum.

Profecía séptima. Ezech. 37.

In diebus illis: Facta est super me manus Domini, & eduxit me in spiritu Domini, & dimisit me in medio campi, qui erat plenus ossibus, & circumduxit me per ea in gyro: Erant autem multa valdè super faciem

Digitized by Google

campi, siccaque vehementer. Et dixit ad me: Fili hominis, putasne vivent ossa ista? Et dixi: Domine Deus, tu nosti. Et dixit ad me: Vaticinare de ossibus istis, & dices eis: ossa arida audite verbum Domini. Hæc dicit Dominus Deus ossibus his: Ecce ego intromittam in vos spiritum, & vivetis. Et dabo super vos nervos & succrescere faciam super vos carnes, & superextendam in vobis cutem: & dabo vobis spiritum, & vivetis, & scietis quia ego Dominus. Et prophetavi sicut præceperat mihi: factus est autem sonitus, prophetante me, & ecce commotio, & accesserunt ossa ad ossa, unumquodque ad juncturam suam. Et vidi, & ecce super ea nervi, & carnes ascenderunt, & extenta est in eis cutis desuper, & spiritum non habebant. Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum, vacinare fili hominis, & dices ad spiri-

Digitized by Google

tum: Hæc dicit Dominus Deus: A quatuor ventis veni spiritus, & insuffla super interfectos istos, & reviviscant. Et prophetavi sicut præceperat mihi: & ingressus est in ea spiritus, & vixerunt: steteruntque super pedes suos exercitus grandis nimis valde. Et dixit ad me: Fili hominis: ossa hæc universa domus Israël est. Ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, & periit spes nostra, & abscissi sumus. Propterea vaticinare, & dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego aperiam tumulos vestros, & educam vos de sepulchris vestris, populus meus, & inducam vos in terram Israël. Et scietis quia ego Dominus, cum aperuero sepulchra vestra, & eduxero vos de tumulis vestris, populo meus, & dedero spiritum meum in vobis, & vixeritis, & requiescere vos faciam super humum vestram: dicit Dominus omnipotens.

Digitized by Google

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus, qui nos ad celebrandum Paschale Sacramentum, utriusque testamenti paginis instruis: da nobis intelligere misericordiam tuam; ut ex perceptione præsentium munerum, firma sit expectatio futurorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Profecía octava. Isaiæ 4.

Apprehendent septem mulieres virum unum in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus, & vestimentis nostris operiemur: tantummodò invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium nostrum. In die illa erit germen Domini in magnificentia & gloria, & fructus terræ sublimis, & exul-

Digitized by Google

tatio his qui salvati fuerint de Israël. Et erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, & residuus in Jerusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerusalem. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, & sanguinem Jerusalem laverit de medio ejus, in spiritu judicii, & spiritu ardoris. Et creabit Dominus super omnem locum montis Sion, & ubi invocatus est, nubem per diem, & fumum, & splendorem ignis flammantis in nocte: super omnem enim gloriam protectio. Et tabernaculum erit in umbraculum diei ab æstu, & in securitatem, & absconsionem à turbine, & à pluvia.

Tracto. Vinea facta est dilecto in cornu, in loco uberi. ℣. Et maceriam circumdedit, & circumfodit, & plantavit vineam Sorec, & ædificavit turrim in medio ejus. ℣. Et torcular fodit in ea: vinea enim Domini Sa-

Digitized by Google

baoth, domus Israël est.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus, qui in omnibus Ecclesiæ tuæ filiis sanctorum Prophetarum voce manifestasti, in omni loco dominationis tuæ, satorem te bonorum seminum, & electorum palmitum esse cultorem: tribue populis tuis, qui & vinearum apud te nomine censentur & segetum: ut, spinarum & tribulorum squalore resecato, digna efficiantur fruge fecundi. Per Dominum nostrum.

Profecía nona. Exodi 12.

In diebus illis: Dixit Dominus ad Moysen & Aaron in terra Ægypti: Mensis iste vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni. Lo-

Digitized by Google

quimini ad universum cœtum filiorum Israël, & dicite eis: Decima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias & domos suas. Sin autem minor est numerus, ut sufficere possit ad vescendum agnum, assumet vicinum suum, qui junctus est domui suæ, juxta numerum animarum, quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus: juxta quem ritum tolletis & hœdum. Et servabitis eum usque ad quartamdecimam diem mensis hujus: immolabitque eum universa multitudo filiorum Israël ad vesperam. Et sument de sanguine ejus, ac ponent super utrumque postem, & in superliminaribus domorum, in quibus comedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, & azymos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum aqua,

Digitized by Google

sed tantùm assum igni: caput cum pedibuś ejus & intestinis vorabitis. Nec remanebit quidquam ex eo ùsque manè. Si quid residuum fuerit, igne comburetis: sic autem comedetis illum: Renes vestros accingetis, & calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus, & comedetis festinanter: est enim Phase (id est transitus) Domini.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Omnipotens sempiterne Deus, qui in omnium operum tuorum dispensatione mirabilis es: intelligant redempti tui non fuisse excellentiùs quòd initio factus est mundus, quàm quòd in fine sæculorum Pascha nostrum immolatus est Christus. Qui tecum vivit & regnat.

Digitized by Google

Profecía décima. Jonæ 3.

In diebus illis: Factum est verbum Domini ad Jonam Prophetam secundò, dicens: Surge, & vade in Ninivem civitatem magnam: & prædica in ea prædicationem, quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, & abiit in Ninivem juxta verbum Domini. Et Ninive erat civitas magna itinere dierum trium. Et cœpit Jonas introire in civitatem itinere diei unius: & clamavit & dixit: Adhuc quadraginta dies, & Ninive subvertetur. Et crediderunt viri Ninivitæ in Deum, & prædicaverunt jejunium, & vestiti sunt saccis à majore usque ad minorem. Et pervenit verbum ad regem Ninive: & surrexit de solio suo, & abjecit vestimentum suum à se; & indutus est sacco, & sedit in cinere. Et clamavit, & dixit in Ninive ex ore regis, & princi-

Digitized by Google

pum ejus, dicens: Homines, & jumenta, & boves, & pecora non gustent quidquam, nec pascantur, & aquam non bibant. Et operiantur saccis homines, & jumenta: & clament ad Dominum in fortitudine, & convertatur vir à via sua mala, & ab iniquitate, quæ est in manibus eorum. Quis scit, si convertatur, & ignoscat Deus: & revertatur à furore iræ suæ, & non peribimus? Et vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala: & misertus est populo suo, Dominus noster.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Oracion.

Deus, qui diversitatem Gentium in confessione tui nominis adunasti: da nobis & velle & posse quæ præcipis: ut populo ad æternitatem vocato, una

Digitized by Google

sit fides mentium, & pietas actionum. Per Dominum.

Profecía undecima. Deut. 31. f.

In diebus illis: Scripsit Moyses canticum, & docuit filios Israël. Præcepitque Dominus Josue filio Nun, & ait: Confortare, & esto robustus: tu enim introduces filios Israël in terram, quam pollicitus sum, & ego ero tecum. Postquam ergo scripsit Moyses verba legis hujus in volumine, atque complevit: præcepit Levitis, qui portabant arcam fœderis Domini, dicens: Tollite librum istum, & ponite eum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentionem tuam, & cervicem tuam durissimam. Adhuc vivente me, & ingrediente vobiscum, semper contentiosè egistis contra Dominum: quantò magis

Digitized by Google

cùm mortuus fuero? Congregate ad me omnes majores natu per tribus vestras, atque doctores, & loquar audientibus eis sermones istos, & invocabo contra eos cœlum & terram. Novi enim quòd post mortem meam iniquè agetis, & declinabitis citò de via, quam præcepi vobis, & occurrent vobis mala in extremo tempore, quando feceritis malum in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera manuum vestrarum. Locutus est ergo Moyses, audiente universo cœtu Israël, verba carminis hujus & ad finem usque complevit.

Tracto. Attende cœlum, & loquar: & audiat terra verba ex ore meo. ℣. Expectetur sicut pluvia eloquium tuum, & descendant sicut ros verba mea. ℣. Sicut imber super gramen, & sicut nix super fœnum: quia nomen Domini invocabo. ℣. Date magnitudinem Deo nos-

Digitized by Google

tro: Deus, vera opera ejus, & omnes viæ ejus judicia. ℣. Deus fidelis, in quo non est iniquitas: justus & sanctus Dominus.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Deus celsitudo humilium, & fortitudo rectorum, qui per sanctum Moysen puerum tuum ita erudire populum tuum sacri carminis tui decantatione voluisti, ut illa legis iteratio, fieret etiam nostra directio: excita in omnem justificatarum Gentium plenitudinem potentiam tuam, & da lætitiam, mitigando terrorem; ut omnium peccatis tua remissione deletis, quod denuntiatum est in ultionem, transeat in salutem. Per Dominum nostrum.

Profecía duodécima. Dan. 3.

In diebus illis: Nabuchodonosor rex fecit statuam auream,

Digitized by Google

altitudine cubitorum sexaginta, latitudine cubitorum sex, & statuit eam in campo Dura provinciæ Babylonis. Itaque Nabuchodonosor rex misit ad congregandos satrapas, magistratus, & judices, duces, et tyrannos, & præfectos, omnesque principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuæ, quam erexerat Nabuchodonosor rex. Tunc congregati sunt satrapæ, magistratus, & judices, duces, & tyranni, & optimates qui erant in potestatibus constituti, & universi principes regionum, ut convenirent ad dedicationem statuæ, quam erexerat Nabuchodonosor rex. Stabant autem in conspectu statuæ, quam posuerat Nabuchodonosor rex: & præco clamabat valenter: Vobis dicitur populis, tribubus, & linguis: In hora, qua audieritis sonitum tubæ, & fistulæ, & citharæ, sambucæ, & psalterii, & symphoniæ, & universi generis

Digitized by Google

musicorum, cadentes adorate statuam auream, quam constituit Nabuchodonosor rex. Si quis autem non postratus adoraverit, eàdem hora mittetur in fornacem ignis ardentis. Post hæc igitur statim ut audierunt omnes populi sonitum tubæ, fistulæ, & citharæ, sambucæ, & psalterii, & symphoniæ, & omnis generis musicorum, cadentes omnes populi, tribus, & linguæ adoraverunt statuam auream, quam constituerat Nabuchodonosor rex. Statimque in ipso tempore accedentes viri Chaldæi accusaverunt Judæos: dixeruntque Nabuchodonosor regi: Rex in æternum vive: tu rex posuisti decretum, ut omnis homo, qui audierit sonitum tubæ, fistulæ, & citharæ, sambucæ, & psalterii, & symphoniæ, & universi generis musicorum, prosternat se, & adoret statuam auream: si quis autem non procidens adoraverit, mit-

Digitized by Google

tatur in fornacem ignis ardentis. Sunt ergo viri Judæi, quos constituisti super opera regionis Babylonis, Sidrach, Misach, & Abdenago: viri isti contempserunt, rex, decretum tuum, deos tuos non colunt & statuam auream, quam erexisti, non adorant. Tunc Nabuchodonosor in furore, & in ira præcepit ut adducerentur Sidrach, Misach & Abdenago: qui confestim adducti sunt in conspectu regis. Pronuntiansque Nabuchodonosor rex, ait eis: Verè ne Sidrach, Misach, & Abdenago, deos meos non colitis, & statuam auream, quam constitui, non adoratis? Nunc ergo si estis parati, quacumque hora audieritis sonitum tubæ, fistulæ, citharæ, sambucæ, & psalterii, & simphoniæ, omnisque generis musicorum, prosternite vos, & adorate statuam, quam feci, quòd si non adoraveritis, eàdem hora mittemini

Digitized by Google

in fornacem ignis ardentis: & quis est Deus, qui eripiet vos de manu mea? Respondentes Sidrach, Misach. & Abdenago, dixerunt regi Nabuchodonosor: Non oportet nos de hac re respondere tibi. Ecce enim Deus noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, & de manibus tuis, ò rex, liberare. Quòd si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus, & statuam auream, quam erexisti, non adoramus. Tunc Nabuchodonosor repletus est furore: & aspectus faciei illius immutatus est super Sidrach, Misach, & Abdenago, & præcepit ut succenderetur fornax septuplum quàm succendi consueverat. Et viris fortissimis de exercitu suo jussit, ut ligatis pedibus Sidrach, Misach, & Abdenago, mitterent eos in fornacem ignis ardentis. Et confestim viri illi vincti, cum braccis suis, & tiaris,

Digitized by Google

& calceamentis, & vestibus, missi sunt in medium fornacis ignis ardentis: nam jussio regis urgebat: fornax autem succensa erat nimis. Porrò viros illos qui miserunt Sidrach, Misach, & Abdenago interfecit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, & Abdenago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati. Et ambulabant in medio flammæ laudantes Deum, & benedicentes Domino.

Aquí no se dice, Flectamus genua, *sino* Oremus.

Oracion.

Omnipotens sempiterne Deus, spes unica mundi, qui Prophetarum tuorum præconio præsentium temporum declarasti mysteria: auge populi tui vota placatus, quia in nullo fidelium, nisi ex tua inspiratione, proveniunt quarumlibet incre-

Digitized by Google

menta virtutum. Per Dominum.

Acabado todo esto, si la Iglesia tuviere Pila de Bautismo, la bendecirá el Sacerdote con capa violada; precederá la Cruz, candeleros, y un Cirio bendito encendido. Viene á la Pila el Sacerdote con el Clero, y Ministros vestidos, y mientras tanto se canta el Tracto que se sigue.

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum: ita desiderat anima mea ad te, Deus. ℣. Sitivit anima mea ad Deum vivum: quando veniam, & apparebo ante faciem Dei? ℣. Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte, dum dicitur mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus?

Luego el Sacerdote, antes de empezar á bendecir la Pila, dice esta Oracion cerca de la Pila.

℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Digitized by Google

Oremus. *Oracion.*

Omnipotens sempiterne Deus, respice propitius ad devotionem populi renascentis, qui sicut cervus aquarum tuarum expetit fontem: & concede propitius; ut fidei ipsius sitis baptismatis mysterio animam corpusque sanctificet. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

℟. Amen.

Luego empieza á bendecir la Pila del Bautismo, y dice.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Omnipotens sempiterne Deus, adesto magnæ pietatis tuæ mysteriis, adesto sacramentis: & ad recreandos novos populos, quos tibi fons baptismatis parturit, spiritum adoptionis emitte; ut quod nostræ humilitatis geren-

Digitized by Google

dum est ministerio, virtutis tuæ impleatur effectu. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Con voz mas sonora prosigue en tono de Prefacion.

Per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Sursum corda. ℟. Habemus ad Dominum. ℣. Gratias agamus Domino Deo nostro. ℟. Dignum & justum est. Verè dignum & justum est, æquum & salutare, nos tibi semper & ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui invisibili potentia, sacramentorum tuorum mirabiliter operaris effectum: & licèt nos tantis mysteriis exequendis simus indigni: tu tamen gratiæ tuæ dona non deserens,

Digitized by Google

etiam ad nostras preces, aures tuæ pietatis inclinas. Deus, cujus spiritus super aquas, inter ipsa mundi primordia ferebatur: ut jam tunc virtutem sanctificationis aquarum natura conciperet. Deus, qui nocentis mundi crimina per aquas abluens, regenerationis speciem in ipsa diluvii effusione signasti: ut unius ejusdemque elementi mysterio, & finis esset vitiis, & origo virtutibus. Respice Domine in faciem Ecclesiæ tuæ, & multiplica in ea regenerationes tuas, qui gratiæ tuæ affluentis impetu lætificas civitatem tuam: fontemque baptismatis aperis toto orbe terrarum Gentibus innovandis: ut tuæ majestatis imperio, sumat Unigeniti tui gratiam de Spiritu Sancto. (*En llegando aquí, el Sacerdote divide el agua en cruz con la mano, y la enjuga luego, diciendo*): Qui hanc aquam regenerandis hominibus præparatam, arcana

Digitized by Google

sui numinis admixtione fecundet; ut sanctificatione concepta, ab immaculato divini fontis utero, in novam renatam creaturam, progenies cœlestis emergat: Et quos aut sexus in corpore, aut ætas discernit in tempore, omnes in unam pariat gratia mater infantiam. Procul ergo hinc, jubente te, Domine, omnis spiritus immundus abscedat: procul tota nequitia diabolicæ fraudis absistat. Nihil hìc loci habeat contrariæ virtutis admixtio: non insidiando circumvolet: non latendo subrèpat: non inficiendo corrumpat. (*Toca el agua con la mano*). Sit hæc sancta & innocens creatura libera ab omni impugnatoris incursu, & totius nequitiæ purgata discessu. Sit fons vivus, aqua regenerans, unda purificans: ut omnes hoc lavacro salutifero diluendi, operante in eis Spiritu Sancto, perfectæ purgationis indulgentiam conse-

Digitized by Google

quantur. (*Hace tres cruces sobre la Pila y dice*): Undè benedico te creatura aquæ, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te in principio, verbo separavit ab arida, cujus spiritus super te ferebatur. (*Divide el agua con la mano, y la echa hácia las cuatro plagas del mundo, y dice*): Qui te de paradisi fonte manare fecit, & in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit. Qui te in deserto amaram, suavitate indita fecit esse potabilem, & sitienti populo de petra produxit. Bene ✠ dico te & per Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum, qui te in Cana Galilææ signo admirabili, sua potentia convertit in vinum. Qui pedibus super te ambulavit: & à Joanne in Jordane in te baptizatus est. Qui te unà cum sanguine de latere suo produxit: & discipulis suis jus-

Digitized by Google

sit, ut credentes baptizarentur in te, dicens: Ite, docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.

Muda la voz, y prosigue en tono de Leccion.

Hæc nobis præcepta servantibus, tu Deus omnipotens, clemens adesto: tu benignus adspira. (*Comunica su aliento al agua tres veces, diciendo*). Tu has simplices aquas tuo ore benedicito, ut præter naturalem emundationem, quam lavandis possunt adhibere corporibus, sint etiam purificandis mentibus efficaces.

Mete el Sacerdote un poco del Cirio en el agua; y en tono de Prefacion dice: Descendat in hanc plenitudinem fontis virtus Spiritus Sancti.

Saca el Cirio del agua: y vuelve á meter mas profunda-

Digitized by Google

mente, *y repite en voz mas alta*: Descendat in hanc. *Vuelve tercera vez á meter el Cirio hasta el fondo*, *y en voz aun mas alta repite otra vez*: Descendat, *como arriba*: *luego sopla tres veces el agua conforme esta figura* ψ *y prosigue*; totamque hujus aquæ substantiam, regenerandi fecundet effectu. (*Aquí se saca el Cirio del agua*; *y prosigue el Sacerdote*, *diciendo*): Hìc omnium peccatorum maculæ deleantur: hìc natura ad imaginem tuam condita, & ad honorem sui reformata principii, cunctis vetustatis squaloribus emundetur: ut omnis homo sacramentum hoc regenerationis ingressus, in veræ innocentiæ novam infantiam renascatur.

Rezará lo que se sigue.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem.

Digitized by Google

℟. Amen.

Los Sacerdotes que estuvieren presentes, echan de aquella agua bendita al pueblo. Uno de los Ministros de la Iglesia tomará en un vaso portátil de aquella agua bendita, para rociar las casas y otros lugares. Despues el Sacerdote, que bendice la Pila del Bautismo, derrama en cruz un poco de Oleo bautismal en el agua, y dice: Sanctificetur, & fecundetur fons iste oleo salutis renascentibus ex eo, in vitam æternam. ℟. Amen.

Y luego derrama tambien en cruz un poco de Crisma, diciendo: Infusio Chrismatis Domini nostri Jesu Christi, & Spiritus Sancti Paracliti, fiat in nomine sanctæ Trinitatis. ℟. Amen.

Luego toma el Sacerdote las dos ampollas (la del Oleo, y la del Crisma) y derramándolas en cruz dice: Commixtio Chrismatis sanctificationis, &

Digitized by Google

Olei unctionis, & Aquæ baptismatis, pariter fiat, in nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spiritus ✠ Sancti. ℟. Amen.

Luego mezcla el Oleo con el Agua, y con su mano la esparce por toda la Pila. Si hubiere alguno que bautizar, hágase como se acostumbra. Luego volviéndose el Sacerdote y los Ministros al Altar, cantan las Letanías dos Clérigos, repitiendo todo el verso el Coro.

℣ *Donde no hay Pilas de Bautismo, acabada la última Profecía con su Oracion, el que celebra se quita la casulla, y él, y los Ministros se postran delante del Altar, y todos los demas se arrodillan. Cantan las Letanías en medio del Coro dos Cantores, y responden juntos ambos Coros; y en llegando al verso,* Peccatores, te rogamus, *el Sacerdote y los Ministros se levantan, y yendo á la Sacristía se visten de blanco para decir la Misa,*

Digitized by Google

entretanto se encienden velas en el Altar; y al fin de las Letanías se cantan los Kyrie eleyson *con gran solemnidad, repitiéndose como otras veces.*

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.
Christe audi nos.
Christe exaudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora.
Sancta Virgo virginum, ora.
Sancte Michaël, ora.
Sancte Gabriel, ora.
Sancte Raphaël, ora.
Omnes sancti Angeli & Archangeli, orate pro nobis.

Digitized by Google

Omnes sancti beatorum spirituum ordines, orate.
Sancte Joannes Baptista, ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ & Prophetæ, orate.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andrea, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apostoli & Evangelistæ, orate.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate.
Sancte Stephane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Omnes sancti Martyres, orate.
Sancte Silvester, ora.
Sancte Gregori, ora.
Sancte Augustine, ora.
Omnes sancti Pontifices & Confessores, orate.
Omnes sancti Doctores, orate.
Sancte Antoni, ora.
Sancte Benedicte, ora.

Digitized by Google

Sancte Dominice, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Sacerdotes & Levitæ, orate.
Omnes sancti Monachi & Eremitæ, orate.
Sancta Maria Magdalena, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcilia, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Anastasia, ora.
Omnes Sanctæ Virgines & Viduæ, orate.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercedite pro nobis.
Propitius esto, Parce nobis Domine.
Propitius esto, Exaudi nos Domine.
Ab omni malo, Libera nos Domine.
Ab omni peccato, libera.
A morte perpetua. libera.
Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ, libera.
Per Adventum tuum, libera.
Per Nativitatem tuam, libera.

Digitized by Google

Per Baptismum & sanctum Jejunium tuum, libera.
Per Crucem & Passionem tuam, libera nos Domine.
Per Mortem & Sepulturam tuam, libera nos Domine.
Per sanctam Resurrectionem tuam, libera.
Per admirabilem Ascensionem tuam, libera.
Per adventum Spiritus Sancti Paracliti, libera.
In die Judicii, libera.
Peccatores, te rogamus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere & conservare digneris, te rogamus audi nos.
Ut domnum Apostolicum & omnes Ecclesiasticos Ordines in sancta Religione conservare digneris, te rogamus audi nos.
Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, te rogamus audi nos.
Ut Regibus & Principibus Chris-

Digitized by Google

tianis pacem & veram concordiam donare digneris, te rogamus audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare & conservare digneris, te rogamus.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus audi nos.

Ut fructus terræ dare & conservare digneris, te rogamus audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miserere nobis.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Los cantores con gran solemnidad empiezan á cantàr Ky-

Digitized by Google

rie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison, *repitiéndolo tres veces como se suele hacer. Entretanto el Sacerdote y Ministros, con ornamentos blancos, vanse al Altar, y dicho el Salmo* Judica me Deus *con* Gloria Patri, *dirá la confesion como otras veces: despues subiendo, besará el Altar, incensarále como se suele, y en acabándose de cantar el* Kyrie eleison, *entonará solemnemente el* Gloria in excelsis pág. 196. *Y se tocarán las campanas, y dirá el Sacerdote* Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Deus, qui hanc sacratissimam noctem gloria Dominicæ Resurrectionis illustras: conserva in nova familiæ tuæ progenie adoptionis spiritum, quem dedisti; ut corpore & mente renovati, puram tibi exhi-

Digitized by Google

beant servitutem. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit.

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Colossenses. *c.* 3.

Fratres: Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Mortui enim estis, & vita vestra est abscondita cum Christo in Deo. Cùm Christus apparuerit, vita vestra; tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria.

Acabada la Epístola, el que celebra empezará el Alleluia.

Cantarále tres veces, siempre con voz mas alta; y despues de cada vez, el Coro le repite al mismo canto. Luego prosigue el Coro.

℣. Confitemini Domino, quo-

Digitized by Google

niam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus.

Despues se dice el tracto.

Laudate Dominum omnes Gentes: & collaudate eum omnes populi.

℣. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: & veritas Domini manet in æternum.

Al Evangelio no se llevan luces encendidas, solo incienso; pídese la bendicion, y se hace lo demas como otras veces.

Sequentia sancti Evangelii secundùm Matthæum. *Cap.* 28.

Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima sabbati, venit Maria Magdalene, & altera Maria videre sepulchrum. Et ecce terræmotus factus est magnus. Angelus enim Domini descendit de cœlo: & accedens

Digitized by Google

revolvit lapidem, & sedebat super eum: erat autem aspectus ejus sicut fulgur: & vestimentum ejus sicut nix. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui. Respondens autem Angelus, dixit mulieribus. Nolite timere vos: scio enim quòd Jesum, qui crucifixus est, quæritis: non est hìc: surrexit enim, sicut dixit. Venite, & videte locum, ubi positus erat Dominus. Et citò euntes, dicite discipulis ejus quia surrexit: & ecce præcedit vos in Galilæam: ibi eum videbitis: Ecce prædixi vobis.

No se dice Credo, *sino luego en acabando el Evangelio, dirá el Sacerdote* Dominus vobiscum, *y despues* Oremus: *No hay* Ofertorio: *Al* Lavabo *se dice* Gloria Patri.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Domine,

Digitized by Google

preces populi tui, cum oblationibus hostiarum: ut Paschalibus initiata mysteriis, ad æternitatis nobis medelam, te operante proficiant: Per Dominum.

Prefacion.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare, te quidem Domine omni tempore, sed in hac potissimùm nocte gloriosiùs prædicare, cùm Pascha nostrum immolatus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui abstulit peccata mundi. Qui mortem nostram moriendo destruxit, & vitam resurgendo reparavit. Et ideò cum Angelis & Archangelis, cum Thronis & Dominationibus, cumque omni militia cœlestis exercitus, hymnum gloriæ tuæ canimus, sine fine dicentes.

Sanctus, Sanctus, Sanctus,

Digitized by Google

Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Infra actionem.

Communicantes, & noctem sacratissimam celebrantes Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi secundùm carnem; sed & memoriam venerantes, in primis gloriosæ semper virginis Mariæ, genitricis ejusdem Dei & Domini nostri Jesu-Christi, &c.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus pro his quoque, quos regenerare dignatus es ex aqua & Spiritu Sancto, tribuens eis remissionem omnium peccatorum, quæsumus Domine, ut placatus accipias, &c.

Digitized by Google

Dícese Pax Domini sit semper vobiscum, *pero no se da ósculo de paz: no se dice* Agnus Dei, *ni Poscomunion; pero diránse antes de la Comunion las tres Oraciones que se suelen.*

Despues de consumido el Santísimo Sacramento, empieza el Coro las Vísperas, cuya Antífona es Alleluia, alleluia, alleluia.

Salmo 116.

Laudate Dominum omnes Gentes: * laudate eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: * & veritas Domini manet in æternum.

Gloria Patri, & Filio. Sicut erat.

Antífona. Alleluia, alleluia, alleluia.

No se dice Capítulo, ni Hym-

Digitized by Google

no, ni Verso, pero el que celebra luego canta la Antífona del Magnificat, que es, Vespere autem Sabbati, *y prosigue el Coro,* quæ lucescit in prima Sabbati, venit Maria Magdalene, & altera Maria, videre sepulchrum, alleluia.

Cántico de N. Señora. Luc. 1. e.

Magnificat * anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente

Digitized by Google

cordis sui.

Deposuit potentes de sede, * & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: * & divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham, & semini ejus in sæcula.

Gloria Patri, & Filio.

Inciénsase, como se suele hacer en otras Vísperas solemnes.

Repetida la Antífona, dice el que celebra: Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tua facias pietate concordes. Per Dominum: in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Luego dice Dominus vobis-

Digitized by Google

cum, *y el Diácono vuelto al pueblo canta*, Ite Missa est, alleluia, alleluia.

℟. Deo gratias, alleluia, alleluia.

El Sacerdote, dicho el Placeat tibi sancta Trinitas, *da la bendicion como otras veces.*

Fuera del Coro, dicho el Pater noster, y Ave Maria, *se empiezan las Vísperas absolutamente de la Antífona* Alleluia, alleluia, alleluia.

Salmo 116.

Laudate Dominum omnes Gentes: * laudate eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: * & veritas Domini manet in æternum.

Gloria Patri.

Antífona. Alleluia, alleluia, alleluia.

Capítulo, Hymno y verso no se dicen.

Digitized by Google

Al Magnificat, Antífona.

Vespere autem Sabbati, quæ lucescit in prima Sabbati, venit Maria Magdalene, & altera Maria, videre sepulchrum, alleluia.

Cántico Magnificat 445. con Gloria Patri, *y repítese la Antífona* Vespere autem Sabbati.

Despues. Dominus vobiscum.

Oremus. *Oracion.*

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tua facias pietate concordes. Per Dominum: in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Despues. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Benedicamus Domino, alleluia, alleluia. ℟. Deo gratias, alleluia, allelnia.

Luego añádese el Pater noster, *y nada mas.*

Digitized by Google

Á COMPLETAS.

El Lector empieza ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Noctem quietam & finem perfectum concedat nobis Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Leccion breve. 1. *Petri* 5. *c.*

Fratres, Sobrii estote, & vigilate: quia adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret: cui resistite fortes in fide. Tu autem Domine, miserere nobis. ℟. Deo gratias ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum & terram. Pater noster, *dícese todo en secreto.*

Luego la Confesion comun alternativamente.

Dada la Absolucion, se dice el Verso:

Digitized by Google

Converte nos Deus salutaris noster. ℟. Et averte iram tuam à nobis. ℣. Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri. Sicut erat.

Y no se dice mas Laus tibi Domine, Rex æternæ gloriæ; *pero en su lugar se dice* Alleluia.

Luego sin Antífona se dicen los Salmos acostumbrados.

No se dice Capítulo, ni Verso, ni Hymno.

Añ a. Vespere autem Sabbati.

Cántico de Simeon. Luc. 2. *e.*

Nunc dimittis servum tuum Domine, * secundùm verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei * salutare tuum.

Quod parasti * ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem Gen-

Digitized by Google

tium, * & gloriam plebis tuæ Israël.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Vespere autem Sabbati, quæ lucescit in prima Sabbati, venit Maria Magdalene, & altera Maria, videre sepulchrum, alleluia.

℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus. *Oracion.*

Visita, quæsumus Domine, habitationen istam, & omnes insidias inimici ab ea longe repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, & benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

Bendicion. Benedicat & custodiat nos omnipotens & misericors Dominus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. ℟. Amen.

Digitized by Google

Antífona. Regina cœli lætare, alleluia.

Quia quem meruisti portare, alleluia.

Resurrexit sicut dixit, alleluia.

Ora pro nobis Deum, alleluia.

℣. Gaude & lætare virgo Maria, alleluia. ℟. Quia surrexit Dominus verè, alleluia.

Oracion.

Deus, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu-Christi mundum lætificare dignatus es: præsta quæsumus, ut per ejus genitricem virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen. ℣. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Dícese en secreto Pater noster, Ave Maria, y Credo.

Y no se hinca de rodillas por todo el tiempo de la Pascua, hasta el Sábado de Pentecostes á Nona.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

DOMINGO DE PASCUA.

Á MAITINES.

Pater noster, Ave Maria, Credo, *bajo, y luego con voz clara se dice:*

Domine labia mea aperies. ℟. Et os meum annuntiabit laudem tuam. ℣. Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum, Amen. Alleluia.

Invitatorio.

Surrexit Dominus verè, * Alleluia.

Repítese. Surrexit Dominus verè. Alleluia.

Digitized by Google

Salmo 94.

Venite, exultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro: præoccupemus faciem ejus in confessione & in psalmis jubilemus ei. Surrexit Dominus verè, alleluia.

Quoniam Deus magnus Dominus, & Rex magnus super omnes deos: quoniam non repellet Dominus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipse conspicit. Alleluia.

Quoniam ipsius est mare, & ipse fecit illud, & aridam fundaverunt manus ejus: venite adoremus, & procidamus ante Deum: ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster: nos autem populus ejus, & oves pascuæ ejus.

Surrexit Dominus verè, alleluia.

Digitized by Google

Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, sicut in exacerbatione secundùm diem tentationis in deserto: ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt, & viderunt opera mea. Alleluia.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic, & dixi: Semper hi errant corde: ipsi verò non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea, si introibunt in requiem meam.

Surrexit Dominus verè, alleluia.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen. Alleluia.

Surrexit Dominus verè, alleluia.

No hay Himno, ni Capítulos en las Horas hasta el Sábado antes del Domingo siguiente; ni tampoco Verso, sino en los Nocturnos.

V

Digitized by Google

Al Nocturno, Antífona.

Ego sum qui sum, & consilium meum non est cum impiis, sed in lege Domini voluntas mea est, alleluia.

Salmo 1.

Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, & in via peccatorum non stetit, * & in cathedra pestilentiæ non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus: * & in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet: * & omnia quæcumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus à facie terræ.

Ideò non resurgent impii in

Digitized by Google

judicio: * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum: * & iter impiorum peribit.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Ego sum qui sum, & consilium meum non est cum impiis, sed in lege Domini voluntas mea est, alleluia.

Antífona. Postulavi Patrem meum, alleluia: dedit mihi Gentes, alleluia: in hæreditatem, alleluia.

Salmo 2.

Quare fremuerunt Gentes: * & populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terræ, & principes convenerunt in unum, * adversus Dominum, & adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum, * & projiciamus à nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis irridebit

Digitized by Google

eos: * & Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua: * & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula à me, & dabo tibi Gentes hæreditatem tuam: * & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga ferrea: * & tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: * erudimini qui judicatis terram.

Servite Domino in timore: * & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * & pereatis de via justa.

Cúm exarserit in brevi ira

Digitized by Google

ejus: * beati omnes, qui confidunt in eo.

Gloria Patri.

Antífona. Postulavi Patrem meum, alleluia: dedit mihi Gentes, alleluia: in hæreditatem, alleluia.

Antífona. Ego dormivi, & somnum cepi: & exurrexi, quoniam Dominus suscepit me, alleluia, alleluia.

Salmo 3.

Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine susceptor meus es, * gloria mea, & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum: * & exurrexi, quia Domi-

Digitized by Google

nus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exurge Domine, salvum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: * & super populum tuum benedictio tua.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Ego dormivi, & somnum cepi, & exurrexi, quoniam Dominus suscepit me, alleluia, alleluia. ℣. Surrexit Dominus de sepulchro, alleluia. ℟. Qui pro nobis pependit in ligno, alleluia. Pater noster.

Absolucion.

Exaudi Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedicere.

Digitized by Google

Bendicion. Evangelica lectio sit nobis salus & protectio.

℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundùm Marcum. *Cap.* 16.

Leccion j.

In illo tempore: Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ. *Homilia* 21. *in Evangelia.*

Audistis, fratres charissimi, quod sanctæ mulieres, quæ Dominum fuerant secutæ, cum aromatibus ad monumentum venerunt; & ei, quem viventem dilexerunt, etiam mortuo, studio humanitatis obsequuntur. Sed res gesta aliquid in sancta Ecclesia signat gerendum. Sic quippe necesse est, ut audia-

Digitized by Google

mus quæ facta sunt, quatenus cogitemus etiam quæ nobis sint ex eorum imitatione facienda. Et nos ergo in eum, qui est mortuus, credentes, si odore virtutum referti, cum opinione bonorum operum Dominum quærimus, ad monumentum profectò illius cum aromatibus venimus. Illæ autem mulieres Angelos vident, quæ cum aromatibus venerunt: quia videlicet illæ mentes supernos cives aspiciunt, quæ cum virtutum odoribus ad Dominum per sancta desideria proficiscuntur. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

℟. Angelus Domini descendit de cœlo, & accedens revolvit lapidem, & super eum sedit, & dixit mulieribus: * Nolite timere, scio enim quia crucifixum quæritis; jam surrexit: venite, & videte locum, ubi positus erat Dominus, alleluia. ℣. Et introeuntes in monumentum, vi-

Digitized by Google

derunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida, & obstupuerunt: qui dixit illis. Nolite. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. *Y repítese* ℟. Angelus Domini, *hasta el Verso.*

Luego se dice el ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

Notandum verò nobis est, quidnam sit, quòd in dextris sedere Angelus cernitur. Quid namque per sinistram, nisi vita præsens: quid verò per dexteram, nisi perpetua vita designatur? Unde in Canticis Canticorum scriptum est: Læva ejus sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. Quia ergo Redemptor noster jam præsentis vitæ corruptionem transierat, rectè Angelus, qui nuntiare pe-

Digitized by Google

rennem ejus vitam venerat, in dextera sedebat. Qui stola candida coopertus apparuit; quia festivitatis nostræ gaudia nuntiavit. Candor etiam vestis splendorem nostræ denuntiat solemnitatis. Nostræ dicamus, an suæ? Sed ut fateamur veriùs, & suæ dicamus, & nostræ. Illa quippe Redemptoris nostri resurrectio & nostra festivitas fuit: qua nos ad immortalitatem reduxit; & Angelorum festivitas extitit, quia nos revocando ad cœlestia, eorum numerum implevit. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

℟. Cùm transisset Sabbatum, Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome emerunt aromata, * Ut venientes ungerent Jesum, alleluia, alleluia. ℣. Et valdè manè una Sabbatorum veniunt ad monumentum, orto jam sole. Ut venientes. Gloria Patri. Ut venientes. ℣. Jube domne.

Bendicion. Ad societatem ci-

Digitized by Google

vium supernorum perducat nos Rex Angelorum. &c. Amen.

Leccion iij.

In sua ergo ac nostra festivitate Angelus in albis vestibus apparuit: quia dum nos per resurrectionem Dominicam ad superna reducimur, cœlestis patriæ damna reparantur. Sed quid advenientes feminas affatur, audiamus: Nolite expavescere. Ac si apertè dicat: Paveant illi, qui non amant adventum supernorum civium; pertimescant, qui carnalibus desideriis pressi, ad eorum se societatem pertingere posse desperant. Vos autem cur pertimescitis, quæ vestros concives videtis? Unde & Matthæus Angelum apparuisse describens, ait: Erat aspectus ejus sicut fulgur, & vestimenta ejus sicut nix. In fulgure etiam terror timoris est, in nive autem blandimentum

Digitized by Google

candoris. Tu autem Domine miserere nobis.

℟. Deo gratias.

Hymno de San Ambrosio, y de San Agustin.

Te Deum laudamus: te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem: omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, & universæ potestates.

Tibi Cherubim & Seraphim: incessabili voce proclamant.

Sanctus, Sanctus, Sanctus: Dominus Deus sabaoth.

Pleni sunt cœli & terra: majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus.

Te Prophetarum laudabilis numerus.

Te Martyrum candidatus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum, sancta confitetur Ecclesia.

Digitized by Google

Patrem immensæ majestatis.

Venerandum tuum verum, & unicum Filium.

Sanctum quoque Paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriæ Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum susceppturus hominem: non horruisti Virginis uterum.

Tu devicto mortis aculeo: aperuisti credentibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes: in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni: quos pretioso sanguine redemisti.

Æterna fac cum sanctis tuis: in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum Domine: & benedic. hæreditati tuæ.

Et rege eos, & extolle illos

Digitized by Google

usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum: & in sæculum sæculi.

Dignare Domine die isto: sine peccato nos custodire.

Miserere nostri Domine: miserere nostri.

Fiat misericordia tua Domine super nos: quemadmodum speravimus in te.

In te Domine speravi: non confundar in æternum.

Á LAUDES ℣.

Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen. Alleluia.

Antífona. Angelus autem Domini descendit de cœlo, & ac-

Digitized by Google

cedens revolvit lapidem, & sedebat super eum, alleluia, alleluia.

Salmo 92.

Dominus regnavit, decorem indutus est, * indutus est Dominus fortitudinem, & præcinxit se.

Etenim firmabit orbem terræ: * qui non commovebitur.

Parata sedes tua ex tunc: * à sæculo tu es.

Elevaverunt flumina Domine: * elevaverunt flumina vocem suam.

Elevaverunt flumina fluctus suos, * à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris, * mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudinem dierum.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Angelus autem Do-

Digitized by Google

mini descendit de cœlo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum, alleluia, alleluia.

Antífona. Et ecce terræmotus factus est magnus: Angelus enim Domini descendit de cœlo, alleluia.

Salmo 99.

Jubilate Deo omnis terra: * servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus, * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus, * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Populus ejus, & oves pascuæ ejus: * introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis: confitemini illi.

Laudate nomen ejus: quoniam suavis est Dominus, in æternum misericordia ejus, * & usque in generationem, & generationem veritas ejus.

Gloria Patri, & Filio.

Digitized by Google

Antífona. Et ecce terræmotus factus est magnus: Angelus enim Domini descendit de cœlo, alleluia.

Antífona. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, vestimenta autem ejus sicut nix, alleluia, alleluia.

Salmo 62.

Deus, Deus meus: * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea, * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, & invia, & inaquosa: * sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * & in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea: * & labiis

Digitized by Google

exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex verò lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Salmo 66.

Deus misereatur nostri, & benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus

Digitized by Google

salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent Gentes: * quoniam judicas populos in æquitate, & Gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * & metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri.

Antífona. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, vestimenta autem ejus sicut nix, alleluia, alleluia.

Antífona. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui, alleluia.

Cántico de los tres Niños del horno de Babilonia. Dan. 3. c.

Benedicite omnia opera Domini Domino; * laudate & su-

Digitized by Google

perexaltate eum in sæcula,

Benedicite Angeli Domini Domino: * benedicite cœli Domino.

Benedicite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Domino: * benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite sol & luna Domino: * benedicite stellæ cœli Domino.

Benedicite omnis imber & ros Domino: * benedicite omnes spiritus Dei Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino: * benedicite frigus & æstus Domino.

Benedicite rores & pruina Domino: * benedicite gelu & frigus Domino.

Benedicite glacies & nives Domino: * benedicite noctes & dies Domino.

Benedicite lux & tenebræ Domino: * benedicite fulgura & nubes Domino.

Benedicat terra Dominum: *

Digitized by Google

laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes & colles Domino: * benedicite universa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino: * benedicite maria & flumina Domino.

Benedicite cete, & omnia quæ moventur in aquis, Domino: * benedicite omnes volucres cœli Domino.

Benedicite omnes bestiæ & pecora Domino: * benedicite filii hominum Domino.

Benedicat Israël Dominum: * laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite sacerdotes Domini Domino: * benedicite servi Domini Domino.

Benedicite spiritus, & animæ justorum Domino: * benedicite sancti & humiles corde Domino.

Benedicite Anania, Azaria, Misael Domino: * laudate, & superexaltate eum in sæcula.

Digitized by Google

Benedicamus Patrem & Filium cum Sancto Spiritu: * laudemus & superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es Domine in firmamento cœli: * & laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula.

Antífona. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui, alleluia.

Antífona. Respondens autem Angelus dixit mulieribus: Nolite timere: scio enim quòd Jesum quæritis, alleluia.

Salmo 148.

Laudate Dominum de cœlis: * laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes Angeli ejus: * laudate eum omnes virtutes ejus.

Laudate eum sol & luna: * laudate eum omnes stellæ & lumen.

Digitized by Google

Laudate eum cœli cœlorum:* & aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandavit, & creata sunt.

Statuit ea in æternum, & in sæculum sæculi: * præceptum posuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra* dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: * quæ faciunt verbum ejus.

Montes, & omnes colles, * ligna fructifera, & omnes cedri.

Bestiæ, & universa pecora, * serpentes, & volucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes populi, * principes, & omnes judices terræ.

Juvenes, & virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cœlum, & terram: * & exaltavit cornu

Digitized by Google

populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: * filiis Israël, populo appropinquanti sibi.

Salmo 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in Ecclesia Sanctorum.

Lætetur Israël in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exultent in Rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt Sancti in gloria: * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: * & gladii ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis.

Digitized by Google

Ad alligandos reges eorum in compedibus: * & nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis judicium conscriptum: * gloria hæc est omnibus Sanctis ejus.

Psalmo 150.

Laudate Dominum in Sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: * laudate eum in psalterio, & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: * laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus; laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Gloria Patri, & Filio.

Digitized by Google

Antífona. Respondens autem Angelus, dixit mulieribus: Nolite timere: scio enim quòd Jesum quæritis, alleluia.

No se dice Capítulo, Himno, ni Verso; pero en lugar de ellos la Antífona siguiente.

Hæc dies, quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea.

Al Benedictus, Antífona.

Et valdè manè una Sabbatorum veniunt ad monumentum, orto jam sole, alleluia.

Cántico de Zacarías. Lucæ 1. g.

Benedictus Dominus Deus Israël: * quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum: * qui à sæculo sunt, prophetarum ejus.

Digitized by Google

Salutem ex inimicis nostris; * & de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * & memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis;

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati: * serviamus illi.

In sanctitate & justitia coram ipso: * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * præibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus: * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiæ Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tènebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nos-

Digitized by Google

tros in viam pacis.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Et valdè manè una Sabbatorum veniunt ad monumentum, orto jam sole, alleluia.

Oracion.

Deus, qui hodierna die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum devicta morte reserasti: vota nostra, quæ præveniendo aspiras, etiam adjuvando prosequere. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Benedicamus Domino, alleluia, alleluia. ℟. Deo gratias, alleluia, alleluia.

Así se dice en las Vísperas y Laudes solamente, hasta las Vísperas del Sábado in Albis exclusivamente.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

Digitized by Google

Á PRIMA.

Dicho Deus in adjutorium, *y* Gloria Patri, *se dirán los Salmos* Deus in nomine tuo, Beati immaculati, *y* Retribue, *como arriba, y en acabándose se dice la Antífona* Hæc dies, quam fecit Dominus: exultemus, & lætemur in ea.

Despues la Oracion.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diei nos pervenire fecisti: tua nos hodie salva virtute, ut in hac die ad nullum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes & opera. Per Dominum nostrum.

℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

Digitized by Google

Luego en el Coro se lee el Martyrologio; y el Semanero dice el ℣. Pretiosa in conspectu Domini. ℣. Mors sanctorum ejus; *y esta Oracion, sin decir* Oremus.

Sancta Maria, & omnes sancti intercedant pro nobis ad Dominum: ut nos mereamur ab eo adjuvari & salvari, qui vivit & regnat in sæcula sæsulorum.

℟. Amen.

℣. Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina. *Dícese tres veces: y á la última se añade* Gloria Patri. Sicut erat. Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster, *bajo.* ℣. Et ne nos inducas in tentationem. ℟. Sed libera nos à malo. ℣. Respice in servos tuos Domine, & in opera tua, & dirige filios eorum. ℟. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, & opera manuum nostrarum dirige super nos, & opus

Digitized by Google

manuum nostrarum dirige. ℣. Gloria Patri. ℟. Sicut erat.

Oremus. *Oracion.* Dirigere & sanctificare, regere & gubernare dignare Domine Deus Rex cœli & terræ, hodie corda & corpora nostra, sensus, sermones, & actus nostros in lege tua, & in operibus mandatorum tuorum; ut hìc, & in æternum te auxiliante, salvi & liberi esse mereamur, Salvator mundi. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Dies & actus nostros in sua pace disponat Dominus omnipotens. ℟. Amen.

Leccion breve. *Coloss.* 3.

Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Tu au-

Digitized by Google

tem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit cœlum & terram. ℣. Benedicite. ℟. Deus. *Bendicion.* Dominus nos benedicat, & ab omni malo defendat, & ad vitam perducat æternam: & fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

A Tercia, Sexta, y Nona dicho el Deus in adjutorium, *y el* Gloria Patri, *dícense los Salmos como arriba; y despues la Antífona* Hæc dies quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea.

Luego la Oracion.

Deus, qui hodierna die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum devicta morte reserasti: vota nostra, quæ præveniendo aspiras, etiam adjuvando prosequere. Per eumdem Dominum nostrum.

Digitized by Google

Á MISA.

Statio ad S. Mariam majorem.

Introito.

Resurrexi, & adhuc tecum sum, alleluia: posuisti super me manum tuam, alleluia: mirabilis facta est scientia tua, alleluia, alleluia. *Salmo.* Domine probasti me, & cognovisti me: tu cognovisti sessionem meam, & resurrectionem meam.

℣. Gloria Patri.

Oracion.

Deus, qui hodierna die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum devicta morte reserasti: vota nostra, quæ præveniendo aspiras, etiam adjuvando prosequere. Per eumdem Dominum nostrum.

Digitized by Google

Lectio Epistolæ beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

1. *Cor.* 5. c.

Fratres, Expurgate vetus fermentum, ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi. Et enim Pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulemur, non in fermento veteri, neque in fermento malitiæ & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis, & veritatis.

Gradual. Hæc dies, quam fecit Dominus, exultemus & lætemur in ea. ℣. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus. Alleluia, alleluia. ℣. Pascha nostrum immolatus est Christus.

Secuencia.

Victimæ Paschali laudes immolent Christiani. Agnus redemit oves: Christus innocens

Digitized by Google

Patri reconciliavit peccatores. Mors & vita duello conflixère mirando: dux vitæ, mortuus regnat vivus. Dic nobis Maria, quid vidisti in via. Sepulchrum Christi viventis, & gloriam vidi resurgentis; Angelicos testes, sudarium & vestes. Surrexit Christus spes mea: præcedet vos in Galilæam. Scimus Christum surrexisse à mortuis verè. Tu nobis victor Rex miserere, Amen. Alleluia.

Esta secuencia se dice hasta el Sábado in Albis inclusivamente.

Sequentia sancti Evangelii secundùm Marcum.
Cap.* 16. *c.

In illo tempore: Maria Magdalene, & Maria Jacobi, & Salome emerunt aromata ut venientes ungerent Jesum. Et valdè manè una Sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam sole. Et dicebant ad invi-

Digitized by Google

cem: Quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti? Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valdè. Et introeuntes in monumentum viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida, & obstupuerunt. Qui dixit illis: Nolite expavescere: Jesum quæritis Nazarenum crucifixum: surrexit, non est hìc, ecce locus ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis ejus, & Petro, quia præcedet vos in Galilæam: ibi eum videbitis, sicut dixit vobis. Credo.

Ofertorio. Terra tremuit, & quievit, dum resurgeret in judicio Deus, Alleluia.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum: ut Paschalibus initiata mysteriis, ad æternitatis nobis medelam, te ope-

Digitized by Google

rante, proficiant. Per Dominum.

Prefacion.

Verè dignum & justum est, æquum & salutare. Te quidem Domine omni tempore, sed in hac potissimum die gloriosiùs prædicare, cùm Paseha nostrum immolatus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui abstulit peccata mundi. Qui mortem nostram moriendo destruxit, & vitam resurgendo reparavit. Et ideò cum Angelis & Archangelis, cum Thronis & Dominationibus, cumque omni militia cœlestis exercitus, hymnum gloriæ tuæ canimus, sine fine dicentes.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli & terra gloria tua.

Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini.

Hosanna in excelsis.

Digitized by Google

Infra actionem.

Communicantes, & diem sacratissimum celebrantes Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi secundùm carnem: sed & memoriam venerantes, in primis gloriosæ semper virginis Mariæ, genitricis ejusdem Dei & Domini nostri Jesu Christi: sed & beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum Petri, & Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis, et Thaddæi: Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis & Pauli, Cosmæ & Damiani, & omnium Sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

Digitized by Google

Síguese.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus pro his quoque, quos regenerare dignatus es ex aqua & Spiritu Sancto, tribuens eis remissionem omnium peccatorum, quæsumus Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

Quam oblationem tu Deus, &c. *y asi se dice hasta el Sábado in Albis inclusivamente.*

Comunion. Pascha nostrum immolatus est Christus, alleluia: itaque epulemur in azymis sinceritatis & veritatis, alleluia, alleluia, alleluia.

Digitized by Google

Poscomunion.

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tua facias pietate concordes. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat, in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Dicho Dominus vobiscum, *dícese*, Ite Missa est, alleluia, alleluia. ℟. Deo gratias, alleluia, alleluia. *Yasí se dice hasta el Sábado in Albis inclusivamente.*

Á VISPERAS.

Pater noster. Ave Maria. ℣. Deus in adjutorium meum intende. ℟. Domine ad adjuvandum me festina. Gloria Patri. Sicut erat. Alleluia.

Antífona. Angelus autem Do-

Digitized by Google

mini descendit de cœlo, & accedens revolvit lapidem, & sedébat super eum, alleluia, alleluia.

Salmo 109.

Dixit Dominus Domino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos: * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, & non pœnitebit eum: * Tu es sacerdos in æternum secundùm ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet: *

Digitized by Google

propterea exaltabit caput.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Angelus autem Domini descendit de cœlo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum, alleluia, alleluia.

Antífona. Et ecce terræmotus factus est magnus: Angelus enim Domini descendit de cœlo, alleluia.

Salmo 110.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo: * in consilio justorum, & congregatione.

Magna opera Domini: * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio & magnificentia opus ejus: * & justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum misericors & miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in sæculum testamenti sui: * virtutem ope-

Digitized by Google

rum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem Gentium: * opera manuum ejus veritas & judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in sæculum sæculi: * facta in veritate & æquitate.

Redemptionem misit populo suo: * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus: * initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in sæculum sæculi.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Et ecce terræmotus factus est magnus: Angelus enim Domini descendit de cœlo: alleluia.

Antífona. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, vestimenta autem ejus sicut nix, alleluia, alleluia.

Digitized by Google

Salmo III.

Beatus vir, qui timet Dominum: * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generatio rectorum benedicetur.

Gloria & divitiæ in domo ejus: * & justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis: * misericors, & miserator & justus.

Jucundus homo qui miseretur & commodat, disponet sermones suos in judicio: * quia in æternum non commovebitur.

In memoria æterna erit justus: * ab auditione mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus: * non commovebitur donec despiciat inimicos suos.

Dispersit, dedit pauperibus:

Digitized by Google

justitia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit & irascetur, dentibus suis fremet & tabescet: * desiderium peccatorum peribit.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, vestimenta autem ejus sicut nix, alleluia, alleluia.

Antífona. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui, alleluia.

Salmo 112.

Laudate pueri Dominum: * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum: * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes

Digitized by Google

Dominus, * & super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altís habitat, * & humilia respicit in cœlo & in terra?

Suscitans à terra inopem, * & de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui, alleluia.

Antífona. Respondens autem Angelus, dixit mulieribus: Nolite timere: scio enim quòd Jesum quæritis, alleluia.

Salmo 113.

In exitu Israël de Ægypto, * domus Jacob de populo barbaro.

Digitized by Google

Fasta est Judæa sanctificatio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit & fugit: * Jordanis conversus est retrorsum.

Montes exultaverunt ut arietes; * & colles sicut agni ovium.

Quid est tibi mare, quòd fugisti, * & tu Jordanis, quia conversus es retrorsum?

Montes exultastis sicut arietes: * & colles sicut agni ovium.

A facie Domini mota est terra: * à facie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquarum, * & rupem in fontes aquarum.

Non nobis Domine, non nobis, * sed nomini tuo da gloriam.

Super misericordia tua, & veritate tua: * nequando dicant Gentes: Ubi est Deus eorum?

Deus autem noster in cœlo: * omnia quæcumque voluit, fecit.

Simulacra Gentium argentum & aurum: * opera manuum hominum.

Os habent, & non loquen-

Digitized by Google

tur: * oculos habent, & non videbunt.

Aures habent, & non audient: * nares habent, & non odorabunt.

Manus habent, & non palpabunt: pedes habent, & non ambulabunt: * non clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea: * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domino: * adjutor eorum & protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino: * adjutor eorum & protector eorum est.

Qui timent Dominum, speraverunt in Domino: * adjutor eorum & protector eorum est.

Dominus memor fuit nostri: * & benedixit nobis.

Benedixit domui Israël: * benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent

Digitized by Google

Dominum, * pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos, * super vos, & super filios vestros.

Benedicti vos à Domino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Domino: * terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te Domine: * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus Domino, * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Respondens autem Angelus, dixit mulieribus: Nolite timére: scio enim quòd Jesum quæritis, alleluia.

Así se dice hasta las Vísperas del Sábado.

Luego la Antífona. Hæc dies, quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea.

Digitized by Google

Al Magnificat, Antífona.

Et respicientes viderunt revolutum lapidem: erat quippe magnus valdè, alleluia.

Cántico de N. Señora. Luc. 1. c.

Magnificat * anima mea Dominum.

Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies * timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede, * & exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis: *

Digitized by Google

& divites dimisit inanes.

Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham, & semini ejus in sæcula.

Gloria Patri, & Filio.

Antífona. Et respicientes viderunt revolutum lapidem: erat quippe magnus valdè, alleluia.

Oracion.

Deus, qui hodierna die per Unigenitum tuum æternitatis nobis aditum devicta morte reserasti: vota nostra, quæ præveniendo aspiras, etiam adjuvando prosequere. Per eumdem Dominum nostrum.

Á COMPLETAS.

Dicho el ℣. Jube domne. Fratres, sobrii estote. ℣. Adjutorium nostrum. Pater noster; *y hecha la Confesion y Absolucion,*

Digitized by Google

despues del ℣. Converte nos Deus. ℣. Deus in adjutorium. Gloria Patri. Alleluia, *se dicen los Salmos acostumbrados como arriba á pág.* 235. *y despues de acabados se dice*, Alleluia, alleluia, alleluia.

Cántico de Simeon. Luc. 2. *e.*

Nunc dimittis servum tuum Domine, * secundùm verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei * salutare tuum.

Quod parasti * ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem Gentium, * & gloriam plebis tuæ Israël.

Gloria Patri, & Filio.

Luego la Antífona. Hæc dies, quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo.

Digitized by Google

Oremus. *Oracion.*

Visita, quæsumus Domine, habitationem istam, & omnes insidias inimici ab ea longè repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, & benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum. ℣. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. ℣. Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

Bendicion. Benedicat & custodiat nos omnipotens & misericors Dominus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus. ℟. Amen.

Antífona. Regina cœli lætare, alleluia.

Quia quem meruisti portare, alleluia.

Resurrexit sicut dixit, alleluia.

Ora pro nobis Deum, alleluia.

℣. Gaude & lætare virgo Maria, alleluia. ℟. Quia surrexit Dominus verè, alleluia.

Digitized by Google

Oracion.

Deus, qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu-Christi mundum lætificare dignatus es: præsta quæsumus, ut per ejus genitricem virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen. ℣. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Luego se dice en secreto Pater noster, Ave Maria, y Credo.

Así se dicen las Horas hasta el Sábado in Albis.

LUNES DE PASCUA.

Á Maytines, el Invitatorio, Antífona y Salmos al Nocturno y Laudes, se dicen por toda la Octava, como el Domingo de Pascua, pág. 455.

℣. Surrexit Dominus de sepulchro, alleluia.

℟. Qui pro nobis pependit in

Digitized by Google

ligno, alleluia. Pater noster.

Absolucion.

Exaudi Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedicere.

Bendicion. Evangelica lectio sit nobis salus & protectio.

℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Leccion j. *Cap.* 24. *b.*

In illo tempore: duo ex discipulis Jesu ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Jerusalem, nomine Emmaus. Et reliqua.

Digitized by Google

Homilia sancti Gregorii Papæ. *Homilia* 23. *in Evangelia.*

Audistis, fratres charissimi, quia duobus discipulis ambulantibus in via, non quidem credentibus, sed tamen de se loquentibus, Dominus apparuit: sed eis speciem, quam recognoscerent, non ostendit. Hoc ergo egit foris Dominus in oculis corporis, quod apud ipsos agebatur intus in oculis cordis. Ipsi namque apud semetipsos intus & amabant, & dubitabant: eis autem Dominus foris & præsens aderat, & quis esset non ostendebat. De se ergo loquentibus præsentiam exhibuit: sed de se dubitantibus cognitionis suæ speciem abscondit. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias. ℟. Maria Magdalene, & altera Maria, ibant diluculo ad monumentum. * Jesum quem quæritis, non est

Digitized by Google

hìc, surrexit sicut locutus est, præcedet vos in Galilæam, ibi eum videbitis, alleluia, alleluia. ℣. Et valdè manè una Sabbatorum veniunt ad monumentum orto jam sole: & introeuntes viderunt juvenem sedentem in dextris, qui dixit illis. Jesum. ℣. Jube domne benedicere. *Benedicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

Verba quidem contulit, duritiam intellectus increpavit, sacræ Scripturæ mysteria, quæ de se ipso erant, aperuit: & tamen quia adhuc in eorum cordibus peregrinus erat à fide, se ire longiùs finxit. Fingere namque, componere dicimus: unde & compositores luti, figulos vocamus. Nihil ergo simplex veritas per duplicationem fecit: sed talem se eis exhibuit in

Digitized by Google

corpore, qualis apud illos erat in mente. Probandi autem erant, si hi qui eum etsi necdum ut Deum diligerent, saltem ut peregrinum amare potuissent. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

℟. Surrexit pastor bonus, qui animam suam posuit pro ovibus suis, & pro grege suo mori dignatus est.* Alleluia, alleluia, alleluia. ℣. Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus. Alleluia. Gloria. Alleluia. ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum. ℟. Amen.

Leccion iij.

Sed quia esse extranei à charitate non poterant hi, cum quibus veritas gradiebatur; eum ad hospitium quasi peregrinum vocant. Cur autem dicimus, vocant, cùm illic scriptum sit: Et

Digitized by Google

coegerunt eum? Ex quo nimirum exemplo colligitur, quia peregrini ad hospitium non solùm invitandi sunt, sed etiam trahendi. Mensam igitur ponunt, panes, cibosque offerunt: & Deum, quem in Scripturæ sacræ expositione non cognoverant, in panis fractione cognoscunt. Audiendo ergo præcepta Dei illuminati non sunt, faciendo illuminati sunt: quia scriptum est: Non auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur. Quisquis ergo vult audita intelligere, festinet ea, quæ jam audire potuit, opere implere. Ecce Dominus non est cognitus dum loqueretur, & dignatus est cognosci dum pascitur. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

Te Deum laudamus.

Á Laudes y á las demas Horas todo se dice como arriba el dia de Pascua.

Digitized by Google

Al Benedictus, Antífona.

Jesus junxit se discipulis suis in via, & ibat cum illis: oculi autem eorum tenebantur, ne eum agnoscerent: & increpavit eos: O stulti & tardi corde ad credendum in his, quæ locuti sunt Prophetæ, alleluia.

Oracion.

Deus, qui solemnitate Paschali, mundo remedia contulisti: populum tuum, quæsumus, cœlesti dono prosequere; ut & perfectam libertatem consequi mereatur, & ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum nostrum.

Á MISA.

Statio ad sanctum Petrum.

Introito.

Introduxit vos Dominus in terram fluentem lac & mel, alle-

Digitized by Google

luia: & ut lex Domini semper sit in ore vestro, alleluia, alleluia. *Salmo.* Confitemini Domino, & invocate nomen ejus: annuntiate inter Gentes opera ejus. ℣. Gloria Patri.

Oracion.

Deus, qui solemnitate Paschali, mundo remedia contulisti: populum tuum, quæsumus, cœlesti dono prosequere; ut & perfectam libertatem consequi mereatur, & ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum.

Lectio Actuum Apostolorum.

Cap. 10. *f.*

In diebus illis: Stans Petrus in medio plebis, dixit: Viri fratres, vos scitis quod factum est verbum per universam Judæam: incipiens enim à Gali-

Digitized by Google

læa, post baptismum quod prædicavit Joannes, Jesum à Nazareth: quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto, & virtute, qui pertransiit benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo, quoniam Deus erat cum illo. Et nos testes sumus omnium, quæ fecit in regione Judæorum, & Jerusalem quem occiderunt suspendentes in ligno. Hunc Deus suscitavit tertia die, & dedit eum manifestum fieri, non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo: nobis, qui manducavimus & bibimus cum illo, postquam resurrexit à mortuis. Et præcepit nobis prædicare populo, & testificari, quia ipse est, qui constitutus est à Deo judex vivorum & mortuorum. Huic omnes Prophetæ testimonium perhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen ejus omnes, qui credunt in eum.

Gradual. Hæc dies, quam fe-

Digitized by Google

cit Dominus: exultemus & lætemur in ea. ℣. Dicat nunc Israël, quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus, Alleluia, alleluia. ℣. Angelus Domini descendit de cœlo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum. *Secuencia.* Victimæ Paschali. *Con* Alleluia *al fin, como el dia de Pascua.*

Sequentia sancti Evangelii secundùm Lucam. *Cap.* 24. *b.*

In illo tempore: Duo ex discipulis Jesu ibant ipsa die in castellum, quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab Jerusalem, nomine Emmaus. Et ipsi loquebantur ad invicem de his omnibus quæ acciderant. Et factum est, dum fabularentur, & secum quærerent, & ipse Jesus appropinquans ibant cum illis, oculi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent. Et ait ad illos: Qui sunt hi sermones,

Digitized by Google

quos confertis ad invicem ambulantes, & estis tristes? Et respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in Jerusalem, & non cognovisti quæ facta sunt in illa his diebus? Quibus ille dixit: Quæ? Et dixerunt: De Jesu Nazareno, qui fuit vir Propheta, potens in opere & sermone coram Deo, & omni populo. Et quomodo eum tradiderunt summi sacerdotes & principes nostri in damnationem mortis, & crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus Israël: & nunc super hæc omnia, tertia dies est hodie quòd hæc facta sunt. Sed & mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, quæ ante lucem fuerunt ad monumentum, & non invento corpore ejus, venerunt, dicentes se etiam visionem Angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumen-

Digitized by Google

tum, & ita invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum verò non invenerunt. Et ipse dixit ad eos: O stulti, & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sunt Prophetæ! Nonne hæc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? Et incipiens à Moyse & omnibus Prophetis, interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quæ de ipso erant. Et appropinquaverunt castello, quò ibant: & ipse se finxit longiùs ire. Et coegerunt illum, dicentes: Mane nobiscum, quoniam advesperascit & inclinata est jam dies. Et intravit cum illis. Et factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem, & benedixit ac fregit, & porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum, & cognoverunt eum, & ipse evanuit ex oculis eorum. Et dixerunt ad invicem: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum lo-

Digitized by Google

queretur in via, & aperiret nobis Scripturas? Et surgentes eádem hora regressi sunt in Jerusalem, & invenerunt congregatos undecim, & eos qui cum illis erant, dicentes: Quod surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni. Et ipsi narrabant quæ gesta erant in via: & quomodo cognoverunt eum in fractione panis. Credo.

Ofertorio. Angelus Domini descendit de cœlo, & dixit mulieribus: Quem quæritis, surrexit sicut dixit, alleluia.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Domine, preces populi tui, cum oblationibus hostiarum: ut Paschalibus initiata mysteriis, ad æternitatis nobis medelam, te operante proficiant: Per Dominum.

Digitized by Google

Comunion. Surrexit Dominus, & apparuit Petro, alleluia.

Poscomunion.

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tua facias pietate concordes. Per Dominum: in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Á VISPERAS.

Todo como el dia de Pascua, á excepcion de la Antífona, y Colecta que se siguen.

Al Magnificat, Antífona.

Qui sunt hi sermones, quos confertis ad invicem ambulantes, & estis tristes? Alleluia.

Oracion.

Deus, qui solemnitate Paschali, mundo remedia contulisti:

Digitized by Google

populum tuum, quæsumus, cœlesti dono prosequere; ut & perfectam libertatem consequi mereatur, & ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum nostrum.

MARTES DE PASCUA.

Á Maytines, el Invitatorio, Antífona y Salmos al Nocturno y Laudes, se dicen como arriba el dia de Pascua.

℣. Surrexit Dominus verè, alleluia. ℟. Et apparuit Simoni, alleluia. Pater noster.

Absolucion.

Ipsius pietas & misericordia nos adjuvet, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. ℟. Amen.

Digitized by Google

Lectio sancti Evangelii secundùm Lucam.

Leccion j. *Cap.* 24. *c.*

In illo tempore: Stetit Jesus in medio discipulorum, & dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 10. *Comm. in Luc. cap.* 24. *ante finem.*

Mirum, quo modo se natura corporea per impenetrabile corpus infuderit invisibili aditu, visibili conspectu; tangi facilis, difficilis æstimari. Denique conturbati discipuli æstimabant se spiritum videre. Et ideò Dominus, ut speciem nobis resurrectionis ostenderet, palpate, in-

Digitized by Google

quit, & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere. Non ergo per incorpoream naturam, sed per resurrectionis qualitatem, impervia usu clausa penetravit. Nam quod tangitur, corpus est: quod palpatur, corpus est. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias. ℟. Virtute magna reddebant Apostoli, * Testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, alleluia, alleluia, ℣. Repleti quidem Spiritu Sancto loquebantur cum fiducia verbum Dei. Testimonium. ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

In corpore autem resurgemus. Seminatur enim corpus animale, surgit corpus spiritale: sed illud subtilius, hoc crassius,

Digitized by Google

utpotè adhuc terrenæ labis qualitate coneretum. Nam quomodo non corpus, in quo manebant insignia vulnerum, vestigia cicatricum, quæ Dominus palpanda obtulit? In quo non solùm fidem firmat, sed etiam devotionem acuit, quòd vulnera suscepta pro nobis cœlo inferre maluit, abolere noluit; ut Deo Patri nostræ pretia libertatis ostenderet. Talem sibi Pater ad dexteram locat, trophæum nostræ salutis amplectens: tales illic Martyres nobis cicatricis suæ corona monstravit. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias. ℟. De ore prudentis procedit mel, alleluia: dulcedo mellis est sub lingua ejus, alleluia: * Favus distillans labia ejus, alleluia, alleluia. ℣. Sapientia requiescit in corde ejus, & prudentia in sermone oris illius. Favus. Gloria. Favus. ℣. Jube domne benedicere. *Benedicion.* Ad societatem civium

Digitized by Google

supernorum perducat nos Rex Angelorum. ℟. Amen.

Leccion iij.

Et quoniam sermo huc noster evasit, consideremus qua gratia secundùm Joannem crediderint Apostoli, qui gavisi sunt; secundùm Lucam quasi increduli redarguantur; ibi Spiritum Sanctum acceperint, hìc sedere in civitate jubeantur, quoadusque induantur virtute ex alto. Et videtur mihi ille quasi Apostolus majora, & altiora tetigisse; hic sequentia, & humanis proxima: hic historico usus circuitu, ille compendio: quia & de illo dubitari non potest, qui testimonium perhibet de iis, quibus ipse interfuit, & verum est testimonium ejus: & ab hoc quoque, qui Evangelista esse meruit, vel negligentiæ, vel mendacii suspicionem æquum est propulsari. Et ideo

Digitized by Google

verum putamus utrumque, non sententiarum varietate, nec personarum diversitate distinctum. Nam etsi primò Lucas eos non credidisse dicat, postea tamen credidisse demonstrat: & si prima consideremus, contraria sunt: si sequentia, certum est convenire. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo gratias.

Te Deum laudamus.

A Laudes y á las demás Horas todo se dice como el dia de Pascua.

Al Benedictus, Antífona.

Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, & dixit eis: Pax vobis, alleluia, alleluia.

Oracion.

Deus, qui Ecclesiam tuam novo semper fœtu multiplicas: concede famulis tuis; ut sacramentum vivendo teneant, quod fide perceperunt. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Digitized by Google

Á MISA.

Statio ad Sanctum Paulum.

Introito.

Aqua sapientiæ potavit eos, alleluia: firmabitur in illis, & non flectetur, alleluia: & exaltabit eos in æternum, alleluia, alleluia. *Salmo.* Confitemini Domino, et invocate nomen ejus: annuntiate inter Gentes opera ejus.

℣. Gloria Patri.

Oracion.

Deus, qui Ecclesiam tuam novo semper fœtu multiplicas: concede famulis tuis; ut sacramentum vivendo teneant, quod fide perceperunt. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Digitized by Google

Lectio Actuum Apostolorum. *Cap.* 13. *b.*

In diebus illis: Surgens Paulus, & manu silentium indicens, ait: Viri fratres, filii generis Abraham, & qui in vobis timent Deum, vobis verbum salutis hujus missum est. Qui enim habitabant Jerusalem, & principes ejus, ignorantes Jesum, & voces prophetarum, quæ per omne Sabbatum leguntur, judicantes impleverunt: & nullam causam mortis invenientes in eo, petierunt à Pilato, ut interficerent eum. Cumque consummassent omnia, quæ de eo scripta erant, deponentes eum de ligno, posuerunt eum in monumento. Deus verò suscitavit eum à mortuis tertia die: qui visus est per dies multos his, qui simul ascenderant cum eo de Galilæa in Jèrusalem: qui usque nunc sunt

Digitized by Google

testes ejus ad plebem. Et nos vobis annuntiamus eam quæ ad patres nostros repromissio facta est: quoniam hanc Deus adimplevit filiis nostris, resuscitans Jesum Christum Dominum nostrum.

Gradual. Hæc dies, quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea. ℣. Dicant nunc, qui redempti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici, & de regionibus congregavit eos. Alleluia, alleluia. ℣. Surrexit Dominus de sepulchro qui pro nobis pependit in ligno.

Secuencia. Victimæ Paschali, *como arriba el dia de Pascua.*

Sequentia sancti Evangelii secundùm Lucam.
Cap. 24. *e.*

In illo tempore: Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, & dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere. Conturbati verò,

Digitized by Google

& conterriti, existimabant se spiritum videre. Et dixit eis: Quid turbati estis, & cogitationes ascendunt in corda vestra? Vidétc manus meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpate, & vidéte quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habére. Et cúm hoc dixisset, ostendit eis manus, & pedes. Adhuc autem illis non credentibus, & mirantibus præ gaudio, dixit: Habetis hìc aliquid, quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi, & favum mellis. Et cúm manducasset coram eis, sumens reliquias, dedit eis. Et dixit ad eos: Hæc sunt verba quæ locutus sum ad vos, cùm adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quæ scripta sunt in lege Moysi, & Prophetis, & Psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent Scripturas. Et dixit eis: Quoniam sic scriptum est, & sic oportebat

Digitized by Google

Christum pati, & resurgere à mortuis tertia die, & prædicari in nomine ejus pœnitentiam, & remissionem peccatorum in omnes Gentes.

Credo.

Ofertorio. Intonuit de cœlo Dominus, & Altissimus dedit vocem suam: & apparuerunt fontes aquarum, alleluia.

Secreta.

Suscipe Domine fidelium preces cum oblationibus hostiarum: ut per hæc piæ devotionis officia, ad cœlestem gloriam transeamus. Per Dominum nostrum.

Comunion. Si consurrexistis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens, alleluia: quæ sursum sunt sapite, alleluia.

Poscomunion.

Concede quæsumus omnipo-

Digitized by Google

tens Deus: ut Paschalis perceptio sacramenti, continua in nostris mentibus perseveret. Per Dominum.

Á VISPERAS.

Todo como en el Domingo de Pascua, excepto la Antífona, y Colecta que se siguen.

Al Magnificat, Antífona.
Videte manus meas, & pedes meos, quia ego ipse sum, alleluia, alleluia.

Oracion.

Deus, qui Ecclesiam tuam novo semper fœtu multiplicas: concede famulis tuis; ut Sacramentum vivendo teneant, quod fide perceperunt. Per Dominum.

Digitized by Google

MIÉRCOLES DE PASCUA.

℣. Gavisi sunt discipuli, alleluia. ℟. Viso Domino, alleluia. *Absolucion.* A vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem. *Cap.* 21.

Leccion j.

In illo tempore: Manifestavit se iterùm Jesus discipulis ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic: Erant simul Simon Petrus, & Thomas, qui dicitur Dydimus. Et reliqua.

Digitized by Google

Homilia sancti Gregorii Papæ.
Homilia 24. in Evangelia.

Lectio sancti Evangelii, quæ modò in auribus vestris lecta est, fratres mei, quæstione animum pulsat, sed pulsatione sua vim discretionis indicat. Quæri etenim potest, cur Petrus, qui piscator ante conversionem fuit, post conversionem ad piscationem rediit; & cùm Veritas dicat: Nemo mittens manum suam ad aratrum, & aspiciens retrò, aptus est regno Dei: cur repetit quod dereliquit? Sed si virtus discretionis inspicitur, citiùs videtur: quia nimirum negotium, quod ante conversionem sine peccato extitit, hoc etiam post conversionem repetere culpa non fuit. Tu autem Dñe. miserere nobis. ℟. Deo gratias. ℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, & solvere septem signacula ejus:

Digitized by Google

* Alleluia, alleluia, alleluia. ℣. Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & divinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem. Alleluia, alleluia, alleluia. *Bendicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

Nam piscatorem Petrum, Matthæum verò telonearium scimus, & post conversionem suam ad piscationem Petrus rediit: Matthæus verò ad telonei negotium non resedit: quia aliud est, victum per piscationem quærere, aliud autem telonei lucris pecunias augére. Sunt enim pleraque negotia, quæ sine peccatis exhiberi aut vix, aut nullatenus possunt. Quæ ergo ad peccatum implicant, ad hæc necesse est, ut post conversionem animus non recúrrat. Tu autem Domine. ℟. Ego sum

Digitized by Google

vitis vera, & vos palmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia. ℣. Sicut dilexit me Pater, & ego dilexi vos. Qui manet. Gloria Patri. Qui. *Bendicion.* Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum. ℟. Amen.

Leccion iij.

Quæri etiam potest, cur discipulis in mari laborantibus, post resurrectionem suam Dominus in littore stetit, qui ante resurrectionem suam coram discipulis in fluctibus maris ambulavit. Cujus rei ratio festinè cognoscitur, si ipsa, quæ tunc inerat, causa pensetur. Quid enim mare, nisi præsens sæculum signat, quod se casuum tumultibus, & undis vitæ corruptibilis illídit? Quid per soliditatem littoris, nisi illa perpetuitas quietis æternæ figuratur? Quia ergo discipuli adhuc fluctibus

Digitized by Google

mortalis vitæ inerant, in mari laborabant; quia autem Redemptor noster jam corruptionem carnis excesserat, post resurrectionem suam in littore stabat. Tu autem Domine.

Te Deum laudamus.

Al Benedictus, Antífona.

Mittite in dexteram navigii rete, & invenietis, alleluia.

Oracion.

Deus, qui nos Resurrectionis Dominicæ annua solemnitate lætificas: concede propitius; ut per temporalia festa, quæ agimus, pervenire ad gaudia æterna mereamur. Per eumdem Dominum.

Al Magnificat, Antífona.

Dixit Jesus discipulis suis: Afferte de piscibus, quos prendidistis nunc. Ascendit autem Simon Petrus, & traxit rete in terram, plenum magnis piscibus, alleluia.

Digitized by Google

JUEVES DE PASCUA.

℣. Surrexit Dominus de sepulchro, alleluia. ℟. Qui pro nobis pependit in ligno, alleluia.

Pater noster. *Absolucion.* Exaudi Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, & miserere nobis, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Leccion j. *Cap.* 20. c.

In illo tempore: Maria stabat ad monumentum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinavit se, & prospexit in monumentum, & vidit duos Angelos in albis, sedentes. Et reliqua.

Digitized by Google

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 25. *in Evangelia.*

Maria Magdalene, quæ fuerat in civitate peccatrix, amando veritatem, lavit lacrymis maculas criminis, & vox Veritatis impletur, qua dicitur: Dimissa sunt ei peccata multa, quia dilexit multum. Quæ enim priùs frigida peccando remanserat, postmodum amando fortiter ardebat. Nam postquam venit ad monumentum, ibique corpus Dominicum non invénit, sublatum credidit, atque discipulis nuntiavit, qui venientes viderunt, atque ita esse, ut mulier dixerat, crediderunt: Et de eis prótinus scriptum est: Abierunt ergo discipuli ad semetipsos: ac deinde subjungitur: Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Tu autem Domine miserere nobis.

Digitized by Google

℟. Deo gratias.

Tulerunt Dominum meum, & nescio ubi posuerunt eum. Dicunt ei Angeli: Mulier, quid ploras? Surrexit sicut dixit. * Præcedet vos in Galilæam: ibi eum videbitis, alleluia, alleluia. ℣. Cùm ergo fleret, inclinavit se, & prospexit in monumentum: & vidit duos Angelos in albis, sedentes, qui dicunt ei. Præcedet. *Bendicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

Qua in re pensandum est, hujus mulieris mentem quanta vis amoris accenderat, quæ à monumento Domini, etiam discipulis recedentibus, non recedebat. Exquirebat quem non invenerat, flebat inquirendo, & amoris sui igne succensa, ejus quem ablatum credidit, ardebat desiderio. Unde contigit, ut eum

Digitized by Google

sola tunc videret, quæ remanserat ut quæreret: quia nimirum virtus boni operis, perseverantia est, & voce Veritatis dicitur: Qui autem perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Tu autem Domine. ℟. Congratulamini mihi omnes, qui diligitis Dominum, quia quem quærebam, apparuit mihi: * Et dum flerem ad monumentum, vidi Dominum, alleluia, alleluia. ℣. Recedentibus discipulis, non recedebam, & amoris ejus igne succensa, ardebam desiderio. Et dum flerem. Gloria Patri. Et dum. *Bendicion.* Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum. ℟. Amen.

Leccion iij.

Maria ergo cùm fleret, inclinavit se, & prospexit in monumentum. Certè jam monumentum vacuum viderat, jam sublatum Dominum nuntiave-

Digitized by Google

rat: quid est quòd se iterùm inclìnat, iterùm vidére desiderat? Sed amanti semel aspexisse non sufficit: quia vis amoris intensionem multiplicat inquisitionis. Quæsivit ergo priùs, & minimè invenit: perseveravit ut quæreret; unde & contigit, ut inveníret: actumque est, ut desideria dilata crescerent, & crescentia caperent quod invenissent. Tu autem Domine.

Te Deum laudamus.

Al Benedictus, Antífona.

Maria stabat ad monumentum plorans, & vidit duos Angelos in albis, sedentes, & sudarium quod fuerat super caput Jesu, alleluia.

Oracion.

Deus, qui diversitatem Gentium in confessione tui nominis adunasti: da, ut renatis fonte baptismatis una sit fides mentium, & pietas actionum. Per Dominum.

Digitized by Google

Al Magnificat, Antífona.
Tulerunt Dominum meum, & nescio ubi posuerunt eum: si tu sustulisti eum, dicito mihi, alleluia: & ego eum tollam, alleluia.

VIERNES DE PASCUA.

℣. Surrexit Dominus verè, alleluia. ℟. Et apparuit Simoni, alleluia. Pater noster. *Absolucion.* Ipsius pietas & misericordia nos adjuvet, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundùm Matthæum.

Leccion j. *Cap.* 28. *d.*

In illo tempore: Undecim dis-

Digitized by Google

cipuli abierunt in Galilæam in montem, ubi constituerat illis Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Hieronymi Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in Matth. in fine.

Post resurrectionem Jesus in monte Galilææ conspicitur: ibique adoratur, licèt quidam dubitent, & dubitatio eorum nostram augeat fidem. Tunc manifestiùs ostenditur Thomæ, & latus lancea vulneratum, & manus fixas demonstrat clavis. Accedens Jesus locutus est eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra. Illi potestas data est, qui paulò antè crucifixus, qui sepultus in tumulo, qui mortuus jacuerat, qui postea resurrexit. In cœlo autem & in terra potestas data est: ut qui antè regnabat in cœlo, per fidem credentium regnet & in

Digitized by Google

terris. Tu autem Domine. ℟. Deo gratias.

℟. Surgens Jesus Dominus noster, stans in medio discipulorum suorum, dixit: * Pax vobis, alleluia: gavisi sunt discipuli viso Domino, alleluia. ℣. Una ergo Sabbatorum, cùm fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati, venit Jesus, & stetit in medio eorum, & dixit eis: Pax vobis. *Bendicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

Euntes, autem docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Primùm docent omnes Gentes, deinde doctas intingunt aqua. Non enim potest fieri, ut corpus baptismi recipiat sacramentum, nisi antè anima fidei suscéperit veritatem. Baptizantur autem in nomine Patris, &

Digitized by Google

Filii, & Spiritus Sancti: ut quorum una est divinitas, una sit largitio: nomenque Trinitatis unus Deus est. Tu autem Domine. ℟. Expurgate vetus fermentum, ut sitis nova conspersio: etenim Pascha nostrum immolatus est Christus: * Itaque epulemur in Domino, alleluia. ℣. Mortuus est propter delicta nostra, & resurrexit propter justificationem nostram. Itaque. Gloria Patri. Itaque. *Bendicion.* Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum. ℟. Amen.

Leccion iij.

Docentes eos servare omnia quæcumque mandavi vobis. Ordo præcipuus: jussit Apostolis, ut primùm docèrent universas Gentes, deinde fidei intingerent sacramento; & post fidem ac baptisma, quæ essent observanda præciperent. Ac ne pute-

Digitized by Google

mus levia esse, quæ jussa sunt, & pauca, addidit: Omnia quæcumque mandavi vobis: ut quicumque crediderint, qui in Trinitate fuerint baptizati, omnia faciant quæ præcepta sunt. Et ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi. Qui usque ad consummationem sæculi cum discipulis se futurum esse promittit, & illos ostendit semper esse victuros, & se numquam à credentibus recessurum. Tu autem Domine. Te Deum laudamus.

Al Benedictus, Antífona.

Undecim discipuli in Galilæa videntes Dominum adoraverunt, alleluia.

Oracion.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Paschale sacramentum in reconciliationis humanæ fœdere contulisti: da mentibus nostris, ut quod professione celebramus, imitemur effectu. Per

Digitized by Google

Dominum.

Al Magnificat, Antífona.

Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra, alleluia.

SABADO IN ALBIS.

℣. Gavisi sunt discipuli, alleluia. ℟. Viso Domino, alleluia. Pater noster. *Absolucion.* A vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedicere. *Bendicion.* Evangelica lectio sit nobis salus & protectio. ℟. Amen.

Lectio sancti Evangelii secundùm Joannem.

Leccion j. *Cap.* 20.

In illo tempore: Una Sabbati Maria Magdalene venit manè, cùm adhuc tenebræ essent, ad monumentem. Et reliqua.

Digitized by Google

Homilia sancti Gregorii Papæ

Homilia 22. *in Evangelia.*

Lectio sancti Evangelii, quam modò fratres audistis, valdè in superficie historica est aperta: sed ejus nobis sunt mysteria sub brevitate requirenda. Maria Magdalene, cùm adhuc tenebræ essent, venit ad monumentum. Juxta historiam notatur hora: juxta intellectum verò mysticum, requirentis signatur intelligentia. Maria etenim auctorem omnium, quem in carne viderat mortuum, quærebat in monumento: & quia hunc minimè invénit, furatum credidit. Adhuc ergo erant tenebræ, cùm venit ad monumentum. Cucurrit citiùs, discipulis nuntiavit: illi præ ceteris cucurrerunt, qui præ ceteris amaverunt: videlicet Petrus & Joannes. Tu autem Domine miserere nobis. ℟. Deo

Digitized by Google

gratias. ℟. Christus resurgens ex mortuis jam non moritur, mors illi ultrà non dominabitur; quòd enim mortuus est peccato, mortuus est semel: * Quòd autem vivit, vivit Deo, alleluia, alleluia. ℣. Mortuus est semel propter delicta nostra, & resurrexit propter justificationem nostram. Quod autem. *Bendicion.* Divinum auxilium maneat semper nobiscum. ℟. Amen.

Leccion ij.

Currebant autem duo simul: sed Joannes præcucurrit citiùs Petro. Venit prior ad monumentum, & ingredi non præsumpsit. Venit ergo posterior Petrus, & intravit. Quid fratres, quid cursus significat? Numquid hæc tam subtilis Evangelistæ descriptio à mysteriis vacare credenda est? Minimè. Neque enim se Joannes & præisse, & non intrasse diceret, si in ip-

Digitized by Google

sa sui trepidatione mysterium defuisse credidisset. Quid ergo per Joannem, nisi Synagoga, quid per Petrum, nisi Ecclesia designatur? Tu autem Domine.

℟. Isti sunt agni novelli, qui annuntiaverunt, alleluia: modò venerunt ad fontes, * Repleti sunt claritate, alleluia, alleluia. ℣. In conspectu Agni amicti sunt stolis albis, & palmæ in manibus eorum. Repleti sunt. Gloria Patri. Repleti. *Bendicion.* Ad societatem civium supernorum perdùcat nos Rex Angelorum.
℟. Amen.

Leccion iij.

Nec mirum esse videatur, quòd per juniorem Synagoga, per seniorem verò Ecclesia signari perhibetur: quia etsi ad Dei cultum prior est Synagoga, quàm Ecclesia Gentium; ad usum tamen sæculi prior est multitudo Gentium, quàm Synagoga, Pau-

Digitized by Google

lo attestante, qui ait: Quia non priùs quod spiritale est, sed quod animale. Per seniorem ergo Petrum significatur Ecclesia Gentium: per seniorem verò Joannem Synagoga Judæorum. Currunt ambo simul: quia ab ortus sui tempore usque ad occasum, pari & communi via, etsi non pari & communi sensu, Gentilitas cum Synagoga cucurrit. Venit Synagoga prior ad monumentum, sed minimè intravit: quia legis quidem mandata percepit, prophetias de incarnatione ac passione Dominica audivit, sed credere in mortuum noluit. Tu autem Domine.

Te Deum laudamus.

Al Magnificat Antífona.

Currebant duo simul, & ille alius discipulus præcucurrit citiùs Petro, & venit prior ad monumentum, alleluia.

Digitized by Google

Oracion.

Concede quæsumus omnipotens Deus: ut qui festa Paschalia venerando egimus, per hæc contingere ad gaudia æterna mereamur. Per Dominum.

Meditaciones muy devotas de la Pasion de Cristo.

1. Respice in faciem Christi tui, qui propter nimiam charitatem, qua nos dilexit, homo fieri voluit: in stabulo natus, in præsepio collocatus, circumcisus, in Ægypto exulans.

Dignatus est nostra causa baptizari, jejunare, tentari, peregrinari, Evangelium prædicare, patrare miracula, miseris & ægris opitulari.

Triginta tribus annis multiplices labores, ærumnas, molestias & insidias injuriasque hostium pertulit, donec tandem Je-

Digitized by Google

rosolymam, ut pro nobis calicem amarissimum biberet, profectus est.

2. Respice in faciem Christi tui, qui pridie ante mortem suam cum dilectis discipulis Pascha Jerosolymis manducavit.

Ubi surgens à cœna, cùm se linteo præcinxisset, & aquam misisset in pelvim, discipulorum pedes abluit, ac eos linteo extersit: cum eisdem discipulis amanter colloquens.

3. Respice in faciem Christi tui, qui non rogatus tale tantumque testamentum condidit, suique Corporis & Sanguinis venerabile Sacramentum instituit & reliquit, ut sequentis mox passionis memoria in Ecclesia perpetuò celebraretur, tantique Sacramenti fructus ad vivos & mortuos quotidie perveniret.

4. Respice in faciem Christi tui, qui cum discipulis in hortum Oliveti abiens, pavere ac mœstus esse cœpit, ideoque di-

Digitized by Google

xit: Tristis est anima mea usque ad mortem: ob instantis nempe passionis magnitudinem & atrocitatem.

Ibi flexis genibus Patrem oravit, & in faciem procidens, se totum Patris voluntati resignavit ac tradidit, tantis quidem pressus angustiis, ut sudor sanguineus ex toto ipsius corpore dimanaret, ac Angelum consolantem acciperet Filius Dei.

5. Respice in faciem Christi tui, qui mortis pro nobis oppetendæ desiderio incensus, inimicis capitalibus obviam processit, & à Juda quidem proditore osculum sumpsit: ab aliis verò discipulis derelictus, & à facinorosis militibus tamquam latro vinctus, ligatus, dirèque tractatus fuit.

6. Respice in faciem Christi tui, ad Annam Pontificem probrosè primùm adducti, & qui ab impio Annæ ministro crudelem alapam sibi impactam suscepit.

Digitized by Google

7. Respice in faciem Christi tui, qui à Caipha pontifice & pleno senatu perinde ac malefactor exceptus, multa & acerba & contumeliosa tulit, utpotè à falsis testibus accusatus, pro blasphemo iniquissimè condemnatus, à multis illusus & consputus, alapis, colaphisque impetitus, sic indignis modis tota nocte vexatus atque subsannatus.

8. Respice in faciem Christi tui, qui à proceribus Judæorum ad Pilatum manè deductus, demisso vultu coram ethnico judice adstitit & falsò accusatus, ad objecta crimina humiliter silere quàm respondere maluit.

9. Respice in faciem Christi tui, à Pilato ad Herodem regem transmissi, & à Judæis graviter iterum accusati. Sed neque curioso regi petenti Dominus quidquam concedit, nec Judæis respondet accusantibus; stultus interim habitus ab Herodianis, qui veste alba illusum, & vinctum

Digitized by Google

ad Pilatum remittunt.

10. Respice in faciem Christi tui, qui in prætorio vestibus suis exutus, & ad columnam ligatus, crudelissimè flagellatur, ut ex toto corpore lacerato sanguis non modicus profluerat.

11. Respice in faciem Christi tui, qui post diram flagellationem à Pilati satellitibus coccinea induitur veste, & coronam spineam capiti impressam non sine summo dolore sustinet.

Porrigunt illi arundinem, qua & caput sacrum verberarunt: per ludibrium genuflectentes adorant, Regem Judæorum salutant, faciem venerandam conspuunt, & alapas frequenter impingunt sacrilegi.

12. Respice in faciem Christi tui, qui coronam spineam vestemque purpuream gestat, & foras à Pilato judice producitur, hunc furibundus populus ad crucem damnari postulat importunissimè.

Digitized by Google

13. Respice in faciem Christi tui, quem innoxium Pilatus pro tribunali ad crucem iniquissimè damnat, qui & crucis arbore gravatus, & viribus propè destitutus, ad funestum supplicii locum per mediam urbem protruditur, præter quasdam mulierculas, nullo ferè commiserante.

14. Respice in faciem Christi tui, qui festus & anhelus ad Calvariæ locum cum cruce pervenit, & myrrhati cum felle vini oblatum poculum degustavit, juxta illud: Dederunt in escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto.

15. Respice in faciem Christi tui, qui ante crucem vestibus expoliatus, nudusque in ligno distentus, & clavis confixus, pœnas crucifixionis gravissimas toleravit.

16. Respice in faciem Christi tui, qui medius inter latrones in erecta cruce pendens, ac vehementer sitiens, pro crucifixo-

Digitized by Google

ribus aliisque blasphemis Patrem velut advocatus advocat: matrem verò mœstissimam de cruce compellat; nec sine clamore valido & lacrymis profusis suum spiritum Patri commendat, mortem longè acerbissimam gustans, ut sacerdos idem & hostia nos iræ filios Deo Patri reconciliet, ac mundum perditum morte redimat sua.

17. Respice in faciem Christi tui, cujus exanime dextrum latus per lanceam aperitur, nobisque sanguinem & aquam profudit: cujus prætereà corpus per amicos de cruce deponitur, & unguentis aromaticis oblinitur, sindoneque munda involvitur, priusquam sepulchro mandetur.

Oracion, en que se ofrece al Padre Eterno la Pasion y muerte de Cristo nuestro Señor.

Immensæ bonitati tuæ gratias ago, Pater æterne, idemque

Digitized by Google

summe amator hominum Deus, qui ut nos perditos redimeres, ac pœnis perpetuis liberares, innocentissimum Filium tuum pœnis immanissimis & morti acerbissimæ ultrò tradidisti.

O charitas, ò pietas incomprehensibilis; immaculatum illum agnum, quo nihil erat sanctius ac præstantius, nobis donari & excruciari, ut mortem nostram moriendo destrueret, veramque vitam nobis resurgendo repararet.

Offerimus ergo tibi, Pater, hunc Filium charissimum, hunc Sacerdotem & pontificem summum, hunc Pastorem optimum atque fidelissimum, qui sese pro nobis tradidit oblationem & hostiam in odorem suavitatis.

Per illum vultum mundi propitiatorem charitati tuæ gratias perpetuas debemus & agimus; propter illum remissionem peccatorum, & gratiam omnem petere & sperare audemus; quo-

Digitized by Google

niam ille factus est nobis sapientia & justitia, sanctificatio & redemptio: ipsius livore sanati sumus: ipse pro peccatis nostris ac totius mundi vera & efficax est propitiatio.

Petimus ergo, Pater æterne, ut charissimi Filii tui & Mediatoris nostri sacrificium in cruce oblatum, quo nihil tibi gratius & nobis utilius esse potest, clementer admittas. Illius lacrymas, gemitus & clamorem, illius vincula, flagella, spinas & vulnera; illius crucem, sanguinem & mortem offerimus tibi, ut animis nostris, quamlibet impuris & saucis, medicinam præbeant salutarem. Atque ut verum sanctissimæ passionis hujus fructum percipiamus, ritèque tanto Mediatore glorientur, illam concede gratiam, quæ justificandis & salvandis omnibus est necessaria: nimirum ut non solùm Redemptoris nostri meritis ac promissis fidamus; verùm etiam præceptis ejus obe-

Digitized by Google

diamus, ac vestigiis ejusdem & exemplis insistamus. Per eumdem Christum Filium tuum Dominùm nostrum. Amen.

Meditacion de San Bernardo, y Oracion á Cristo Crucificado, para ofrecer al Padre Eterno los méritos de la Pasion.

Cognosce anima mea, cognosce. Hic est Dominus Deus noster Jesus Christus Salvator tuus, unigenitus Dei Filius, verus Deus, verus homo, qui solus sub sole sine macula inventus est.

Et ecce cum sceleratis quodammodò reputatus, & quasi leprosus novissimus virorum æstimatus, & tamquam abortivum, quod projicitur à vulva, sic projectus est ab utero matris suæ infelicis Synagogæ. Iste formosus præ filiis hominum, quàm deformis factus est!

Hic vulneratus propter ini-

Digitized by Google

quitates nostras, attritus propter scelera nostra, & factus in holocaustum suavissimi odoris in conspectu tuo, Pater æternæ gloriæ, ut averteret indignationem suam à nobis, & ut consedere nos sibi faceret in cœlestibus.

Respice Domine sancte Pater de sanctuario tuo, & de excelso cœlorum habitaculo: & intuere hanc sacrosanctam hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex noster, sanctus Puer tuus Dominus Jesus Christus pro peccatis fratrum suorum: & esto placabilis super multitudine malitiæ nostræ. Ecce vox sanguinis nostri Jesu clamat ad te de cruce.

Respice Domine in faciem Christi tui, qui tibi usque ad mortem obediens factus est. Nec recedant ab oculis tuis cicatrices ejus in perpetuum, ut memineris, quantam ab eo pro peccatis nostris satisfactionem receperis.

Gratias tibi Pater referat omnis lingua pro superabundantia

Digitized by Google

bonitatis tuæ, qui unico Filio cordis tui non pepercisti, sed pro nobis omnibus illum tradidisti in mortem, ut eum, tamquam fidelem advocatum, coram te in cœlis haberemus.

Otra Oracion del mismo S. Bernardo á Cristo nuestro Señor.

Diligendus es mihi, Domine Jesu Christe, toto corde, tota anima, tota virtute: & tua mihi sequenda vestigia, qui pro me mori dignatus es. Et quomodo fiet istud in me, nisi per te? Adhæreat anima mea post te, quia tota virtus ejus pendet ex te.

Et nunc Domine Redemptor meus, te ut verum Deum adoro, in te confido, in te spero: & quibus possum desideriis, ad te suspiro; adjuva imperfectum meum.

Ad tuæ passionis gloriosa insignia, in quibus salutem meam operatus es, totum me inclino.

Digitized by Google

Tuæ victoriosæ Crucis regale vexillum in nomine tuo, Christe, adoro. Tuum spineum diadema, tuos rubentes sanguineos clavos, tuo sacro lateri immersam lanceam, tua Vulnera, tuum Sanguinem, tuam mortem, tuam sepulturam, Christe, supplex adoro & glorifico.

Horum virtute ab astutiis satanæ me custodi, ac me conforta, ut jugum mandatorum tuorum mihi fiat suave, & onus crucis, quod post te bajulare me jubes, humeris animæ meæ sit leve.

Confige cruci tuæ manus meas & pedes meos, ac totum passioni tuæ conforma servum tuum Domine. Sed & tuæ vivificæ morti servum tuum configura, faciens quidem in me, ut moriar secundùm carnem, vivam autem secundum spiritum justitiæ.

Benedic anima mea Deum Salvatorem meum, & magnifica nomen ejus in sæcula.

Digitized by Google

Himno á María Santísima.

Stabat Mater Dolorosa,
Juxta Crucem lacrymosa,
Dum pendebat Filius.
Cujus animam gementem,
Contristatam & dolentem,
Pertransivit gladius.
O quàm tristis, & afflicta
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!
Quæ mœrebat, & dolebat,
Et tremebat cùm videbat
Nati pœnas inclyti.
Quis est homo qui non fleret,
Christi Matrem si videret
In tanto supplicio?
Quis non posset contristari,
Piam Matrem contemplari
Dolentem cum Filio?
Pro peccatis suæ gentis
Vidit Jesum in tormentis,
Et flagellis subditum.
Vidit suum dulcem natum
Morientem, desolatum,
Dum emisit spiritum.

Digitized by Google

Eja Mater fons amoris
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam.
Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.
Sancta Mater istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.
Tui nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati,
Pœnas mecum divide.
Fac me verè tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.
Juxta Crucem tecum stare,
Te libenter sociare
In planctu desidero.
Virgo virginum præclara,
Mihi jam non sis amara,
Fac me tecum plangere.
Fac ut portem Christi mortem,
Passionis fac consortem,
Et plagas recolere.
Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari,
Ob amorem Filii.

Digitized by Google

Inflammatus, & accensus,
Per te Virgo sim defensus
In die judicii.
Fac me Cruce custodiri,
Morte Christi præmuniri,
Confoveri gratia.
Quando corpus morietur,
Fac ut animæ donetur
Paradisi gloria. Amen.

℣. Ora pro nobis Virgo dolorosissima.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oracion.

Deus, in cujus passione secundùm Simeonis prophetiam, dulcissimam animam gloriosæ Virginis & Matris Mariæ doloris gladius pertransivit: concede propitius, ut qui transfixionem ejus & passionem venerando recolimus, gloriosis meritis & precibus omnium Sanctorum Cruci fideliter adstantium intercedentibus, passionis tuæ effectum fe-

Digitized by Google

licem consequamur. Qui vivis.

Oracion de San Ambrosio para antes de comulgar.

Ad mensam dulcissimi convivii tui, pie Domine Jesu Christe, ego peccator de propriis meritis nihil præsumens, sed de tua confidens misericordia & bonitate, accedere vereor & contremisco. Nam cor & corpus habeo multis criminibus maculatum, mentem & linguam non cautè custoditam. Ergo, ò pia Deitas, ò tremenda majestas, ego miser inter angustias deprehensus, ad te fontem misericordiæ recurro, ad te festino sanandus, sub tuam protectionem fugio: & quem judicem sustinere nequeo, Salvatorem habere suspiro. Tibi Domine plagas meas ostendo, tibi verecundiam meam detego. Scio peccata mea multa & magna, pro quibus timeo. Spero in misericordias tuas, quarum non

Digitized by Google

est numerus. Respice ergo in me oculis misericordiæ tuæ, Domine Jesu Christe, Rex æterne, Deus & homo, crucifixus propter hominem. Exaudi me sperantem in te: miserere mei pleni miseriis & peccatis, tu qui fontem miserationis numquam manare cessabis. Salve salutaris victima, pro me & omni humano genere in patibulo Crucis oblata. Salve nobilis & pretiose Sanguis, de Vulneribus crucifixi Domini mei Jesu Christi profluens, & peccata totius mundi abluens. Recordare, Domine, creaturæ tuæ, quam tuo Sanguine redemisti. Pœnitet me peccasse, cupio emendare quod feci. Aufer ergo à me, clementissime Pater, omnes iniquitates & peccata mea; ut purificatus mente & corpore, dignè degustare merear sancta sanctorum: & concede, ut sancta prælibatio Corporis & Sanguinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit pec-

Digitized by Google

catorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque & corporis contra inimicorum meorum insidias firmissima tuitio. Amen.

Oracion del Angélicó Doctor S. Tomás para antes de comulgar.

Omnipotens sempiterne Deus, ecce accedo ad Sacramentum unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi: accedo tamquam infirmus ad medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cœcus ad lumen claritatis æternæ, pauper & egenus ad Dominum cœli & terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenus meam curare digneris infirmitatem, lavare fœditatem, illuminare cœcitatem, ditare paupertatem,

Digitized by Google

vestire nuditatem: ut panem Angelorum, Regem regum, & Dominum dominantium, tanta suscipiam reverentia & humilitate, tanta contritione & devotione, tanta puritate & fide, tali proposito & intentione, sicut expedit saluti animæ meæ. Da mihi, quæso, Dominici corporis & sanguinis non solùm suscipere sacramentum, sed etiam rem & virtutem sacramenti. O mitissime Deus, da mihi corpus unigèniti Filii tui Domini nostri Jesu-Christi, quod traxit de virgine Maria, sic suscipere, ut corpori suo mystico merear incorporari, & inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater, concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in via suscipere propono, revelata tandem facie perpetuò contemplari. Qui tecum vivit, & regnat.

Digitized by Google

Oracion del Angélico Doctor S. Tomás para despues de comulgar.

Gratias tibi ago, Domine sancte, Pater omnipotens æterne Deus, qui me peccatorem, indignum famulum tuum, nullis meis meritis, sed sola dignatione misericordiæ tuæ satiare dignatus es pretioso Corpore & Sanguine Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Et deprecor te, ut hæc sancta Communio non sit mihi reatus ad pœnam, sed intercessio salutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, & scutum bonæ voluntatis. Sit vitiorum meorum evacuatio, concupiscentiæ & libidinis exterminatio, charitatis & patientiæ, humilitatis & obedientiæ, omniumque virtutum augmentatio, contra insidias inimicorum omnium, tam visibilium, quam invisibilium, firma defensio: motuum meorum, tam carnalium, quam

Digitized by Google

spiritualium, perfecta quietatio: in te uno ac vero Deo firma adhæsio, atque finis mei felix consummatio. Et precor te, ut ad illud ineffabile convivium me peccatorem perducere digneris: ubi tu cum Filio tuo & Spiritu Sancto, Sanctis tuis es lux vera, satietas plena, gaudium sempiternum, jucunditas consummata, & felicitas perfecta. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

Otra Oracion de S. Buenaventura para despues de comulgar.

Transfige, dulcissime Domine Jesu, medullas & viscera animæ meæ suavissimo ac saluberrimo amoris tui vulnere, vera serenaque & Apostolica sanctissima charitate, ut langueat & liquefiat anima mea solo semper amore & desiderio tui, te concupiscat, & defieiat in atria tua, cupiat dissolvi, & esse te-

Digitized by Google

cum. Da, ut anima mea esuriat te, panem Angelorum, refectionem animarum sanctarum, panem nostrum quotidianum, supersubstantialem, habentem omnem dulcedinem & saporem, & omne delectamentum suavitatis: te, in quem desiderant Angeli prospicere, semper esuriat & comedat cor meum, & dulcedine saporis tui repleantur viscera animæ meæ: te semper sitiat fontem vitæ, fontem sapientiæ & scientiæ, fontem æterni luminis, torrentem voluptatis, ubertatem domus Dei: te semper ambiat, te quærat, te inveniat, ad te tendat, ad te perveniat, te meditetur, te loquatur, & omnia operetur in laudem & gloriam nominis tui; cum humilitate & discretione, cum dilectione & delectatione, cum facilitate & affectu, cum perseverantia usque in finem: & tu sis solus semper spes mea, tota fiducia mea, divitiæ meæ, delectatio mea, jucunditas

Digitized by Google

mea, gaudium meum, quies & tranquillitas mea, pax mea, suavitas mea, odor meus, dulcedo mea, cibus meus, refectio mea, refugium meum, auxilium meum, possessio mea, thesaurus meus, in quo fixa & firma & immobiliter semper sit radicata mens mea, & cor meum. Amen.

Rythmo de Santo Tomás de Aquino al santísimo Sacramento.

Adoro te devotè latens Deitas,
Quæ sub his figuris verè latitas:
Tibi se cor meum totum subjicit,
Quia te contemplans, totum deficit.
Visus, tactus, gustus in te fallitur,
Sed auditu solo tutò creditur.
Credo quidquid dixit Dei Filius,
Nihil hoc verbo veritatis verius.
In cruce latebat sola Deitas,
At hìc latet simul & humanitas:

Digitized by Google

Ambo tamen credens atque confitens,
Peto quod petivit latro pœnitens.
Plagas, sicut Thomas, non intueor,
Deum tamen meum te confiteor.
Fac me tibi semper magis credere:
In te spem habere, te diligere.
O memoriale mortis Domini,
Panis vivus, vitam præstans homini:
Præsta meæ menti de te vivere,
Et te illi semper dulce sapere.
Pie pellicane Jesu Domine,
Me immundum munda tuo Sanguine:
Cujus una stilla salvum facere
Totum mundum quit ab omni scelere.
Jesu, quem velatum nunc aspicio,
Oro fiat illud, quod tam sitio:
Ut te revelata cernens facie,
Visu sim beatus tuæ gloriæ.
Amen.

Digitized by Google

Oracion publicada por el Sumo Pontífice Urbano VIII.

Ante oculos tuos, Domine, culpas nostras ferimus, & plagas quas accepimus, conferimus.

Si pensamus malum quod fecimus, minus est quod patimur, majus est quod meremur.

Gravius est quod committimus, levius est quod toleramus.

Peccati pœnam sentimus, & peccandi pertinaciam non vitamus.

In flagellis tuis infirmitas nostra teritur, & iniquitas non mutatur.

Mens ægra torquetur, & cervix non flectitur.

Vita in dolore suspirat, & in opere non se emendat.

Si expectas, non corrigimur: si vindicas, non duramus.

Confitemur in correctione quod egimus: obliviscimur post vi-

Digitized by Google

sitationem quod flevimus.
Si extenderis manum, facienda promittimus: si suspenderis gladium, promissa non solvimus.
Si ferias, clamamus ut parcas: si peperceris, iterùm provocamus ut ferias.
Habes Domine confitentes reos: novimus quòd nisi dimittas, rectè nos perimas.
Præsta Pater omnipotens sine merito quod rogamus, qui fecisti ex nihilo qui te rogarent. Per Christum Dominum nostrum. Amen.
℣. Gregem tuum Pastor æterne non deseras. ℟. Sed per beatos Apostolos tuos perpetua defensione custodias. ℣. Protege Domine populum tuum ad te clamantem, & Apostolorum tuorum patrocinio confidentem. ℟. Perpetua defensione custodias. ℣. Orate pro nobis sancti Apostoli Dei. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Digitized by Google

Oracion.

Præsta quæsumus omnipotens Deus: ut nullis nos permittas perturbationibus concuti, quos in Apostolicæ confessionis petra solidasti. Per Dominum nostrum.

Imploret, clementissime Domine, nostris opportunam necessitatibus opem devotè à nobis prolata meditatio, qua sanctus olim Joannes Chrisostomus, in hac Basilica conditus, te cum beatissimis Apostolis Petro & Paulo repræsentavit sic colloquentem: Circumdate hanc novam Sion, & circumvallate eam; hoc est, custodite, munite, precibus firmate: ut quando irascor in tempore, & orbem terræ concutio, aspiciens sepulchrum vestrum numquam desiturum, & quæ libenter propter me geritis stigmata, iram misericordia vin-

Digitized by Google

cam, & ob hanc percipiam vestram intercessionem. Etenim quando Sacerdotium & regnum video lacrymari, statim quasi compatiens ad commiserationem flector, & illius meæ vocis reminiscor: Protegam Urbem hanc propter David servum meum, & Aaron sanctum meum: Domine, fiat, fiat. Amen. Amen.

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

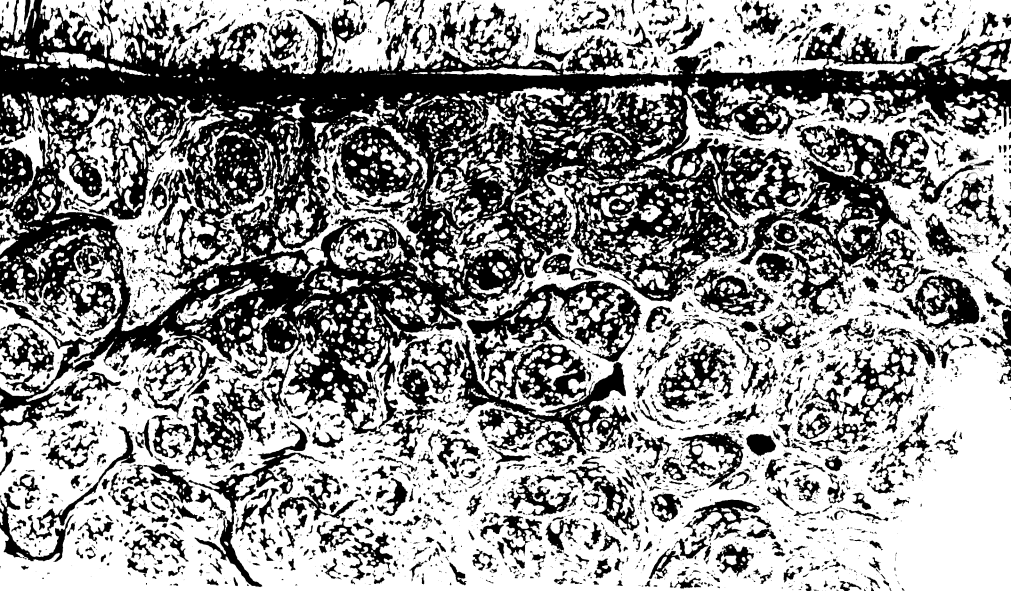

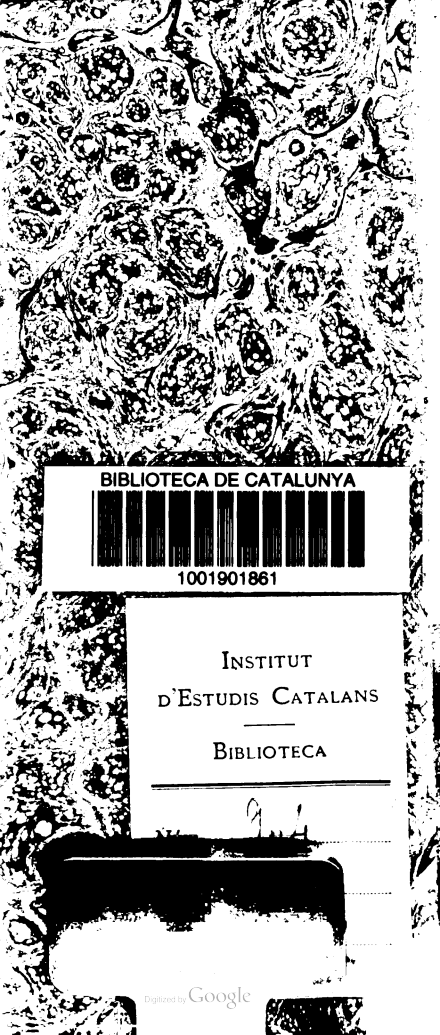
BIBLIOTECA DE CATALUNYA
1001901861
INSTITUT
D'ESTUDIS CATALANS
BIBLIOTECA
Digitized by Google